

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETARI ECONOMICE

**LA INVITAȚIA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU
VIZITA OFICIALĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ
A PREȘEDINTELUI REPUBLICII ZAIR, MOBUTU SESE SEKO**

**Expresie a
dorinței comune
de a extinde
în continuare
relațiile
de colaborare
prietenească
româno-zaireze,
în interesul
ambelor țări,
al păcii
și înțelegerii
între popoare**

15 ani de progres impetuos al României socialiste sub impulsul gândirii și activității creatoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu

ORIGINALITATE ȘI CUTEZANȚĂ ÎN CONCEPȚIE ȘI ACȚIUNE

TRĂIM MOMENTE de cea mai înaltă vibrație, momente simbol ce leagă milioane de inimi și milioane de conștiințe. Sub semnul lor, pe soclul trecutului, înălțăm edificiul prezentului, pentru ca viitorul să ridice victorios destinul țării pe culmile cele mai înalte ale progresului și civilizației comuniste.

Din străbuni, poporul nostru a știut să-și prețuiască marii săi fii. Dintotdeauna pe aceste pământuri lupta pentru libertate socială și națională și pentru mai bine a fost și va fi cinstită, așa cum se cuvine, dimpreună cu marile personalități pe care istoria le-a hărăzit națiunii spre gloria ei. Poporul a știut dintotdeauna, dar niciodată ca acum, când trăiește sub soarele socialismului, să-și aleagă conducătorul dintre cei mai vrednici oameni, identificați cu interesele sale, contopiți cu ființa sa. Și marile izbînzi, marile împliniri cu care ne mândrim astăzi le datorăm tocmai prezenței în fruntea partidului nostru, al comunistilor, a României socialiste, a celui mai iubit fiu al țării, primul bărbat și cetățean al ei, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În aceste zile se împlinesc cincisprezece ani de când tovarășul Nicolae Ceaușescu se află la cîrma partidului nostru. Este un moment înălțător, este un moment de mare sărbătoare, este un moment de evaluare a unui amplu și strălucit bilanț al marilor împliniri și al satisfacțiilor trăirii noastre socialiste.

Proeminentă personalitate a vieții politice contemporane, simbol viu al năzuințelor și puterilor creatoare ale națiunii noastre, secretarul general al partidului și președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu este conducătorul al cărui neobosit devotament față de patrie și socialism nu cunoaște margini. Omul pe care țara întregă îl respectă și îl admiră, care este legat de acest pământ prin cele peste douăzeci și două de milioane de fire, din care-și trage vigoarea și dorința de depășire continuă, acest curajos purtător de idealuri revoluționare s-a afirmat ca o personalitate complexă și puternică, ce garantează cu propria capacitate, vigoare și pasiune revoluționară viitorul luminos al patriei noastre socialiste.

FAPT UNANIM RECUNOSCUT, perioada de după acea primăvară a anului 1965 a devenit cea mai fructuoasă din istoria țării noastre atât pe planul construcției materiale cât și în privința elaborării a numeroase soluții teoretice și practice problemelor făuririi societății socialiste, înscriindu-se ca o treaptă nouă, calitativ superioară în toate sferile vieții societății românești. În această perioadă, odată cu înălțarea, fără egal în istoria neamului nostru, a edificiului material al societății socialiste, au fost elaborate teze teoretice de mare valoare practică în toate domeniile vieții economice, sociale, politice și spirituale care și-au găsit o expresie concentrată în Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. În Program, precum și, mai recent, în documentele

Congresului al XII-lea al partidului sînt sintetizate învățămintele desprinse dintr-o riguroasă analiză critică a drumului parcurs în dezvoltarea socialistă a țării noastre și sînt formulate concluziile desprinse din experiența mondială. Aceste documente, care poartă puternic amprenta gândirii creatoare a secretarului general al partidului, cuprind, într-o formă de o mare coerență, opțiunile pentru dezvoltarea economică și socială în perspectivă a României socialiste.

Suflul înnoitor care a cuprins toate domeniile vieții economico-sociale în perioada acestor 15 ani este indisolubil legat de ampla activitate desfășurată în fruntea partidului și a statului nostru de către tovarășul Nicolae Ceaușescu. Este incontestabil că această perioadă e cea mai rodnică din istoria construcției socialiste în țara noastră, se detașează atât prin realizări cu valoare istorică în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului, în înflorirea economică și socială a tuturor județelor patriei, cât și printr-o prezență activă la rezolvarea problemelor fundamentale ale lumii contemporane.

Ansamblul de măsuri adoptat de partid în această perioadă, din inițiativa și sub îndrumarea nemijlocită a secretarului general al partidului, a determinat dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, perfecționarea continuă a organizării și conducerii vieții sociale, adîncirea democrației, a autoconducerii muncitorești, a așezat relațiile sociale pe principiile eticii și echității socialiste, ceea ce a contribuit la participarea plenară și tot mai activă a maselor la conducerea treburilor în țară, la afirmarea tot mai puternică a personalității umane.

Remarcabila capacitate de a dezvolta în mod creator socialismul științific, largul orizont de cunoaștere, clarviziunea și perspectiva istorică proprie, spiritul dinamic, novator al gândirii și activității practice a tovarășului Nicolae Ceaușescu își găsesc o amplă concretizare în conceperea teoretică a întregii strategii și tacticii care au determinat dezvoltarea atât de dinamică a procesului revoluționar din țara noastră, în ultimii 15 ani, care determină, de fapt, toate transformările revoluționare din societatea românească de astăzi și de mâine.

Pornind de la evaluarea cu profundă obiectivitate atât a realizărilor cât și a insuficiențelor perioadei anterioare, secretarul general al partidului nostru a imprimat întregii activități a partidului o orientare militant revoluționară, creatoare și novatoare, lucru care a dat un puternic avînt, unind într-un singur suvoi toate energiile creatoare ale poporului nostru muncitor. Secretarul general al partidului a știut, ca nimeni altul, să insufle întregii națiuni pasiune, încredere, optimism și spirit militant revoluționar. „Sîntem mulți ca boabele de grîu. Uniți, e cu neputință să nu învingem” -- spunea în urmă cu aproape 15 ani tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe vremea, cînd zorii erei noastre băteau la ușa viitorului țării. Iar evenimentele perioadei ultimului deceniu și jumătate au demonstrat pe deplin justetea acestor

cuvinte, după cum secretarul general al partidului, înflăcărat promotor și apărător al unității de granit a poporului, a contribuit el însuși decisiv la mobilizarea tuturor energiilor națiunii, în numele idealurilor socialiste, ale progresului și prosperității. A devenit, în aceste vremuri ale celor 15 trepte ale înălțării noastre socialiste, o obișnuință de a-l întâlni permanent printre făuritorii bunurilor materiale sau spirituale, deoarece centrul de greutate al muncii secretarului general al partidului este efectiv pe teren, în mijlocul oamenilor. Dialogul permanent, inițiat și purtat cu toți oamenii muncii și în toate împrejurările, prețioasele indicații date, au avut un rol hotărâtor pentru întreaga noastră dezvoltare, pentru realizarea unei noi calități a vieții.

MARILE REALIZĂRI obținute în acești 15 ani sînt pentru noi toți temeiuri de satisfacție, de mulțumire, de sentimente de mîndrie patriotică. Și totuși, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu exigența-i cunoscută, cu înaltul spirit analitic, cu puternica-i previziune științifică, ne demonstrează cu toate prilejurile, în congrese sau conferințe ale partidului, în consfătuiri de lucru, în cursul vizitelor de lucru, că nu trebuie să ne lăsăm cuprinși de automulțumire, că se poate mai mult, mai repede și mai bine. Această convingere s-a afirmat ca o optică nouă, științifică, angajată, revoluționară asupra căilor de dezvoltare a societății. În nenumărate rînduri, tovarășul Nicolae Ceaușescu a insistat, cu forța argumentelor științifice, asupra faptului că nu ne putem declara satisfăcuți de marile progrese înregistrate, că sîntem datori, pentru însuși destinul națiunii noastre, pentru progresul și racordarea ei la cerințele viitorului, să întreprindem totul pentru a ajunge, într-un timp relativ scurt, țările cele mai avansate din lume.

Pentru a sesiza în toată complexitatea sa concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu despre dezvoltarea economică și socială, trebuie să studiem nu numai opera sa scrisă, operă cu dimensiuni universale, ci și liniile forță ale politicii interne și internaționale ale partidului și statului nostru, elaborate și aplicate cu contribuția hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Valoarea ideilor avansate de secretarul general al partidului rezidă nu numai în faptul că ele rezultă dintr-o profundă analiză științifică, pătrunsă de simțul acut al istoriei și armonizîndu-se într-un sistem de o admirabilă coerență, ci și în faptul că aceste idei sînt magistral verificate în practică. Să ne referim, în acest sens, la concepția științifică realistă a tovarășului Nicolae Ceaușescu despre modernizarea structurii economiei naționale, în cadrul căreia a subliniat necesitatea de a se pune accent pe valorificarea și gestionarea superioară a resurselor interne, concomitent cu accelerarea ritmului de creștere a ramurilor de înaltă tehnicitate și țînînd seama de restricțiile energetice la ordinea zilei, de nevoile interne și avantajele diviziunii internaționale a muncii. Necesitatea menținerii unei rate înalte a acumulării, concomitent cu creșterea susținută a nivelului de trai și îmbunătățirea calității vieții poporului; preocuparea continuă și susținută pentru asigurarea și afirmarea tot mai largă în toate sectoarele a progresului științific și tehnic; orientarea spre amplasarea cît mai judicioasă a forțelor de producție, care să asigure participarea echitabilă la rezultatele progresului a tuturor zonelor și localităților, a tuturor categoriilor de oameni ai muncii; mobilizarea tuturor factorilor economici, tehnici, organizatorici și moral-politici pentru creșterea productivității muncii; imprimarea unor ritmuri rapide și concentrarea asupra laturilor calitative în vederea atingerii unei eficiențe înalte ca premisă a dezvoltării economiei noastre naționale în condițiile adîncirii interdependențelor internaționale; promovarea unei largi deschideri de participare activă și crescîndă la schimburile economice internaționale, a unor relații de colaborare economică echitabile și drepte cu toate statele lumii, sînt tot atîtea coordonate fundamentale ale concepției economice a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Soluționarea concretă a tuturor problemelor în determinarea strategiei și tacticii partidului nostru, a impus ca deosebit de importantă definirea riguroasă științifică pe baza materialismului dialectic și istoric, a stadiilor dezvoltării României. Definirea etapelor parcurse pînă acum în procesul construcției socialiste, elaborarea unei concepții atotcuprinzătoare cu privire la actuala etapă de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și la drumul ce urmează să fie parcurs în înaintarea spre comunism constituie contribuții de importanță majoră pentru progresul României socialiste și pentru îmbogățirea tezaurului gîndirii și practicii revoluționare.

În ampla analiză făcută procesului de trecere a României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la stadiul de țară cu nivel mediu și după aceea la țară avansată din punct de vedere economic, secretarul general al partidului nostru, a fundamentat teoretic și practic drumul progresului economic al statelor pe

care marile monopoluri le condamnaseră la subdezvoltare, a formulat cerințele unei rapide asimilări a cuceririlor revoluției tehnice și științifice contemporane și avantajele orînduirii socialiste în lichidarea sărăciei și inculturii, a evidențiat rolul determinant și hotărâtor al efortului propriu, al întăririi dreptului suveran asupra tuturor resurselor și importanța fundamentării unor strategii adecvate situațiilor și condițiilor atît de diverse.

Mai ales în ultimii ani, prin contribuția hotărâtoare a secretarului general al partidului, s-a elaborat tot mai clar modelul creșterii economice al țării noastre, ale cărui opțiuni de bază sînt rata înaltă a acumulării și creșterea eficienței economice. De aceste opțiuni depind în chip hotărâtor dezvoltarea economico-socială rapidă a țării, înlăturarea decalajelor față de țările dezvoltate economic, participarea cu succes la diviziunea internațională a muncii, creșterea bunăstării materiale a poporului.

Modelul românesc de creștere economică a fost îmbogățit prin tezele și orientările cuprinse în documentele celui de-al XII-lea Congres. În viziunea prospectivă a secretarului general al partidului, odată cu intrarea economiei românești într-o nouă fază a evoluției sale, factorii calitativi ai creșterii economice capătă importanță hotărâtoare. Asemenea cerințe majore le-a avut în vedere tovarășul Nicolae Ceaușescu formulînd imperativul de „...a transforma cantitatea într-o nouă calitate”.

Într-un asemenea context, remarcabilă este contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu și în privința rolului științei în dezvoltarea social-economică. Combătînd cu multă tărie tendințele dogmatice și de minimalizare a capacităților și aportului poporului nostru în acest domeniu, care se manifestaseră în trecut, tovarășul Nicolae Ceaușescu a determinat o schimbare radicală a poziției față de cercetarea științifică proprie, care a condus la o creștere substanțială a aportului științei românești în creația economică și socială. O expresie concludentă o constituie adoptarea, la cel de-al XII-lea Congres, a unui amplu program de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducerea a progresului tehnic.

CONTRIBUȚII de o inestimabilă valoare are președintele României la instituirea și lărgirea continuă, în forme originale, a cadrului organizatoric și instituțional al democrației economice, în promovarea unor metode de muncă menite să asigure participarea largă a clasei muncitoare, a maselor populare la adoptarea și înfăptuirea deciziilor. Tovarășului Nicolae Ceaușescu îi aparțin în întregime concepția și acțiunea pentru afirmarea în practică a principiului muncii și conducerii colective în economie, precum și în celelalte sfere ale vieții sociale. Totodată, din inițiativa președintelui țării noastre s-au instituționalizat numeroase organisme democratice la scara națională. În calitate de promotor și inițiator al sistemului democrației noastre socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu acționează cu toată consecvența pentru intensificarea participării tuturor categoriilor de oameni ai muncii la luarea și îndeplinirea deciziilor, iar o originală materializare a acestor preocupări o reprezintă instituționalizarea principiului autoconducerii muncitorești în sferile hotărâtoare ale vieții economice și sociale.

Profund originală este concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu în problemele legăturii organice dintre creșterea economică și ridicarea bunăstării oamenilor muncii. Esența acestei concepții rezidă în faptul că promovează în modul cel mai stăruitor în domeniile repartiției principiile eticii și echității socialiste. În concepția secretarului general al partidului bunăstarea întregii societăți încorporează atît laturile cantitative ale consumului populației cît și aspectele calitative ale vieții materiale și spirituale ale maselor. Componenta gîndirii economice a tovarășului Nicolae Ceaușescu, fiecare element ca și ansamblul ei degajă puternic grija față de om, preocuparea stăruitoare pentru afirmarea pleneră a personalității umane.

Fundamentînd obiectivul principal al etapei actuale, partidul nostru a definit fizionomia acesteia ca fiind crearea unei societăți care, paralel cu nivelul ridicat al forțelor de producție, presupune și o puternică dezvoltare a culturii, științei, învățămîntului, o societate formată din oameni înaintați, cu o solidă pregătire profesională și culturală și un nivel ridicat de conștiință. De o mare valoare teoretică și practică sînt concepțiile Partidului Comunist Român cu privire la personalitatea umană în socialism, formarea noului tip de personalitate umană, proprie societății socialiste constituind un domeniu hotărâtor al gîndirii creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Suflul înnoitor adus în universul complicat al vieții economico-sociale și politice de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, îl regăsim și în grija pentru întărirea continuă a partidului, a rolului său conducător. Primul comunist al țării ne-a învățat, ne-a demonstrat, nu odată, că rolul conducător al partidului nu

Dialogul permanent, amplu al secretarului general al partidului cu oamenii muncii din toate județele se înscrie ca un instrument prețios în contextul numeroaselor forme de consultare a opiniei publice din întreaga țară asupra problemelor majore ale dezvoltării economico-sociale, de sprijinire a gradului de antrenare, de participare și responsabilitate al întregului popor în edificarea tuturor obiectivelor înscrise în programul partidului.

trebuie înțeles administrativ, nici proclamativ, ci în sensul afirmării sale ca conducător politic al societății, omniprezent în intimitatea tuturor proceselor sociale în calitatea sa de „centru vital al națiunii noastre socialiste”. Astfel, în nenumărate rânduri, cu ocazia întâlnirilor de lucru, la consfătuiri sau conferințe pe țară cu activul de partid, ne-a făcut să înțelegem că rolul conducător al partidului nu e o frază declamativă ci un efort al mării armate de aproape 3 milioane de comuniști prezenți, ca revoluționari, în primele rânduri, în toate celulele vieții sociale, cu datorii și responsabilități concrete, mai mari decât ale celorlalți cetățeni.

UN LOC PERMANENT în activitatea teoretică a partidului nostru îl ocupă elucidarea raportului dintre general și particular, național și internațional în revoluția și construcția societății socialiste. Într-un asemenea cadru este necesară evidențierea rolului de excepțională importanță al tovarășului Nicolae Ceaușescu în analiza realistă și pe temeiuri științifice a unor probleme fundamentale ale procesului revoluționar mondial al mișcării muncitorești și comuniste internaționale. Gândirea originală asupra diversității căilor de trecere a popoarelor pe calea socialismului, asupra sistemului de alianțe sociale și politice, formularea cu multă claritate a principiului unității de tip nou a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, conținutul istoric concret al principiului internaționalismului socialist, dimensiunile și laturile procesului revoluționar din țări ale Asiei, Africii și Americii Latine reprezintă doar câteva din contribuțiile tovarășului Nicolae Ceaușescu la îmbogățirea socialismului științific.

De asemenea, încă din primele etape ale afirmării sale, gândirea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a concretizat prin denunțarea viguroasă a inegalității și inechității între națiuni, a anomaliilor lumii contemporane, prin sublinierea necesității lichidării subdezvoltării și implicit a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, prin cerința desființării restricțiilor, discriminărilor și barierele artificiale din calea colaborării între na-

țiuni. Într-un asemenea cadru contribuțiile secretarului general al partidului și-au găsit incununa în elaborarea unei concepții originale și larg cuprinzătoare cu privire la necesitatea și căile de instaurare a unei noi ordini economice și politice internaționale. Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, despre schimbarea revoluționară a ordinii existente aduce în tezaurul gândirii înaintate universale noi demersuri și deschideri privind liniile de acțiune necesare și posibile pentru rezolvarea unor probleme cardinale ale evoluției, în perspectivă istorică, a omenirii.

Originalitate și cutezanță în gândire, suflu novator în toate domeniile, investigarea unei game de probleme teoretice din cele mai vaste privind dezvoltarea economiei, științei, culturii, evoluției partidului și statului, rolului națiunii, familiei, modului de conviețuire socială, relațiilor internaționale, numai întreg acest ansamblu de aspecte poate dimensiona contribuțiile secretarului general al partidului nostru la îmbogățirea și dezvoltarea concepției despre lume și societate a clasei muncitoare — socialismul științific, materialismul dialectic și istoric.

Așa a ajuns a fi un cercetător îndrăzneț și experimentat al drumului nou pe care îl deschide omenirii socialismul și comunismul, un cutezător vizionar al zilei de mâine, pornind de la realitățile și cerințele arzătoare ale prezentului, de la concluziile generalizate pe plan teoretic, ale experienței de ieri și de azi. Dar, dincolo de toate acestea, președintele României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu este, prin gândirea sa umanistă și revoluționară, prin munca neobosită pusă în slujba omului, a poporului, a ridicării neîncetate a patriei socialiste, a întăririi independenței și suveranității sale, patriotul inflăcărat, conducătorul încercat căruia națiunea noastră, toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate, îi aduc omagiul fierbinte, sentimentele de stimă și recunoștință.

prof. dr. Mihai CHIOREANU

CONTRIBUȚII ESENȚIALE LA DEZVOLTAREA GÎNDIRII ECONOMICE

PRIVIȚI PRIN PRISMA marilor realizări obținute de poporul român în construcția socialistă și a spiritului profund înnoitor, promovat în toate domeniile vieții noastre economice și social-politice, cei 15 ani care au trecut de când tovarășul Nicolae Ceaușescu se află în suprema funcție de conducere a partidului s-au înscris ca perioada cea mai rodnică și bogată în împliniri din istoria edificării noii orînduirii și în general din istoria întregii noastre națiuni. Ritmurile înalte ale creșterii economice obținute în condițiile când într-un mare număr de țări ale lumii se înregistrează stagnări sau reculuri, modernizarea continuă a structurii economiei în concordanță cu exigențele revoluției tehnico-științifice contemporane, transformările profunde care au loc în dezvoltarea economico-socială a tuturor județelor patriei, afirmarea tot mai puternică a științei, învățămîntului și culturii, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, perfecționarea relațiilor de producție și sociale și largirea democrației socialiste, vasta activitate pentru formarea omului nou, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, pentru promovarea principiilor și normelor eticii și echității socialiste în toate domeniile vieții sociale, — toate acestea constituie o ilustrare vie, grăitoare a dinamismului și transformărilor de amploare pe care le-a cunoscut societatea noastră în această perioadă.

Toate aceste realizări, obiectivele pe care poporul român și le-a proiectat pentru construirea viitorului său comunist, poartă amprenta gândirii de mare profunzime, de puternică cutezanță revoluționară și originalitate, dublată de realismul lucid, propriu marilor investigații științifice, a secretarului general al partidului; ele poartă amprenta capacității sale de a descifra cerințele mereu noi ale dezvoltării economico-sociale, și de a îmbogăți cu noi idei, teze și concepte tezaurul teoriei socialismului științific și gândirii economice, capacității sale de a converti aceste idei, teze și concepte într-o strategie și tactică unitară, în programe ample, realiste și mobilizatoare care se află la baza progresului nostru.

Vasta activitate desfășurată de secretarul general al partidului pe tărîmul gândirii economice și social-politice a avut drept premisă de bază ideea că esența revoluționară a teoriei clasei muncitoare constă, după cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu, tocmai în faptul că se îmbogățește permanent cu toate concluziile științifice ale dezvoltării sociale, că în această gândire nu se elaborează teze imuabile, date o dată pentru totdeauna, ci se urmărește cercetarea și înțelegerea evenimentelor, a noilor condiții economice, sociale, naționale și istorice. O asemenea viziune riguros științifică și-a găsit o întruchipare vie în documentele Congreselor IX, X, XI și XII și ale Conferințelor naționale, în celelalte documente de partid, fundamen-

tate și elaborate din inițiativa și sub directă conducere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, înainte de toate în Programul P.C.R. de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Influența profundă, fecundă pe care o exercită spiritul creator propriu gândirii președintelui României, cuprinde toate domeniile vieții sociale, atât dezvoltarea economiei cit și formele de organizare a vieții social-politice, promovarea unui nou tip de relații între membrii societății, interpretează în lumina materialismului istoric trecutul de muncă și luptă revoluționară a milenarului nostru popor și relevă cu pregnanță evoluția contradictorie și complexă a lumii contemporane fundamentînd principiile de bază ale relațiilor interstatale menite să contribuie la crearea unei noi ordini internaționale. De aceea, cu deplină îndreptățire se poate afirma că dezvoltarea tuturor domeniilor științelor economice și sociale, economia politică și științele economice concrete, filozofia, istoria, științele politice etc., au beneficiat și beneficiază de contribuțiile de inestimabilă valoare teoretică și practică ale secretarului general al partidului, de gândirea sa curajoasă, novatoare, patriotică. O asemenea trăsătură se întemeiază pe luarea în seamă a caracterului unitar al tuturor laturilor vieții economice și social-politice și a interdependentelor dintre acestea.

Pe această bază și-au găsit o abordare creatoare probleme multiple între care: raportul dintre general și particular, național și internațional, obiectiv și subiectiv în construcția socialistă; raportul continuitate — discontinuitate; raportul dintre baza tehnică-materială și factorii economico-sociali ai dezvoltării, dintre baza economică și suprastructură, dintre existență și conștiință; corelația dintre factorii cantitativi și calitativi ai dezvoltării economico-sociale; legătura dialectică dintre socialism și democrație; problema contradicțiilor în socialism; rolul conducător al partidului și formele de realizare a acestuia; rolul și funcțiile statului în socialism; relația interdependentă și independentă în economia mondială și în viața internațională; contradicțiile economiei mondiale și necesitatea făuririi unei noi ordini economice și politice internaționale, principiile noi de relații internaționale; formele politice și sociale ale procesului revoluționar contemporan etc.

Aplicarea creatoare a principiilor și adevărilor generale ale socialismului științific la condițiile concrete ale țării noastre, analizele profunde făcute problemelor fundamentale ale societății românești, ca și evoluțiile din economia mondială și din viața social-politică internațională, implică în concepția secretarului general al partidului „**studierea aprofundată a legilor obiective ale dezvoltării sociale, a realităților concrete în continuă schimbare și, ca**

urmare, elaborarea soluțiilor și măsurilor care răspund cel mai bine cerințelor acestor legi, folosirea întregii experiențe acumulate de societate, utilizarea potențialului material și uman al țării potrivit imperativelor progresului social”.

În acest spirit, un loc aparte în lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu l-au ocupat problemele **definirii științifice a etapelor construcției socialiste, precum și a stadiilor dezvoltării economico-sociale a țării noastre și formularea, pe această bază, a unor concepte și teze teoretice care, înscriindu-se la loc de frunte în patrimoniul nostru științific, au polarizat de la început atenția opiniei științifice din țara noastră cit și de pe plan internațional. Este vorba de conceptele de societate socialistă multilateral dezvoltată și țară socialistă în curs de dezvoltare, precum și de teza transformării României într-o țară socialistă cu un nivel mediu de dezvoltare economică și a trecerii apoi în rîndul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic. Rod al analizei multilaterale a stadiului construcției socialiste și a nivelului de dezvoltare a forțelor de producție, precum și a cerințelor și posibilităților de progres al României, aceste construcții teoretice de mare valoare științifică și cu profunde implicații pentru științele economice și social-politice nu au reprezentat însă un scop în sine, ci aveau să ocupe un loc central în strategia partidului nostru de edificare a noii orînduirii, stînd la baza orientării întregului Program elaborat în acest sens, a dimensionării juste a eforturilor și a unor planuri realiste menite să asigure dezvoltarea multilaterală a economiei și societății, pentru lichidarea într-un termen istoricește scurt a decalajelor care mai despart România de țările dezvoltate.**

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a pus în centrul strategiei și activității practice de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate **creșterea și modernizarea neîntreruptă și susținută a forțelor de producție.** În acest context contribuțiile secretarului general al partidului la dezvoltarea teoriei și practicii economico-sociale vizează aspecte decisive ale realizării unei economii moderne, de înaltă tehnicitate și eficiență cum sint conceperea și orientarea politicii de industrializare socialistă a țării, direcțiile prioritare ale politicii de investiții; promovarea și asimilarea progresului tehnic, pregătirea și folosirea rațională a forței de muncă, perfecționarea structurii economiei naționale și dezvoltarea complexului economic național în condițiile largirii diviziunii internaționale a muncii și ale aprofundării interdependențelor universale.

În domeniul atât de important al teoriei și practicii construcției socialiste a țării, care este dezvoltarea industriei au fost abordate, cu o mare utilitate socială, ase-

menea probleme cum sînt structura ce trebuie creată odată cu dezvoltarea industriei și corelația ce trebuie să existe între ramurile tradiționale și ramurile noi ale industriei în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane; nivelul tehnic la care trebuie să fie înzestrate obiectivele industriale nou create, precum și cele modernizate; raportul dintre dezvoltarea industriei și baza proprie de materii prime și energetică, precum și căile valorificării optime a resurselor naturale; criteriile repartizării teritoriale a industriei ținînd seama nu numai de cerințele economice, ci și de cele de ordin social și politic ș.a. Teza formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Congresul al IX-lea al partidului potrivit căreia desfășurîndu-se în condițiile revoluției tehnico-științifice mondiale, industrializarea țării trebuie să se realizeze pe baza tehnicii celei mai avansate, avea să capete valoare programatică, stînd la baza întregii strategii și a planurilor de dezvoltare economică. Ea s-a concretizat atît în vasta activitate de organizare, impulsione și orientare a muncii de cercetare științifică, cît și în programele adoptate în acest domeniu, între care rolul central revine Programului-directivă de promovare a progresului tehnic adoptat de Congresul al XII-lea.

Se impune a fi relevată **dimensiunea prospectivă** a gîndirii președintelui Nicolae Ceaușescu, care cu o mare forță de anticipare și în spiritul autentic al marxismului creator, a definit imperatiivele progresului nostru economic. Alături de măsurile luate pentru instituționalizarea prognozelor de lungă perspectivă și de elaborarea unor programe prioritare de mare însemnătate inițiate de secretarul general al partidului, trebuie amintită aici orientarea fermă, stabilită cu mult înainte de declanșarea actualei crize energetice pe plan mondial, ca în țara noastră să se urmărească restringerea consumului de țifci și gaz metan și creșterea producției de cărbune, valorificarea cît mai înaltă a resurselor hidroenergetice ale țării și astfel a hidrocarburilor.

Totodată, pornind de la condițiile concrete ale României, pentru care **agricultura** reprezintă o ramură de bază a

Prezent în numeroasele zone de edificare a noilor construcții de locuințe, din întreaga țară, secretarul general al partidului acordă o atenție deosebită mobilizării tuturor forțelor disponibile pentru scurtarea duratelor de execuție a noilor investiții, concentrarea eforturilor pe obiectivele principale, accelerarea ritmului lucrărilor pe șantiere, promovarea tehnologiilor moderne de lucru care antrenează creșterea productivității muncii și reducerea consumurilor materiale și energetice implicate.

economiei naționale, și de la strînsa interdependență dintre aceasta și industrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, criticînd o anumită subapreciere, în trecut, a agriculturii, a inițiat măsuri de mare amploare menite să asigure dezvoltarea mai accentuată a acesteia și sporirea contribuției ei la dezvoltarea generală a economiei noastre. Din punct de vedere teoretic au o mare însemnătate principală tezele formulate de secretarul general al partidului potrivit cărora revoluția agrară nu se încheie odată cu trecerea agriculturii pe temelia marii proprietăți socialiste, în etapa actuală fiind necesară o profundă revoluție agrară.

Toate acestea, ca și dezvoltarea celorlalte ramuri ale economiei naționale trebuie să se concretizeze în creșterea continuă și susținută a **venitului națio-**

nal, considerat de secretarul general al partidului ca sursa unică și de neînlocuit a dezvoltării și a ridicării nivelului de trai al poporului. Ampla fundamentare a necesității sporirii susținute a producției în toate ramurile și pe această bază a creșterii venitului național, soluțiile și căile formulate pentru valorificarea optimă a condițiilor pe care le are țara noastră în acest sens, analiza temeinică și multilaterală a factorilor care stau la baza repartizării judicioase a venitului național pentru acumulare și pentru consum, — sînt probleme care și-au găsit o analiză științifică temeinică în lucrările tovarășului Nicolae Ceaușescu. Ele constituie aspecte ce concretizează contribuția sa la formularea unei teorii atotcuprinzătoare a creșterii economice și a unui **model românesc** în domeniu.

Dimensiunile de bază ale acestui model, care au fost amplu analizate în lucrările secretarului general al partidului cuprînd, într-o determinare unitară, următoarele componente: necesitatea unor ritmuri susținute ale creșterii economice, ca bază a reducerii decalajelor față de țările dezvoltate și armonizarea acestora cu cerințele făuririi unei structuri moderne a economiei naționale; alocarea unei părți importante din venitul național pentru acumulare ca bază a multiplicării reciproce a venitului național, a avuției naționale și a fondului de consum al populației; împletirea echilibrului macroeconomic, în profil de ramură, cu echilibrul și structura în profil teritorial, interdependența strînsă dintre echilibrul material, financiar, monetar și valutar în condițiile reproducerii socialiste lărgite: trecerea la o nouă calitate, creșterea mai rapidă a eficienței economice și accentuarea factorilor intensivi ai creșterii economice; unitatea dintre factorii interni și factorii externi, în condițiile afirmării rolului hotărîtor

prof. dr. Gheorghe CREȚOIU

(Continuare în pag. 16)

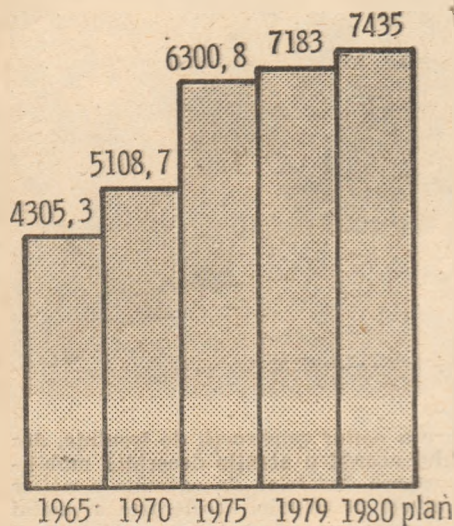
Principali indicatori ai dezvoltării economico-sociale în perioada 1965—1980

	1965	1970	1975	1980	Ritm mediu anual 1965—1980 ^{0,0}
Populația ocupată (mil.)	9,6	9,8	10,1	10,4	0,5
Numărul personalului muncitor (mil.)	4,3	5,1	6,3	7,4	3,3
Fonduri fixe (mld. lei)	517	757,1	1 203,3	circa 2 000	peste 9
Investiții totale în economie (mld. lei)	47,0	89,0	137,7	244,5	10,3
Venitul național (mld. lei)	145	212,1	361,9	circa 600	9,5
Venitul național pe locuitor (mii lei)	7 670	10 500	17 070	circa 27 000	8,7
Productia globală industrială (mld. lei)	173,4	307,2	586,9	1 004,3	11,3
Productia globală agricolă (mld. lei)	62,5	68,5	93,8	148,3— 163,8—	5,9— 6,3
Volumul comerțului exterior (mld. lei valută)	13,1	22,9	53,1	130,9 [*]	15,0
Retribuția medie netă (lei lunar)	1 028	1 289	1 595	2 267	5,4
Veniturile nominale ale țărănimii pe o persoană activă (lei lunar)	495	571	990	1 380	7,1
Venituri ce revin pe o familie din fon- durile sociale de consum (lei anual)	3 858	6 015	8 793	12 000	7,9
Locuințe construite de stat (mii apartamente)	52,0	96,3	139,5	244,7 ^{**}	

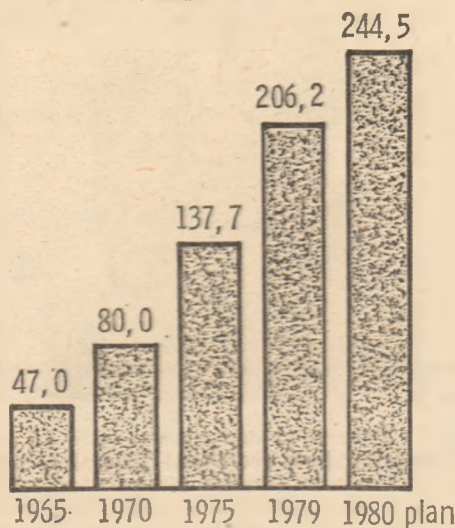
^{*}) Prețuri curente; ^{**}) Număr total de apartamente

ANII CEI MAI FERTILI DIN ISTORIA PATRIEI

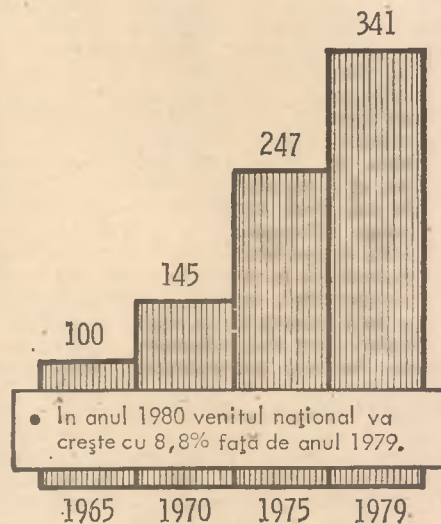
NUMĂRUL PERSONALULUI MUNCITOR
- mii -

VOLUMUL INVESTIȚIILOR TOTALE ÎN ECONOMIE
- miliarde lei -

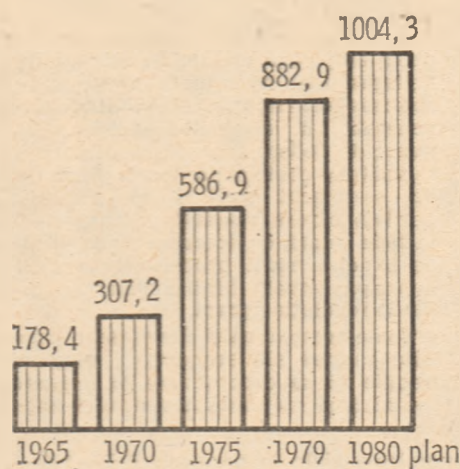
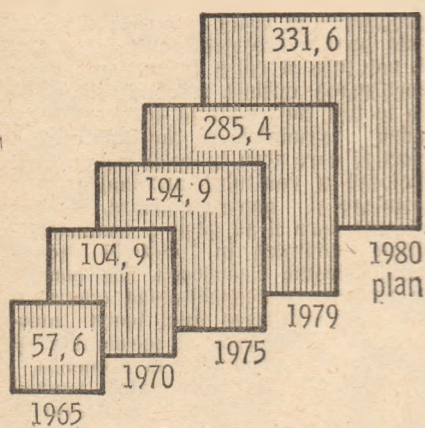
VENITUL NAȚIONAL
- în procente -

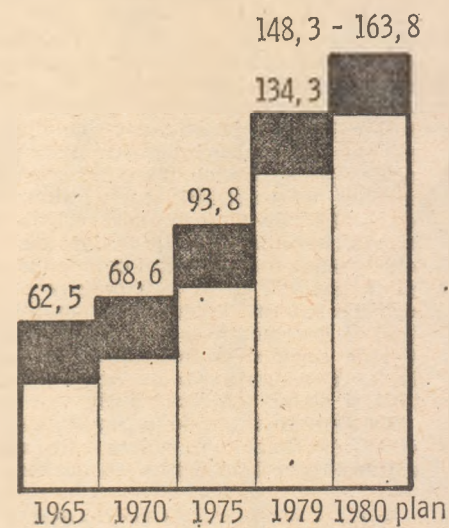
PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ
- miliarde lei -

PRODUCȚIA NETĂ

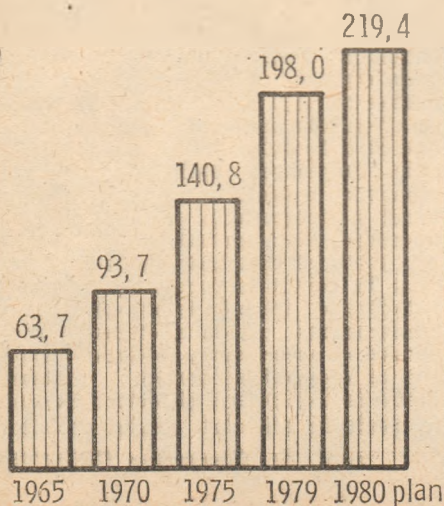
PRODUCȚIA GLOBALĂ

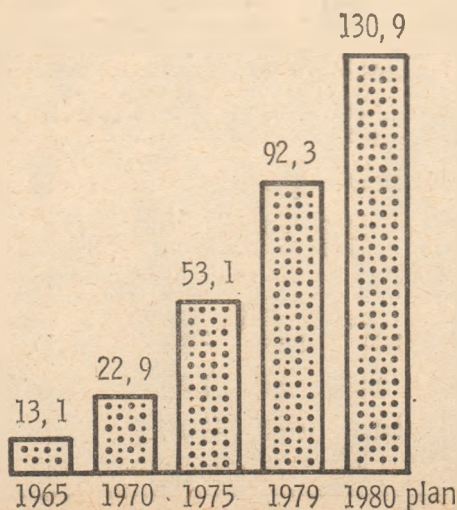
PRODUCȚIA GLOBALĂ AGRICOLĂ
- miliarde lei -

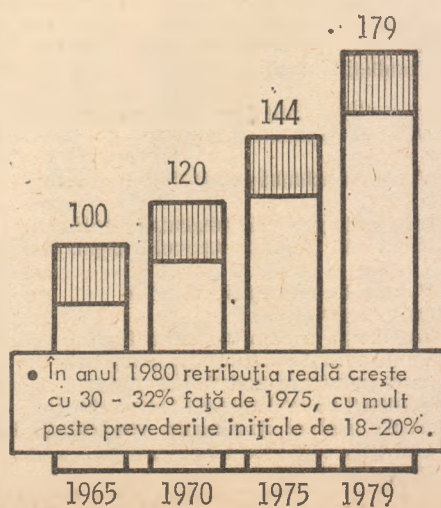
VÎNZĂRILE DE MĂRFURI CU AMĂNUNTUL PRIN COMERȚUL SOCIALIST
- miliarde lei prețuri curente -

VOLUMUL COMERȚULUI EXTERIOR
- miliarde lei valută prețuri curente -

RETRIBUȚIA REALĂ
- în procente -

DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A TERITORIULUI — EXPRESIE A ECHITĂȚII SOCIALISTE

TRANSFORMĂRILE ȘI MUTĂȚIILE calitative de mare amploare, relevate în economia românească în cei 15 ani de când în cea mai înaltă funcție de partid se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, poartă puternic pecetea gândirii novatoare, profund științifice, revoluționare a acestei mari personalități a României. O componentă esențială a viziunii politice novatoare concretizată în marile realizări obținute în dezvoltarea noastră economico-socială o constituie repartizarea teritorială, rațională a forțelor de producție, organizarea judicioasă a întregului teritoriu al țării, într-o concepție unitară și de largă perspectivă. „Numai pe această cale, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, se asigură ridicarea gradului de civilizație al tuturor localităților, lichidarea migrației populației spre orașele mari, transformarea armonioasă a întregii structuri și vieți sociale, făurirea deplinei egalități în ce privește condițiile de muncă și viață, exercitarea drepturilor și afirmarea în cîmpul vieții sociale a tuturor cetățenilor țării”

Conceptul de dezvoltare rațională a forțelor de producție pe teritoriul țării, îmbină, în mod organic, diviziunea socială și zonală a muncii, ceea ce contribuie la o dimensionare cât mai rațională a concentrării și specializării producției, a mobilizării factorilor creșterii economice din fiecare zonă în vederea sporirii productivității muncii, lichidării treptate a diferențelor dintre munca fizică și intelectuală, dintre munca agricolă și industrială, în vederea reducerii decalajelor dintre sat și oraș și asigurării ridicării calității vieții, a creării unor condiții de viață egale pentru întregul popor. Este vorba, deci, de o **concepție profund echitabilă** asupra dezvoltării teritoriale, reprezentînd un sistem unitar, coerent, de principii, priorități și obiective pe termen lung, menite a atrage la viața economică toate localitățile țării, inaugurînd un cîmp de largi deschideri către un proces statornic de omogenizare economică și socială.

Concepția profund echitabilă a partidului asupra dezvoltării teritoriale se caracterizează printr-un șir de principii obiective și funcții de o adîncă semnificație politică, economică și socială, ce angajează toate laturile dezvoltării curente și de perspectivă. Ca funcție-obiectiv, politica de dezvoltare teritorială se integrează în mod organic țelului suprem al societății socialiste — creșterea sistematică a standardului de viață material și cultural al poporului. În acest sens, repartizarea teritorială a forțelor de producție face posibilă utilizarea deplină și eficientă a resurselor materiale și umane, în scopul asigurării unei dezvoltări armonioase a județelor țării, asigurîndu-se tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate și indiferent de locul de unde activează, condiții egale de viață, un nivel de trai ridicat.

La baza înfăptuirii politice partidului

de repartizare a forțelor de producție pe teritoriu, se înscriu criteriile fundamentale-economice, sociale, și ecologice aflate într-o strînsă interdependență, integrate în mod organic în prioritățile generale ale dezvoltării. Din punctul de vedere economic se țintește către apropierea producției de resursele de materii prime și de centrele de consum, concentrarea și integrarea producției, stimularea cooperării economice a întreprinderilor, răspunzîndu-se astfel obiectivului fundamental al ridicării eficienței economice. În concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu criteriile economice respective li se asociază cele de ordin social, în anumite condiții acestea avînd chiar un caracter prioritar. Ele vizează necesitatea utilizării raționale a resurselor umane, din fiecare județ și localitate, creșterea gradului de stabilitate a populației în zonă, realizarea echilibrului demografic teritorial, a echilibrului sat-oraș, creșterea gradului de urbanizare, îmbunătățirea structurii sociale, asigurarea deplinei egalități în depturi a tuturor cetățenilor țării.

Industrializarea s-a înscris ca un factor hotărîtor al dezvoltării fiecărei zone, pentru a pune și mai mult în valoare rezervele de capacități latente materiale și umane de pe plan local și în același timp de a atrage masele la procesul de conducere. Desigur că prin dezvoltarea armonioasă a județelor țării ca o condiție de bază a valorificării resurselor materiale și umane, nu trebuie înțeleasă o creștere în egală măsură a producției tuturor ramurilor, o reproducere a structurii de ansamblu a economiei în fiecare zonă sau județ — problemă subliniată adeseori de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Întrucît condițiile naturale și economice sînt diferite pe teritoriu, apare firesc ca fiecare zonă să aibă o structură pe ramuri mai restrînsă în raport cu ansamblul economiei, fapt ce nu exclude deosebirii în ceea ce privește profilul economic al fiecărei zone sau județ în condițiile apropierii nivelului lor de dezvoltare.

Tocmai sprijinindu-se pe asemenea principii de bază dezvoltarea teritorială este concepută într-o viziune ce integrează eficiența economică și socială și nu numai din unghiul de vedere al situației prezente ci și al unei largi perspective, care să încorporeze menținerea unor echilibre și proporții fundamentale între industrie și agricultură, între structura populației din mediul rural și urban, între raportul de venituri la diferite categorii de populație. În general atingerea unui nivel de cultură și civilizație ridicat în fiecare localitate și zonă.

Prin acțiuni și măsuri inițiate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, conceptului politicii de dezvoltare teritorială i s-au asociat forme concrete și cadrul politic și organizatoric de realizare, adecvat, ca și pirghii economice corespunzătoare. În concepția tovarășului Nicolae

Ceaușescu formele de organizare și conducere socială nu sînt imuabile, stabilite odată pentru totdeauna, ele suferă pe parcurs un proces de „uzură” socială și de aceea se cer continuu perfecționate în pas cu schimbările ce se produc în viață, cu elementele noi ce se nasc continuu în procesul obiectiv al dezvoltării. În această viziune dialectică se înscrie și actuala împărțire administrativă a țării înfăptuită din inițiativa secretarului general al partidului, nu mult după Congresul al IX-lea și care a constituit un cadru superior, pentru armonizarea obiectivelor economico-sociale pe teritoriu, pentru ridicarea mai rapidă a unor zone insuficient dezvoltate, pentru o deschidere mai largă și mai complexă a construcției socialiste.

Prin organizarea administrativ teritorială a țării în județe, orașe și comune, s-au înlăturat unele verigi și trepte intermediare, fie învechite sau forțat create, înființîndu-se noi punți organizatorice, mai viabile, între localități, ceea ce a stimulat, într-un grad ridicat, apropierea conducerii locale de cerințele producției și ale intereselor sociale. A fost conceput și este în curs de desfășurare un proces organic și complex al sistematizării teritoriului, a orașelor și satelor, proces sprijinit pe un sistem de principii, mijloace și forme originale care răspund cerințelor de civilizație. În acest cadru merită să fie subliniat și instrumentul principal de realizare a politicii teritoriale, planul național unic de dezvoltare economico-socială, cu ramificații și punți de legătură organic îngemănate în profil de ramură, departamental și în profil teritorial. Prin modelul teritorial se creează cadrul adecvat pentru a da răspuns liniilor tactice de dezvoltare zonală, de ridicare economico-socială a județelor și localităților mai puțin dezvoltate, pentru crearea condițiilor de viață egale pentru toți cetățenii țării. O caracteristică esențială a întregului proces de dezvoltare economico-socială în profil teritorial o constituie, de asemenea, participarea maseilor de oameni ai muncii la elaborarea deciziilor, la dezvoltarea formelor democratice, la conducerea treburilor obștești ale zonei, localității.

PORNIND DE LA CRITERIILE economice și sociale ce stau la baza amplasării forțelor de producție pe teritoriu, investițiile au fost orientate către direcțiile fundamentale ale industrializării și modernizării economiei, înregistrîndu-se astfel creșteri sensibile în toate județele țării și cu deosebire în cele mai puțin dezvoltate în trecut. Orientarea fermă a investițiilor în profil teritorial în cei 15 ani de marelă succese în construcția socialistă a României spre zonele rămase în urmă, rezultă în mod evident dacă vom compara creșterea investițiilor în perioada 1976—1978 față de 1961—1965, pe

1965

1980

Capacități mai importante puse în funcțiune în perioada 1965-1980

LEGENDA

- Termocentrale
- Hidrocentrale
- Petrol (prelucrare)
- Metalurgie ferasă
- Metalurgie neferoasă (inclusiv extracție)
- Construcții de mașini și prelucrarea metalelor
- Chimie
- Materiale de construcții
- Exploatarea și prelucrarea lemnului
- Celuloză și hârtie
- Textilă, pielărie, blănderie și încălțăminte
- Alimentară

grupe de județe după gradul de industrializare (vezi tabelul nr. 1).

Odată cu orientarea investițiilor în direcția creării și modernizării bazei tehnico-materiale și în primul rând a industriei s-a produs și o anume restructurare în însăși structura bazei tehnice, în sensul înlăturării de obiective noi în județele mai puțin dezvoltate și lărgirii bazei existente prin reconstrucții și modernizări a unităților existente în localitățile mai dezvoltate. Este demn de remarcat că prin politica de investiții, în anii de după Congresul al IX-

profunde schimbări pe care le-a cunoscut societatea românească în ansamblul ei se pot pune în lumină și **adâncile prefaceri sub aspect cantitativ și calitativ în structurile teritoriale, în tipologia și evoluția acestora.** În virtutea raportului care există între structura economică și cea socială vom încerca să identificăm câteva corelații în acest sens, care atestă profundele prefaceri ale structurilor noastre teritoriale aflate în plin proces de așezare (vezi tabelul nr. 2).

Se remarcă faptul că pe ansamblul

Tabelul nr. 1

Gruparea județelor după volumul producției globale pe locuitor și dinamica investițiilor

Grupa I-a		Grupa a II-a		Grupa a III-a	
Județe cu un grad mai redus de dezvoltare (până la 25 000 lei prod. globală pe locuitor)	Cresterea medie anuală a investițiilor 1976—1978	Județe cu un grad mediu de dezvoltare (25 001—35 000 lei prod. globală pe locuitor)	Cresterea medie anuală a investițiilor 1976—1978	Județe cu un grad mai înalt de dezvoltare (peste 35 000 lei prod. globală pe locuitor)	Cresterea medie anuală a investițiilor 1976—1978
	1961—1965		1961—1965		1961—1965
Bistrița-Năsăud	995	Alba	597	Bacău	298
Botoșani	502	Arad	425	Brăila	313
Gorj	897	Bihor	382	Caraș-Severin	460
Ialomița	386	Buzău	788	Cluj	421
Ifov	418	Constanța	876	Mureș	256
Sălaj	959	Covasna	947	Timiș	508
Suceava	321	Dimbovița	844	Argeș	397
Teleorman	283	Dolj	270	Brașov	564
Tulcea	648	Harghita	488	Hunedoara	219
Vaslui	628	Iași	560	Galați	485
Vrancea	567	Maramureș	283	Prahova	402
Vilcea	790	Mehedinți	482	Sibiu	400
		Satu Mare	659	Municipiul București	385
		Neamț	403		
		Olt	339		
Total medie pe grupă	523	Total medie pe grupă	502	Total medie pe grupă	331

Sursa: Prelucrat după datele publicate în Anuarul R.S.R., 1979

lea al partidului, s-a urmărit crearea de subsisteme urbane prin construirea de platforme industriale, care în condiții de eficiență economică și socială, să se integreze în viața zonei.

Potrivit condițiilor locale au fost intensificate, de asemenea, investițiile în agricultură — concepută ca o ramură de bază a economiei, în alte ramuri ale producției materiale precum și investițiile demografice, social-culturale etc. ce însoțesc dezvoltarea și contribuie la crearea unor condiții de viață egale pentru cetățenii de pe întreg cuprinsul țării. Merită să fie consemnat și un alt fapt cu caracter demo-social. Ca urmare a dezvoltării generale prioritare a zonelor cu un nivel mai scăzut de dezvoltare economică, s-a antrenat și un ritm ridicat de prefaceri sociale, de exemplu în ce privește creșterea personalului muncitor cuprins în toate sectoarele activității sociale în raport cu evoluția populației. În 1978 față de 1965 luat ca an de referință, la o creștere a personalului muncitor pe ansamblul țării de 1,62 ori, în zonele mai puțin dezvoltate aceste creșteri sînt cu mult mai mari: Bistrița-Năsăud de peste 2 ori, Botoșani 1,9 ori, Buzău 2,2 ori, Covasna și Vilcea 1,94 ori, Dimbovița 2,12 ori, Gorj 1,97 ori, Harghita și Vaslui 1,82 ori, Iași și Teleorman 1,84 ori, Olt 2,12 ori, Sălaj 2,13 ori.

Încercînd să examinăm pe zone retrospectiva celor 15 ani de mari realizări în dezvoltarea României, alături de

economiei, ca urmare a industrializării socialiste și a modernizării producției, țara noastră a înregistrat creșteri im-

portante tehnice și creșteri economice cu influențe favorabile asupra condițiilor de viață a populației, modernizării structurilor demo-economice și a extinderii gradului de urbanizare — care în 1978 a atins 48,6% pe total.

În condițiile unor ritmuri rapide de creștere pe total acestea au fost mult mai accentuate ca intensitate în zonele în trecut rămase în urmă, ceea ce a

condus la apropierea nivelurilor de dezvoltare economică între grupe de județe și în interiorul acestora, aflîndu-ne în fața unui proces de formare a unor tipologii cu direcții vizibile de omogenizare. Se constată de asemenea, o tendință logică ce guvernează relația dintre dezvoltare și modificările în structurile demo-economice și sociale. Se pot observa diferențieri unele încă importante între zonele din prima categorie cu potențialul cel mai ridicat și ultima grupă de județe în ceea ce privește înzestrarea tehnică, producție globală industrială pe un locuitor, gradul de urbanizare etc. Unele decalaje în ceea ce privește nivelul absolut al producției industriale pe locuitor pe județe sînt încă sensibile, aceasta fiind de altfel și rațiunea pentru care programele noastre de dezvoltare economico-socială pentru anii ce vin, acordă în continuare un loc privilegiat zonelor și județelor cu nivel relativ mai redus de dezvoltare.

O referire, fie și sumară la cele patru tipologii prezentate mai sus și amintite în tabelul nr. 2 conduce la alte constatări interesante și importante ce se desprind din acest proces complex de omogenizare economico-socială a țării noastre. Grupa A, care cuprinde 6 județe⁴⁾ și Municipiul București, are gradul cel mai ridicat de dezvoltare economico-socială, fiind în raport de 2,26 — 1 față de județele din ultima categorie. Parte din aceste zone sînt dezvoltate și modernizate pe vechile vetre industriale (Brașov, Hunedoara, Prahova) altele prin crearea de centre noi în anii construcției socialiste (Argeș, Galați, Sibiu). Această zonă dispune de o puternică bază tehnică-materială (87 700 lei fonduri fixe pe locuitor) se caracterizează printr-un nivel de trai relativ mai ridicat și are un grad de urbanizare de 73%, ceea ce o situează din acest punct de vedere la un nivel apropiat de cel al țărilor dezvoltate.

În grupa B, sînt cuprinse 6 județe (Bacău, Brăila, Caraș-Severin, Cluj, Mureș, Timiș). Județele din această grupă

Tabelul nr. 2

Gruparea județelor, în 1978, după volumul producției industriale pe locuitor și principalii indicatori economico-sociali

Grupe de județe după valoarea producției globale industriale pe locuitor	Nr. județelor	Populația	Spor natural la mia de loc.	Fonduri fixe pe loc.	Producția industrială pe loc.	Producția agricolă pe loc.	Personal muncitor la mia de loc.	Valoarea testacilor de mărțuri pe loc.	Grad de urbanizare
Total R.S.R.	40	21 854,6	9,4	60 000	36 500	5 800	313,0	8 458	48,6
A Peste 500 000 lei/loc	7	5 664,4	7,9	87 700	62 400	3 100	422,51	11 300	72,95
B 35 001—50 000	6	3 487,6	8,2	60 200	40 600	6 000	337,7	8 900	51,68
C 25 001—35 000	15	7 532,0	9,6	52 520	30 600	6 500	292,0	7 600	43,03
D Până la 25 000	12	5 170,6	11,2	44 200	17 500	7 700	230	6 000	28,5
Raport $\frac{A}{D}$	—	—	0,70	2,0	3,6	0,40	1,83	1,88	2,6

Sursa: Prelucrat după datele publicate în Anuarul Statistic al R.S.R., D.C.S., 1979

portante tehnice și creșteri economice cu influențe favorabile asupra condițiilor de viață a populației, modernizării structurilor demo-economice și a extinderii gradului de urbanizare — care în 1978 a atins 48,6% pe total.

În condițiile unor ritmuri rapide de creștere pe total acestea au fost mult mai accentuate ca intensitate în zonele în trecut rămase în urmă, ceea ce a

au un grad de dezvoltare peste media pe țară avînd un caracter preponderent industrial-agrar iar majoritatea populației trăiește în mediul orășenesc. În

prof. dr Mircea BULGARU

(Continuare în pag. 16)

⁴⁾ Brașov, Galați, Prahova, Sibiu, Argeș, Hunedoara.

AMPLITUDINEA SOCIALĂ A DEZVOLTĂRII ECONOMICE

INTRE ELEMENTELE definitorii ale orînduirii noastre socialiste, ale superiorității sale față de orînduirile precedente, un loc distinct îl ocupă asigurarea dezvoltării, afirmării și înfloririi factorului uman. În România, anii socialismului consemnează transformări fundamentale, deopotrivă în dezvoltarea bazei tehnico-materiale și perfecționarea relațiilor sociale, toate aceste mutații reflectîndu-se în asigurarea unor condiții tot mai bune de muncă și de viață pentru întregul nostru popor. În acest cadru, perioada 1965—1980, cei 15 ani de cînd la conducerea partidului se află proeminenta personalitate revoluționară a poporului român — tovarășul Nicolae Ceaușescu — se distinge drept cea mai fertilă și mai bogată în realizări din întreaga istorie a construcției socialismului, a istoriei neamului românesc, atît prin creșterile cantitative, cît și prin transformările calitative survenite în viața țării.

Punînd în centrul politicii sale omul, împlinirea aspirațiilor de libertate și creație, în acest deceniu și jumătate partidul nostru a inițiat și îndeplinit, sub conducerea directă și cu contribuția inestimabilă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un amplu proces de construcție și reconstrucție a țării și a societății. Într-o viziune integratoare, novatoare, accentuînd laturile calitative ale dezvoltării, a continuat cu fermitate procesul de industrializare, de modernizare a agriculturii și a celorlalte ramuri, de promovare susținută a progresului tehnic. În acest deceniu și jumătate producția industrială crește de 5,7 ori, cea agricolă de 4,8 ori, iar venitul național de 3,6 ori, ceea ce determină ca două treimi din fondurile fixe și peste o treime din averea națională să fie create în acești ani. În același timp au fost atrase contingente întregi de oameni ai muncii în ramurile și sectoarele de înaltă productivitate, a crescut gradul de dotare tehnică a muncii, s-a asigurat accesul neîngrădit al întregii populații spre instrucție și civilizație, creîndu-se cîmp larg de afirmare creativității și personalității umane. Au fost promovate structuri economice, organizaționale și juridice de marcantă originalitate și tinută revoluționară, care asigură un cadru nou, stimulator valorificării tot mai raționale a mijloacelor materiale și umane ale societății românești, creșterii gradului de participare și angajare fermă a maselor la actul conștient al conducerii.

Putem, deci, aprecia că în acești ani de mare și entuziastă efervescentă creație am parcurs și parcurem o **adevărată perioadă de renaștere a Româ-**

niei. Istoria zbuciumată a poporului român nu cunoaște nici o altă perioadă cu înfăptuiri atît de numeroase, de multilaterale și profunde, o perioadă cu atît de puternice implicații asupra tuturor domeniilor economice și, mai ales, în mod prioritar, asupra calității vieții. Evidențiînd mutațiile favorabile în acești ani asupra calității vieții, în Raportul prezentat Congresului al XII-lea al P.C.R., secretarul general al partidului arată că ele au determinat ridicarea continuă a nivelului de trai, ceea ce **demonstrează cu putere că orînduirea noastră, politica partidului de construcție socialistă nu cunosc țel mai înalt decît bunăstarea și fericirea poporului.**

În centrul politicii economice și sociale a partidului nostru s-a aflat și se află crearea condițiilor ca oamenii să fie nu numai egali, dar să și aibă posibilități egale de a-și manifesta aptitudinile, de a-și aduce contribuția la zidirea noului edificiu. Stau măturie acestei orientări acțiunile consacrate creării, an de an, a noi locuri de muncă în ramurile neagricole, amplasarea unor importante obiective în toate zonele țării, care să permită ridicarea la viața economico-socială a întregii populații, promovarea unui cadru democratic nou, care asigură manifestarea oamenilor muncii în calitatea lor de decidenți și înfăptuitori ai deciziilor, ridicarea gradului de pregătire a întregii populații, înțelegerea conștientă a responsabilității politico-morale pe care o incumbă edificarea noii orînduirii, creșterea neînteruptă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

În acest cadru edificatoare sînt și datele oferite de tabelele nr. 1 și nr. 2. În primul rînd se remarcă crearea în perioada 1965—1980, adică în timpul relativ scurt de un deceniu și jumătate, a 3 130

mii noi locuri de muncă. Dacă avem în vedere că populația ocupată reprezintă astăzi circa 10,2 milioane persoane, rezultă că, în anii la care ne referim, au fost create noi locuri de muncă pentru aproape o treime din populația activă a țării. Sporirea numărului mediu scriptic al personalului muncitor are loc pe fondul unei puternice creșteri economice, a ridicării an de an a valorii investițiilor pe un loc de muncă, amplificării retribuției medii de 2,2 ori și a veniturilor totale ale populației de circa 3 ori. Nici cînd și niciunde nu au fost înregistrate asemenea cote într-o perioadă istorică atît de scurtă. În condițiile cînd în țări capitaliste s-a înregistrat în ultimii ani și se prelină în prezent acest an o creștere economică medie scăzută, ca și menținerea unei armate de milioane de șomeri, creșterea marcantă a numărului de personal din economia românească evidențiază cu putere forța și echilibrul economiei, umanismul orînduirii noastre socialiste.

Un alt aspect care pune în lumină coordonate ale umanismului profund al politicii partidului nostru și deopotrivă ale răspunderii care revine fiecărui om al muncii pentru felul în care este gospodărită averea națională îl constituie creșterea gradului de dotare tehnică a muncii, faptul că fondurile fixe care revin pe un loc de muncă și pe un locuitor sporesc într-un deceniu și jumătate de peste 2 ori, asigurînd înlocuirea sistematică a efortului fizic pe seama sporirii încărcăturii intelectuale a muncii. Asemenea creșteri vor fi și mai puternice în viitor. „În anul 1985 — arăta secretarul general al partidului — fiecare locuitor va fi de fapt proprietarul unor mijloace fixe de circa 120 000 lei. Aceasta impune fiecăruia răspunderea

Tabelul nr. 1

Dinamica unor indicatori care relevă latura umană a producției în perioada 1965—1980

Explicații	Anii		
	1965	1975	1980
Nmărul mediu scriptic al personalului muncitor	4 305	6 301	7 435
Fonduri fixe			
— pe un loc de muncă — lei	119 000	191 000	272 000
— pe un locuitor — lei	27 000	56 700	90 000
Nivelul productivității muncii în industrie — lei pe un muncitor	118 250	229 600	335 236

Sursa : Anuarul statistic al R.S.R. 1979, Legea pentru adoptarea Planului național unic de dezvoltare economico-socială a R.S.R. pe anul 1980.

Tabelul nr. 2

Indicatori ai creșterii bunăstării oamenilor muncii

1965 = 100

Indicatori	1970	1975	1980
Venitul național pe locuitor	136	221	352
Retribuția medie netă	125,3	155,1	220,5
Veniturile nominale nete ale țărănimii pe o persoană activă	115,3	200,0	278,7
Venituri ce revin pe o familie din fondurile sociale de consum	155,9	227,6	311

de a le gospodări cum trebuie, ca proprietate comună, asigurând creșterea continuă a forței societății noastre socialiste, baza societății comuniste”.

PENTRU A FACE FAȚĂ acestor cerințe, gradul de instrucție oferit de școala românească de astăzi este în continuă creștere. Am parcurs în anii revoluției și construcției socialismului drumul de la situația când mai bine de o treime din populația de vîrstă școlară era analfabetă, la starea de generalizare a învățămîntului de 10 ani obligatoriu și gratuit, pregătind toate condițiile pentru a ajunge la 12 clase spre finele acestui deceniu. Pe aceste baze, stocul de învățămînt, calculat în numărul de ani de școlarizare pe un locuitor, a crescut de la 3,6 ani în 1965 la 7,2 ani în 1980, adică de două ori, fapt fără precedent în istoria mondială. Datele concrete pe care se sprijină această dinamică relevă că în ultimii 15 ani numărul copiilor la grădinițe a crescut de la 350 000 la peste 912 000, al elevilor din învățămîntul primar și gimnazial de la 2 900 000 la 3 290 000, din licee de la 370 000 la 1 030 000, iar numărul studenților de la 130 000 la peste 190 000. În același timp, parcurgem un proces ferm de legare a școlii de producție, de politehnizare a învățămîntului, de reciclare continuă a pregătirii întregului personal, asigurând pregătirea forței de muncă în strînsă legătură cu cerințele curente și de perspectivă ale vieții noastre economico-sociale. Aceasta și explică faptul că proporția forței de muncă calificată din economie a crescut de la 67 la sută în 1965 la 87 la sută în prezent, fără a mai aminti de ramurile de vîrf în care se depășește 95 la sută. Este încorporată în toate aceste repere o preocupare esențială a societății noastre, de a crea condiții egale de afirmare a omului în procesul muncii și de a realiza satisfacții pe măsura rezultatelor și eforturilor psiho-fizico-intelectuale investite.

C altă caracteristică pusă în valoare de tabelul nr. 1 privește tocmai elementul **rodniciei muncii**. Nivelul productivității muncii din industria republicană a sporit în perioada 1965—1980 de aproape 3 ori, ridicîndu-se în 1980 la 335 236 lei pe lucrător. Cunoscînd că două treimi din actualul personal mun-

citor sînt foști țărani sau fii de țărani care au schimbat în acești ani statutul de agricultor cu cel de lucrător în universul industriei, creșterea productivității muncii, deși este încă inferioară țărilor cu un înalt grad de industrializare, demonstrează convingător că și un popor de „plugari“ se poate ridica la nivelul civilizației industriale. Această subliniere este cu atât mai valabilă cu cît 90 la sută din tehnologiile aplicate sînt de proveniență indigenă, iar o treime din totalul producției este destinată piețelor externe, fiind competitivă producției realizate de alte țări, industrializate cu multe, mult mai multe decenii în urmă.

Mai trebuie desigur amintit un aspect. Rezervele de creștere a productivității

meroase disproportii și, în acest cadru, consecințe grave au fost cauzate de slaba dezvoltare industrială a unor zone întregi. Militînd pentru înlăturarea acestor tare ale trecutului, repartizînd volume importante de investiții acestor zone în care, de fapt, au și fost amplasate numeroase obiective industriale, echipate cu mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, se realizează în practică posibilitatea ca oamenii muncii din fiecare zonă să se bucure în mod egal de binefacerile socialismului.

Județul Iași, ca una din zonele care a moștenit un grad modest de dezvoltare economică, a cunoscut în anii socialismului, îndeosebi în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului, salturi calitative în această direcție, ceea ce face ca, la caratele unei intense vieți cultural-științifice, să-și adauge valențele industrializării, ale unei dezvoltări complexe pe această bază. așa cum se poate observa și din datele tabelului nr. 3. Ca urmare a alocării în ultimii 15 ani a circa 45 de miliarde de lei investiții, a crescut de peste 7 ori producția industrială și de 2,5 ori producția agricolă. Mai bine de 80 la sută din valorile zestrei actuale a zonei a fost creată în acești ani. De numele tovarășului Nicolae Ceaușescu — care a vizitat Iașul de 8 ori în acest deceniu și jumătate, sfătuiindu-se cu muncitorii și țărani, cu oamenii de știință și cultură, cu cadrele de conducere asupra dezvoltării și gospodăririi județului — se leagă înfăptuirea fiecărui mare obiectiv, a fiecărui mare edificiu ieșean.

În această perioadă în județul Iași au fost create peste 100 de mii noi locuri de muncă, în cea mai mare parte în industrie și construcții, ceea ce a condus la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, la folosirea tot mai rațională a acesteia. Cercetarea procesului de creștere economico-socială a acestor istorice meleaguri pune în lumină faptul că cea mai mare parte a forței de muncă ocupate în ramurile neagricole — circa 2/3 — provine din rural, schimbînd simultan trei statute: pe cel de sătean cu cel de orășean, pe cel de agricultor cu cel de om al muncii din universul uzinei, pe cel de agricultor, așa cum se manifesta el înainte vreme, cu cel al

Tabelul nr. 3

Dinamica unor principali indicatori economici ai județului Iași în perioada 1965—1980

Indicatori	Anii	Anii				
		U/M	1965	1970	1975	1980 *)
Productia industrială	miliarde lei		3,9	8,5	19,1	28,5
Productia agricolă	miliarde lei		1,7	1,9	2,6	4,3
Numărul mediu scriptic al personalului	mii		108,3	133,9	170,7	209
Populația în agricultură			64	57	47	38

*) 1980 — nivel plan.

Sursa: Anuarul statistic al județului Iași, Planul pe anul 1980.

muncii la nivelul bazei tehnic-materiale create și ținînd seama că înregistrăm încă importante decalaje la acest indicator față de statele dezvoltate industrial, rezervele de creștere a productivității muncii din agricultură, constituie surse majore de amplificare vertiginosă a avuției naționale. Dacă avem în vedere că populația agricolă este de circa 3 milioane de persoane rezultă că un agricultor asigură hrana pentru 7—8 persoane din România, în timp ce în țările cu o agricultură modernă proporția este de 1 la 25—35 de persoane. Pentru a înlătura acest decalaj este, deci, necesară însăși devansarea creșterii productivității muncii din industrie de către cea din agricultură.

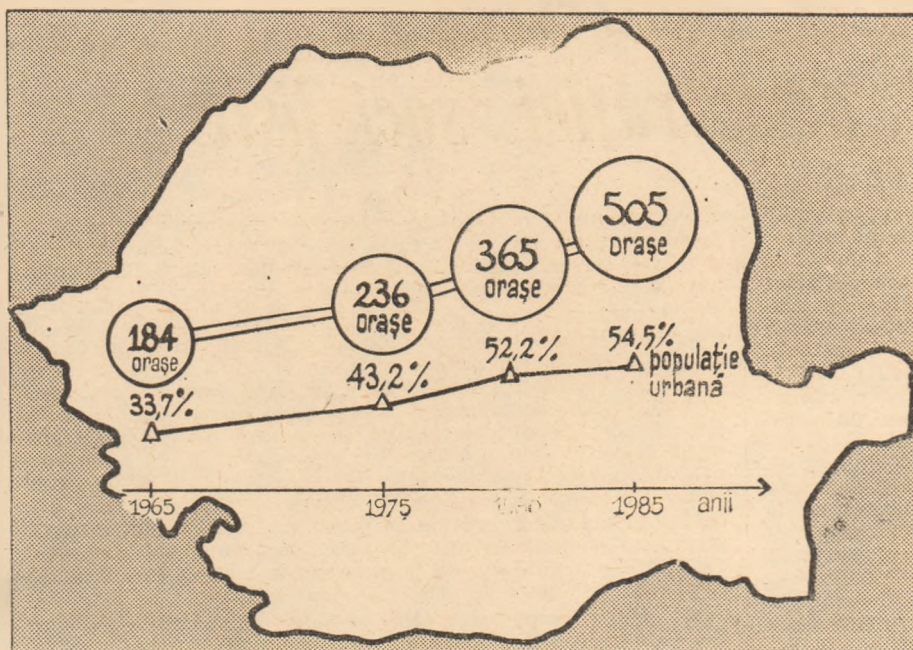
REFARTIȚIA rațională a forțelor de producție în teritoriu ocupă un loc distinct în politica umanistă promovată de partidul nostru în întreaga viață economică și socială. Așa cum este cunoscut România a moștenit de la regimul burghezo-moșieresc nu-

dr. Alecu AL. FLOAREȘ
secretar al Comitetului județean Iași
al P.C.R.

(Continuare în pag. 21)

Ani ai înfloririi tuturor localităților patriei

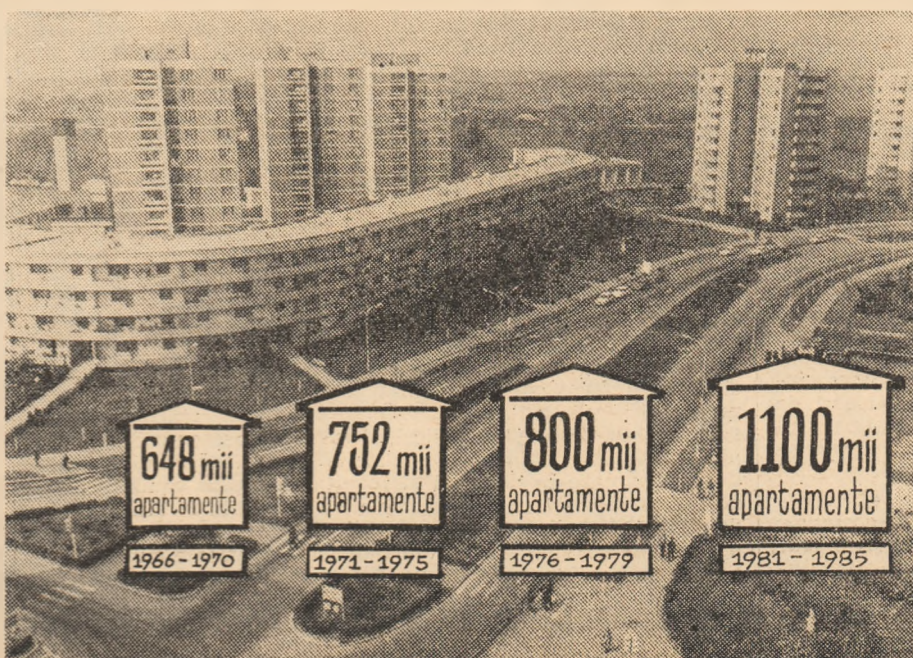
CREȘTEREA NUMĂRULUI DE ORAȘE ȘI A PONDERII POPULAȚIEI URBAŢE

Rețeaua localităților urbane după mărimea acestora

	1965	1975	1980	1985
Orașe mici (sub 20 000 locuitori)	123	144	269	393
Orașe mijlocii (20—100 mii locuitori)	48	74	77	90
Orașe mari (peste 100 mii locuitori)	13	18	19	22

DINAMICA CONSTRUCȚIILOR DE LOCUINȚE

Satul românesc — intensă modernizare și urbanizare

ÎN DEPLINĂ CONCORDANȚĂ cu profundele transformări innoitoare ale economiei și societății românești din ultimii 15 ani (1965—1980), satele țării s-au angajat pe calea modernizării prin sistematizare și urbanizare. Astfel, dacă în perioada 1965—1975, doar 52 de comune au dobândit statutul de orașe, în acest an alte 129 comune vor fi declarate orașe, procesul intensificându-se în deceniul 1981—1990, când 271 comune se vor transforma în localități urbane.

Dimensiunile cantitative și calitative ale procesului de înnoire a vieții satului românesc contemporan sînt foarte clar evidențiate de nivelul atins de o serie de indicatori caracteristici. În primii patru ani ai actualului cincinal, în mediul rural s-au construit peste 450 de școli cu 3 600 săli de clasă, 206 cămine culturale, 247 dispensare, 324 grădinițe de copii și 234 baze sportive; în aceeași perioadă s-au amenajat și pavat peste 4,3 mil. mp. de străzi, s-au construit 930 km de rețea de alimentare cu apă, 146 km de rețea de canalizare etc.

În cincinalul actual, locuitorii satelor și-au construit circa 250 000 de case — cu unul sau mai multe etaje — iar în centrele civice ale comunelor, din fondurile statului, se vor da în folosință 50 000 apartamente pentru specialiști și alte categorii de oameni ai muncii. Edificator este și faptul că dinamica vînzării obiectelor de folosință îndelungată la sate a atins cote deosebit de ridicate: astfel, în 1979 față de 1975 vînzările de frigider și aspiratoare s-au dublat, cele ale mașinilor de spălat rufe au sporit cu aproape 60%, de mobilă cu 55% și ale aparatelor de radio-tv cu 32%.

Sistematizarea tuturor localităților rurale și intensificarea procesului de dotare cu construcții social-edilitare vor schimba radical aspectul satelor noastre — unele devenind adevărate localități de tip urban — și vor crea o nouă calitate a vieții, superioară, tuturor locuitorilor lor.

Acest proces revoluționar este posibil atît ca urmare a intensificării și modernizării activității de producție agricolă cit și a implantării în localitățile rurale a tot mai multe capacități de producție industrială, majoritatea de dimensiuni mici și mijlocii, dar fără a le exclude, acolo unde este cazul, pe cele mari, unele chiar de interes republican.

În cadrul acestui proces de transformare revoluționară, științifică a ruralului însuși numărul localităților rurale se va restrutura: de la 13 020 în 1980, va ajunge la 9 730 în 1990, în special pe baza reducerii numărului localităților foarte mici (sub 1 000 locuitori) de la 9 079 cite exista în prezent, la 5 952 în 1990.

Promotor consecvent al adâncirii democrației socialiste

CEI 15 ANI care s-au scurs de când în fruntea partidului și a țării se află tovarășul Nicolae Ceaușescu au marcat un progres cu semnificații adânci, nu numai în domeniul economic unde obiectualitatea realizărilor și exactitatea cifrelor care le consemnează le fac atât de evidente, ci și pe toate planurile vieții noastre social-politice și culturale, neexistând practic domenii care, în această perioadă efervescentă să nu fi cunoscut perfecționări și înnoiri revoluționare. În armonie cu dezvoltarea într-un ritm înalt a economiei și culturii s-au perfecționat formele de conducere a societății, s-a adâncit continuu democratismul socialist, s-a lărgit cadrul participării maselor la conducerea vieții politice, economice și social-culturale.

Concepția partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, despre democrația socialistă pleacă de la evidențierea caracterului ei procesual, dinamic, atât din punct de vedere al structurii cadrului ei instituțional-organizatoric cât și al extinderii participării efective a maselor la conducerea societății. Formele și structurile instituționale ale democrației socialiste nu sînt date dintru început și o dată pentru totdeauna prin instaurarea puterii clasei muncitoare și a aliaților săi. Ele se perfecționează permanent în funcție de etapele construcției socialiste, de cerințele progresului general al societății și de nivelul de pregătire și dezvoltare a conștiinței politice a maselor.

Ideea continuității procesului revoluționar își găsește confirmarea și în realizarea unui asemenea obiectiv strategic al etapei actuale de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, cum este lărgirea și perfecționarea democrației socialiste, a participării maselor la conducerea societății.

Superioritatea democrației socialiste rezidă tocmai în aceea că se bazează pe egalitatea socială, pe desființarea inegalităților și piedicilor de clasă, naționale sau de altă natură în calea realizării omului, a accesului său la viața social-politică, la valorile civilizației și culturii, la creația acestora. Democrația socialistă se afirmă, se adâncește și se perfecționează în unitate cu democratizarea progresului social-economic și cultural însuși, democrația autentică presupunând deopotrivă accesul nestingherit al oamenilor muncii la pirghiile politice, democratice și la valorile materiale și spirituale, la roadele progresului.

Progresul democrației socialiste s-a afirmat multilateral în țara noastră începînd din anul 1963, cu deosebire după Congresul al IX-lea al partidului, care a însemnat un moment de cotitură în istoria construcției socialiste în România, iar pe plan democratic a condus la înnoirea întregului sistem al democrației socialiste, la afirmarea plenară a principiilor și a superiorității acestui tip istoric de democrație instituit de socialism. Prin grija permanentă a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a acționat cu perseverență pentru afirmarea principiilor democrației socialiste nu numai în sfera politicului propriu-zis, ci și a economicului și social-culturalului, pentru participarea cât mai directă a maselor la elaborarea întregii politici interne și externe. Fiecare congres și conferință națională a partidului ținută în acest răstimp a adoptat măsuri care au asigurat un curs ascendent progresului, democrației noastre socialiste. În acest proces însuși Congresul al IX-lea al partidului a pus temelii trainice înnoirilor aduse sistemului nostru democratic. Congresul a generalizat, după cum se știe, principiul conducerii colective în toate domeniile construcției socialiste; în activitatea tuturor organelor de stat, economice și de planificare, subliniind totodată hotărîrea de a se aplica cu consecvență principiul conducerii și muncii colective în funcționarea partidului, a organelor și organizațiilor sale și ale statului socialist.

Un rol însemnat în progresul democrației noastre socialiste l-a jucat Conferința Națională a partidului din decembrie 1967 care a adoptat un sistem de măsuri de perfecționare a conducerii și planificării economiei naționale și a organizării administrativ-teritoriale a țării. Conferința a hotărît extinderea principiului conducerii colective în întreaga activitate econo-

mică precum și crearea de organe de conducere colectivă cu caracter deliberativ, de lucru în toate întreprinderile, centralele și în ministere. S-au instituit, de asemenea, adunările generale ale oamenilor ca forme ale conducerii colective.

Ca urmare a aplicării tuturor măsurilor adoptate în perioada de după Conferința Națională a partidului din 1967, a celor hotărîte de Congresele al X-lea și al XI-lea și de Conferințele naționale din 1972 și 1977, în țara noastră a fost creat, cu contribuția hotărîtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un sistem complex al democrației economice, care prin formele instituționalizate în întreprinderi și centrale, cooperative agricole de producție și institute de cercetări, cit și pe planul organelor locale și centrale ale puterii de stat, asigură o conducere și organizare pe deplin democratică a întregii economii socialiste, participarea nemijlocită a clasei muncitoare, a tuturor celorlalți oameni ai muncii la conducerea și gospodărirea avuției naționale, la luarea deciziilor în acest domeniu.

O etapă superioară în evoluția sistemului democrației economice, a democrației socialiste în general a fost inaugurată, începînd cu anul 1979, prin aplicarea sistemului autoconducerii și autogestunii întreprinderilor și a altor unități economice și administrativ-teritoriale. Printr-un asemenea act de importanță istorică pentru dezvoltarea societății noastre se rezolvă, așa cum preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu, contradicția care apăruse și se manifesta la un moment dat „între cadrul democratic larg realizat și mecanismul economic prea centralizat”.

Acest cadru democratic existent în economie se armonizează cu cadrul politic larg democratic, creat atât la nivelul unităților administrativ-teritoriale, de ramură, cit și la nivel național, care asigură participarea tuturor categoriilor de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea economiei, a vieții politice și sociale a întregii societăți. S-au instituționalizat astfel, în ultimii ani, largi forumuri naționale, unele dintre acestea avînd alese și organisme permanente de conducere. Au sporit rolul și atribuțiile Frontului Democrației și Unității Socialiste, creat în 1968, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, acesta afirmîndu-se ca o formă superioară de unire și coordonare a eforturilor întregii națiuni, de manifestare a voinței și hotărîrii întregului popor român de a realiza programul partidului, de a-și făuri în mod liber și conștient viitorul. Crearea după Congresul al XII-lea al partidului, pe baza propunerilor secretarului general al partidului, a organizațiilor proprii ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, a lărgit și mai mult cadrul de participare organizată a tuturor cetățenilor patriei la viața politică a societății, ridicînd pe o treaptă superioară activitatea acestui organism politic democratic.

REALIZAREA progresului democratic a avut loc deci în condițiile unui proces de socializare a puterii politice, de lărgire a bazei de masă în exercitarea efectivă a acesteia de către poporul însuși și în interesul său. Acest proces de socializare se va accentua în viitor și mai ales în perspectiva înaintării și trecerii țării noastre spre comunism. Se poate spune, astfel, că nu există domeniu al vieții noastre sociale în care oamenii muncii să nu-și spună cuvîntul hotărîtor în luarea deciziilor de interes colectiv, în tot ceea ce se întreprinde pentru progresul și viitorul patriei. Inițiatorul și arhitectul acestui sistem democratic original, unic în felul său, corespunzător pe deplin condițiilor României socialiste este tovarășul Nicolae Ceaușescu, care în deceniul și jumătate de când conduce destinele partidului și poporului nostru a dat atîta strălucire orînduirii socialiste tocmai prin faptul că a conceput progresul și perfecționarea vieții sociale în indisolubilă unitate cu democrație, cu perfecționarea structurilor și formelor democratice de conducere și organizare.

Democratismul socialist reprezintă, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu un cadru de emulație, de stimulare a unei

atitudini active, creatoare, de potențare a energiilor maselor, de întărire a unității de voință, cuget și acțiune a întregului nostru popor. Ritmurile înalte ale dezvoltării economiei românești și asigurarea creșterii continue a nivelului de trai material și spiritual al poporului și înflorirea culturii și artei în perioada de după Congresul al IX-lea, când partidul a realizat o atît de largă deschidere în viața noastră democratică și a adoptat complexe măsuri care au asigurat accesul maselor la conducerea societății, la elaborarea politicii interne și externe a țării, relevă legătura indisolubilă și interconționarea dintre progresul democratic și progresul general al societății socialiste.

O COMPONENTĂ a progresului nostru democratic, cu deosebire în ultimii 15 ani, o reprezintă democratizarea a însuși progresului economico-social și cultural. Premisa obiectivă a acestui proces a constituit-o, desigur, desființarea marii proprietăți capitaliste și trecerea mijloacelor de producție în mâinile poporului, care folosește puterea politică și economică pentru promovarea propriilor sale interese și aspirații. Dar acest act revoluționar iniția doar, mai ales pentru o țară ca România, care pleca de la o stare de înapoiere economică și peste care trecuse un război pustiitor, un îndelungat demers constructiv, de realizare cu eforturi din partea poporului a progresului economico-social și cultural, care trebuie să asigure înscrierea țării noastre pe coordonatele revoluției tehnico-științifice și eliminarea decalajelor care o despart de statele avansate din punct de vedere industrial și al nivelului de civilizație. Dar, pe de altă parte, progresul economic nu implică ipso facto și democratizarea dezvoltării social-economice, pentru ca oamenii muncii să fie cei care beneficiază de pe urma acestuia. Această se realizează în funcție de caracterul relațiilor de producție și sociale, de finalitatea și idealurile sociale pe care le urmărește această dezvoltare și numai socialismul poate asigura acest proces de democratizare.

Programul-directivă de creștere a nivelului de trai în perioada 1981—1985 și de ridicare continuă a calității vieții, adoptat de Congresul al XII-lea al partidului evidențiază cu putere că socialismul, politica partidului nostru nu cunoșc țel mai înalt decît asigurarea bunăstării și fericirii poporului, că progresul economic și social este un progres destinat omului, creșterii nivelului general de civilizație și cultură al oamenilor muncii. Acest Program-directivă pune cu putere în evidență finalitatea umanistă a socialismului, faptul că în această societate dezvoltarea producției materiale nu este un scop în sine, că finalitatea și motivația sa permanentă rămîn omul și realizarea multilaterală a personalității sale. Iar acest țel profund umanist nu se poate împlini decît în condițiile progresului material, al eliberării omului de orice formă de mizerie și sărăcie, fie ea materială, spirituală și morală, de orice formă de alienare economică, politică sau ideologică.

Democratizarea progresului în societatea noastră se concretizează în ameliorarea continuă a condiției umane, în asigurarea satisfacerii nevoilor raționale, fundamentate științific, de hrană și igienă alimentară, habitat, de odihnă și petrecere plăcută și instructivă a timpului liber, de asistență medicală și de conservare și protejare a mediului în care omul trăiește și-și desfășoară activitatea, în strînsă legătură cu progresul său moral și spiritual, cu realizarea omului „bogată”, despre care vorbea Maix, printr-o viață spirituală bogată în împliniri pe planul creației și al valorilor.

Un rol hotărîtor în democratizarea progresului social-politic îl are politica de repartizare rațională a forțelor de producție pe teritoriu, dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor și județelor țării, eliminarea decalajelor mari dintre nivelurile de dezvoltare economică a diferitelor zone. Roadele acestei politici, concepută de secretarul general al partidului încă la Conferința Națională a partidului din decembrie 1967, s-au materializat în mutații esențiale în geografia economică a României și în nivelul de civilizație al diferitelor zone ale țării, ajungîndu-se ca în 1980 toate județele să dispună de capacități industriale, îndeosebi din ramurile de bază, al construcției de mașini și industriei alimentare, cu o producție de cel puțin 10 miliarde lei.

REALIZĂRILE obținute în dezvoltarea economico-socială a tuturor zonelor și localităților au condus la sporierea continuă a numărului locurilor de muncă, îndeosebi în județele rămase în urmă în trecut, cu efecte pozitive directe în planul emancipării sociale și spirituale a întregului popor, al creșterii nivelului său de trai material și cultural, al gradului general de civilizație, al accesului tuturor cetățenilor la roadurile progresului material și spiritual general, al valorificării resurselor materiale și umane din fiecare localitate. Aceasta constituie pînă la urmă temeiul realizării deplinei egalități în drepturi dintre toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate, al realizării în fapt a dreptului la muncă și învățămînt, al punerii în valoare, printr-o activitate utilă societății, a capacității crea-

toare a fiecărui individ. Cincinalul 1981—1985 va ridica pe o nouă treaptă procesul democratizării progresului economic și social al țării, prin dezvoltarea ei armonioasă în profil teritorial, ajungîndu-se ca pînă în 1985 să se realizeze în toate județele o producție globală anuală de cel puțin 70 mii lei pe locuitor. Se vor diminua și mai mult, așa cum rezultă din Programul-directivă de dezvoltare economico-socială a României în profil teritorial în perioada 1981—1985, adoptat de Congresul al XII-lea al partidului, diferențele dintre județe din punct de vedere al gradului de ocupare a forței de muncă și se vor asigura, în consecință, condiții apropiate de viață și muncă pentru toți cetățenii patriei. Astfel, progresul economic și social multilateral al țării noastre, rod al liniei politice aplicate cu consecvență de partidul nostru, constituie însă și garanția materială și politică a împlinirii drepturilor și libertăților umane, cadrul optim pentru afirmarea demnității și creativității oamenilor muncii, al manifestării lor ca participanți activi și conștienți la opera de construire a socialismului și comunismului.

În concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu socialismul, ca orînduire promovînd realizarea idealului egalității între oameni și între popoare, presupune totodată asigurarea condițiilor dezvoltării multilaterale a tuturor cetățenilor și a fiecărui popor în parte, înlăturarea inegalităților la nivelul relațiilor dintre oameni și dintre state fiind condiția afirmării multilaterale a acestora. Desființarea inegalității sociale și naționale, apropierea condițiilor materiale și egalizarea șanselor afirmării oamenilor ca personalități și individualități creatoare nu poate însemna în nici un fel uniformizarea acestora, ci constituie tocmai terenul afirmării lor diverse, variate. Iată deci semnificația dialectică dintre egalitatea socială și națională — pe de o parte — și dreptul autentic „la diferență” al oamenilor și popoarelor, una neanulînd-o pe cealaltă.

Realizarea progresului democratic și a democratizării progresului economico-social și cultural constituie obiective politice majore implicate în toate actele devenirii noastre, ca națiune și ca oameni în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a celei comuniste pe pămîntul României. Unitatea celor două dimensiuni ale democrației socialiste ca proces implică, în concepția profund dialectică și umanist revoluționară a celui ce este scotit de întregul nostru popor drept ctitorul României socialiste contemporane, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adoptarea unui nou model de dezvoltare economico-socială care să-și asocieze în toate verigile sale finalitățile umane. Acest lucru îl poate realiza numai socialismul și comunismul ca expresie practică a unui nou umanism revoluționar. Iar progresul nostru democratic, împlinit în indisolubilă unitate cu democratizarea progresului, nu are alt țel mai înalt decît realizarea umanismului deplin și înseamnă de fapt umanizarea mediului nostru social, o dată cu cea a omului ca individualitate, scop și valoare supremă a societății socialiste.

UNITATEA dialectică dintre progresul democratic și democratizarea progresului pune în evidență interconționarea dintre dimensiunea politică, economică, socială, culturală și umană a progresului în societatea socialistă multilaterală, unitatea și armonia în același timp a acestuia, prefigurată atît de sintetic în conceptul elaborat de tovarășul Nicolae Ceaușescu de societate socialistă multilateral dezvoltată, pe care o făurim în prezent. În planul relațiilor interne, al raporturilor dintre indivizi, unitatea dintre progresul democratic și democratizarea progresului a devenit o realitate care se va adînci continuu, pe măsura făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării în viitor spre comunism. Unitatea celor două laturi ale progresului este afirmată și pe planul politicii externe de partidul și statul nostru, care promovează cu consecvență imperativul democratizării relațiilor internaționale în indisolubilă legătură cu cel al asigurării accesului tuturor popoarelor la cuceririle civilizației, ale progresului tehnico-științific contemporan.

Aceasta exprimă unitatea de principii și valori între politica internă și externă a țării noastre, consecvența și principialitatea liniei politice a Partidului Comunist Român elaborată cu aportul hotărîtor al tovarășului Nicolae Ceaușescu. Prin spiritul ei profund creator, dialectic și unitar în toate verigile sale, această politică constituie aplicarea creatoare a marxism-leninismului la condițiile României contemporane, o însemnată contribuție originală a partidului nostru, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, la dezvoltarea teoriei marxiste și a practicii revoluției și construcției socialiste, la soluționarea marilor probleme ale lumii de astăzi. Ea este și va intra în istorie ca doctrina politică Ceaușescu în cadrul căreia o componentă fundamentală o formează teoria democrației socialiste și a democratizării relațiilor internaționale.

prof. dr. Ioan FLOREA

Dezvoltarea armonioasă a teritoriului

(Urmare din pag. 10)

grupa C sînt cuprinse 15 județe²⁾ cu o populație de 7,5 mil. loc. (34,46% din populația țării); acestea dețin 29,8 din fondurile fixe, 28,4% din producția industrială și 38,6% din producția globală agricolă a țării. Din totalul populației urbane 30,5% trăiește în această zonă. Județele din această grupă au caracter industrial-agrar, aflîndu-se în plin proces de modernizare a structurilor economico-sociale. În grupa D, au fost incluse după gradul de dezvoltare industrială un număr de 12 județe³⁾ reprezentînd de fapt acele zone care în trecut figurau ca pete albe pe geografia economică a patriei și erau considerate altă dată ca „locuri unde nu s-a întîmplat nimic”. La indicațiile exprese ale tovarășului Nicolae Ceaușescu în ultimii 15 ani aceste zone au beneficiat din plin și prioritar de un volum important de investiții, care, pe ansamblu, a fost în perioada 1976—1978, în medie anual, de peste 5 ori mai mare față de perioada 1961—1965.

Aceste județe au cunoscut și ritmurile cele mai înalte de dezvoltare, ritmuri favorizate de altfel și de împărțire administrativ teritorială din 1968 care le-a deschis noi posibilități de progres economic pe care nu le aveau mai înainte. Această zonă cuprinde astăzi 24,0% din populația țării, 11,1% din producția industrială și 31,2% din producția agricolă a țării, ca profil general avînd încă un caracter agrar-industrial dar aflîndu-se în plin proces de prefaceri și de modernizare.

Este de remarcat faptul că în anii construcției socialiste, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, prin măsurile și hotărîrile ce au fost luate în cadrul programului general de dezvoltare economico-socială a țării și de repartizare mai rațională a investițiilor și obiectivelor economice pe teritoriu în

²⁾ Alba, Arad, Bihor, Buzău, Constanța, Covasna, Dimbovița, Dolj, Harghita, Iași, Maramureș, Mehedinți, Satu-Mare, Neamț, Olt.

³⁾ Bistrița, Botoșani, Gorj, Ialomița, Ilfov, Sălaj, Suceava, Teleorman, Tulcea, Vaslui, Vîlcea, Vrancea.

zonele și localitățile în trecut rămase în urmă, s-au cristalizat noi tendințe deosebit de importante și semnificative în ceea ce privește dimensionarea în timp și spațiu a fluxurilor migratorii. Ne referim, în principal, la procesul de omogenizare și de mutații socio-profesionale, cînd mobilitatea teritorială, care deși încă deosebit de intensă cantitativ, se desfășoară pe zone mai restrînse, reducîndu-se sensibil amplitudinea migrației, ceea ce face ca procesul de adaptare și integrare a populației agricole în noile structuri sociale să se facă mai eficient și cu inconveniente mai puține, reducîndu-se astfel în limite convenabile costul economic și social al migrației. Mai ales însă atunci cînd este vorba de mutații deosebit de dinamice și complexe, formarea noilor tipologii și structuri teritoriale nu se desfășoară lin, în afara oricărui dificultăți. Nu este greu de înțeles că îmbinarea unei dezvoltări rapide a economiei, pe ramuri și subramuri, cu elemente ce apar în dezvoltare sub influența factorilor intensivi și extensivi, interni și externi, crearea de noi echilibre dinamice afectează fără îndoială și profilul teritorial, ridică noi probleme în dimensionarea industriei și agriculturii pe teritoriu, în optimizarea fluxurilor migratorii sat-oras, în dezvoltarea mediului urban și rural, în omogenizarea economico-socială. Rezolvarea acestor probleme se înscrie însă cu prioritate în strategia economică și liniile-tactice ale politicii de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră. Modelul de dezvoltare complexă a României în anii ce vin, inspirat și călăuzit de orientările și liniile directoare adoptate de cel de-al XII-lea Congres al partidului va genera în continuare modificări profunde cantitative și calitative în baza tehnico-materială, în structurile economice și teritoriale și cele socio-profesionale, lărgindu-se tot mai mult baza de creare a unor condiții egale de viață pentru întregul nostru popor.

În frontul dezvoltării economice, punctul de greutate al întregii economii inclusiv ale modelelor de dezvoltare te-

ritoriale, marchează trecerea de la dezvoltarea cantitativă care se va menține și în continuare la cotă ridicată, la saltul calitativ, la procesele intensive de dezvoltare economico-socială.

În condițiile actuale, în vederea unei mai raționale omogenizări teritoriale, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost adoptat un mod calitativ nou de apreciere și măsurare a dezvoltării teritoriale, trecîndu-se de la nivelul cantitativ al producției globale industriale la o evaluare calitativă, urmărind dezvoltarea tuturor ramurilor de producție — în primul rînd a industriei și agriculturii, corelat cu numărul populației și cu problemele ce sînt nemijlocit de creșterea calității vieții în fiecare zonă sau localitate. După cum se cunoaște din documentele publicate, în cincinalul următor s-a proiectat ca în fiecare zonă să se realizeze o producție globală pe locuitor de cel puțin 70 000 lei.

Este în afară de orice îndoială că în condițiile dezvoltării economice și teritoriale dinamice, pregnant calitative, se vor produce în continuare adînci prefaceri sociale. În înfăptuirea mutațiilor preconizate o contribuție hotărîtoare o are aplicarea noului mecanism economico-financiar, ridicarea pe o treaptă nouă, superioară, a rolului și funcției organelor de decizie locale.

O preocupare centrală rămîne în continuare creșterea economică mai rapidă a județelor mai puțin dezvoltate industrial. Pe un plan mai larg, aceasta impune la nivel macro și teritorial, intensificarea procesului de remodelare a industriei pe zone, expansiunea producției sectoarelor mici consumatoare de energie și materii prime și îngustarea la minimum a produselor energointensive. Înăptuirea acestor opțiuni va asigura reducerea costului economic și social a migrației populației, politica de amplasare a obiectivelor economice mai aproape de sursele de materii prime și de resursele de muncă deschizînd o arie largă însuși procesului de urbanizare, antrenînd transformarea a circa 140 de centre comunale în orașe agroindustriale în cincinalul 1981—1985.

Contribuții esențiale

(Urmare din pag. 5)

al valorificării posibilităților și efortului propriu și ale fructificării mai largi a posibilităților ce decurg din participarea țării la cooperarea economică internațională; unitatea dintre echilibrul economic și echilibrul ecologic; finalitatea socială și umană a creșterii economice.

Avînd la bază o asemenea orientare de politică economică, economia românească a cunoscut în această perioadă un dinamism deosebit, transformări calitative de o mare amploare, o puternică modernizare în toate compartimentele — industrie, agricultură ș.a. — și în toate componentele sale — bază tehnico-materială, structura producției, metodele de organizare și conducere etc. (vezi și tabel).

Gîndirea economică și social-politică a președintelui României socialiste cuprinde totodată, ca o componentă de bază, teze teoretice și soluții practice de o mare forță transformatoare referitoare la **rolul dinamizator al relațiilor de producție și sociale**, al concordanței acestora cu caracterul și nivelul forțelor de producție, precum și al conștiinței socialiste ca puternică forță materială a transformării revoluționare a societății. Tehnicul, economicul, socialul, politicul, eticul și culturalul, ca laturi inseparabile ale dezvoltării și edificării societății noastre, formează în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu o osmoză perfectă.

GÎNDIREA ECONOMICĂ ȘI SOCIAL-POLITICĂ a secretarului general al partidului reprezintă un tot unitar, organic cu lăptă sa de zi cu zi, cu activitatea sa neobosită pentru convertirea concluziilor teoretice și a programelor și măsurilor politice în realități înnoitoare, care să asigure propășirea neîntreruptă a României socialiste, creșterea prestigiului ei pe plan internațional, promovarea unui climat de înțelegere și pace între popoare. Permanentul dialog cu masele de oameni ai muncii, analiza concretă a problemelor dezvoltării economico-sociale și larga deschidere spre viață, spre nou, au încetățenit larg în viața politică internă acel stil de muncă de o înaltă eficiență socială care se leagă indisolubil de numele și activitatea strălucitoarei personalități a României de astăzi și lumii contemporane, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Președintele României – militant de frunte pentru idealurile de pace și colaborare, personalitate proeminentă a vieții internaționale

INTREAGA PERIOADĂ de un deceniu și jumătate de istorie nouă, revoluționară a patriei, de puternic avânt creator în construcția socialistă, de când tovarășul Nicolae Ceaușescu se află la conducerea partidului, politica externă a României a avut ca fundament, într-o strinsă împletire dialectică, trâncicia și dinamica dezvoltării interne, fără precedent în istoria țării, unitatea de nezdruccinat în jurul partidului, a secretarului său general, comunitatea de năzuințe și de interese a întregului popor. Orientările de bază ale activității țării noastre în raporturile internaționale, dinamismul acesteia, își au originea și forța în ritmurile înalte ale întregii activități pe plan intern, în realizarea obiectivelor fundamentale ale edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în condiții de pace și securitate. Totodată, realizările remarcabile obținute de poporul român sub conducerea secretarului general al partidului în sfera producției materiale, în ridicarea nivelului general al vieții pe noi trepte de progres, civilizație și cultură, au contribuit la creșterea considerabilă a prestigiului țării noastre în lume, au creat și creează condiții tot mai bune pentru dezvoltarea unei largi cooperări cu celelalte state, în toate domeniile de interes reciproc.

Gândirea revoluționară și acțiunea consecventă a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu — patriot înflăcărat, strălucit revoluționar, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale — au dat contururi și direcții precise politicii externe românești, într-o concepție unică, atotcuprinzătoare, originală, pornind de la realitățile contemporane, de la perspectivele dezvoltării lumii și influențând constructiv, pozitiv, evoluția vieții internaționale, în deplin consens cu interesele și năzuințele vitale ale poporului român, ale cauzei generale a păcii, socialismului, dezvoltării independente a fiecărei națiuni.

Magistralele analize ale situației internaționale elaborate de către tovarășul Nicolae Ceaușescu în istoricele rapoarte la Congresele și Conferințele naționale ale partidului, expunerile făcute cu diferite prilejuri, mesajele adresate unor importante

reuniuni internaționale, interviurile acordate unor organe de presă, posturi de radio și televiziune din numeroase țări ale lumii, sînt considerate ca adevărate documente de referință în studierea și evaluarea fenomenelor internaționale. Dealtfel întreaga desfășurare a vieții internaționale a confirmat aprecierile și analizele partidului nostru cu privire la tendințele lumii contemporane, a demonstrat justetea pozițiilor adoptate de România față de marile probleme ale omenirii. În acest context, trebuie subliniat, ca fiind deosebit de valoroase și de mare actualitate, de o pătrunzătoare clarviziune, concluziile tovarășului Nicolae Ceaușescu și ale partidului nostru cu privire la ampla confruntare pe arena internațională a două tendințe diametral opuse: pe de o parte, creșterea și afirmarea tot mai puternică a voinței și hotărârii popoarelor din întreaga lume de a fi deplin stăpîne pe soarta lor, de a-și decide singure calea dezvoltării politice, economice și sociale, fără nici o imixtiune din exterior, de a colabora între ele pe baze noi, de deplină egalitate și echitate, de a trăi libere și independente, și, pe de altă parte, accentuarea și agravarea luptei pentru o nouă împărțire a lumii și a sferelor de influență, pentru revenirea la vechile politici de dominație și interferență în afacerile interne ale altor state.

Scotînd în evidență complexitatea situației internaționale actuale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat, în același timp, teza de o deosebită valoare, potrivit căreia stă în capacitatea și forța popoarelor ca acționind ferm și strins unite să bareze calea războiului și a agresiunii, să lichideze manifestările politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de dominație și opresiune, astfel încît să se ajungă la o cotitură radicală în viața internațională care să asigure stabilirea unor raporturi noi între state, bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul neabătut al principiilor independenței și suveranității naționale, al neintervenției în treburile interne, al renunțării la forță și la amenințarea cu forță, singurele în măsură să asigure dezvolta-

Prestigicasele distincții conferite de-a lungul anilor tovarășului Nicolae Ceaușescu constituie o recunoaștere strălucită a dimensiunii excepționale pe plan național și mondial a personalității șefului statului român, o expresie a înaltei aprecieri pentru remarcabila sa contribuție la infaptuirea idealurilor de libertate, independență și progres ale tuturor popoarelor, la edificarea unei lumi a păcii, securității, înțelegerii și colaborării între națiuni.

Ca expresie a deosebitului interes și înaltei aprecieri a opiniei publice din întreaga lume față de politica internă și externă a României socialiste, elaborată cu contribuția hotărâtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în numeroase țări au fost publicate VOLUME DE TEXTE SELECȚIONATE din opera sa sau consacrate personalității sale, numărul total al acestor lucrări fiind în prezent de aproape 70.

rea liberă, neîngrădită, a fiecărei națiuni, potrivit propriilor sale aspirații, într-o lume a păcii, destinderii, înțelegerii și cooperării.

Consecvență acestei poziții principiale, România se pronunță și acționează cu toată energia pentru oprirea deteriorării situației internaționale, pentru asigurarea continuității politicii de destindere, bazată pe respectarea strictă a independenței și suveranității naționale, a celorlalte principii care trebuie să guverneze raporturile dintre state. Acțiunea fermă și consecventă a României în acest sens se bucură de o înaltă apreciere pe toate meridianele lumii, iar apelul lansat de tovarășul Nicolae Ceaușescu a trezit un puternic ecou în toată lumea, îndeosebi în rândul statelor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare, al statelor nealiniate care se simt cele mai afectate de evoluția actuală a vieții contemporane: „Este în interesul vital al tuturor națiunilor, al întregii omeniri, — spunea președintele României socialiste — ca popoarele, conducătorii de state, oamenii politici, forțele înaintate din întreaga lume să acționeze, până nu este prea târziu, într-un spirit de înaltă responsabilitate, pentru a pune capăt tensiunii și încordării internaționale, pentru renunțarea la forță, la folosirea căilor militare în soluționarea problemelor, pentru continuarea destinderii și promovarea fermă a politicii de colaborare și pace“.

În perioada ultimilor 15 ani am fost martorii unei deosebit de ample și apreciate participări a României socialiste la dezbaterile și reglementarea problemelor complexe cu care este confruntată omenirea. Ca țară europeană, România a acordat o preocupare prioritară problematicii edificării unui sistem trainic de securitate și cooperare pe continent, partidul și statul nostru desfășurând eforturi susținute în acest sens. Este bine cunoscută și apreciată contribuția țării noastre la inițierea acestui proces, la organizarea pe o bază nouă, democratică a îndelungatelor negocieri care au condus la convenirea Actului final de la Helsinki, în 1975, la elaborarea prin consens a acestui important document, la semnarea lui de către șefii de stat și de guvern ai țărilor participante. Dând dovadă de un realism deosebit și de un înalt spirit de prevedere, încă de la semnarea Actului final, tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția că acesta reprezintă numai începutul procesului de construire a unui sistem trainic de securitate pe continent, că se impune ca toate statele semnatare să acționeze cu perseverență pentru transpunerea în viață a documentului semnat la Helsinki, ca un tot unitar, pentru a asigura tuturor popoarelor europene garanția că se află la adăpost de orice act de agresiune, de orice amestec în treburile interne.

În mod firesc, țara noastră acordă o atenție cu totul deosebită problemelor de ordin militar în Europa, luptei pentru dezangajare militară și dezarmare pe continent, iar pozițiile clare și constructive exprimate de România, conceptul tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la edificarea securității și cooperării în Europa s-au bucurat de o foarte bună primire în cele mai largi cercuri europene. Intensificarea acțiunilor țării noastre, în etapa actuală, în vederea bunei pregătiri a reuniunii de la Madrid pornește de la profunda convingere că orice progres realizat în acest domeniu va avea efecte pozitive asupra situației internaționale de ansamblu, cu implicații pentru reducerea și oprirea cursului prezent, periculos, al agravării situației internaționale, ceea ce, la rândul său, va avea consecințe pozitive și asupra procesului de edificare a securității și cooperării pe continent. În repetate rânduri, președintele României socialiste a subliniat că țara noastră acordă în mod constant o mare importanță dezvoltării unor relații de bună vecinătate cu țările balcanice acționând pentru întărirea încrederii și cooperării în această regiune, militând pentru adoptarea de măsuri care să ducă la transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, lipsită de arme nucleare.

O CERINȚĂ fundamentală pentru progresul și dezvoltarea omenirii, pentru însăși existența civilizației umane, o constituie, în condițiile contemporane, lupta pentru promovarea fermă a dezarmării generale și, în primul rând, a dezarmării nucleare. În concepția președintelui României, răspunderea față de propriile popoare, față de pacea și existența întregii umanități, impune conducătorilor de stat, guvernelor, forțelor politice realiste de pretutindeni, opiniei publice mondiale, să acționeze cu toată hotărârea pentru oprirea cursei înarmărilor. Printre

propunerile lansate de România, la inițiativa președintelui său, o menționăm pe aceea de a se ajunge la reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 10% până în 1985, sumele economisite putând fi folosite atât pentru satisfacerea nevoilor sociale din fiecare țară, cât și pentru sprijinirea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare. Relația dialectică dezarmare-dezvoltare apare astfel cu pregnanță în poziția partidului și statului nostru.

Pornind de la convingerea că procesul de dezarmare este anevoios, complex, de durată, România s-a pronunțat consecvent pentru adoptarea unor măsuri parțiale, de natură să ducă la creșterea încrederii între state, la progresul negocierilor pentru dezarmarea generală și totală. Dintre aceste propuneri, menționăm: lichidarea bazelor militare străine, retragerea în interiorul frontierelor naționale a tuturor trupelor și armamentelor, reducerea treptată a armatelor naționale, desființarea blocurilor militare.

Sesiunea specială a Organizației Națiunilor Unite consacrată problemelor dezarmării — pentru care România a militat activ — a creat un cadru organizatoric mai democratic de dezbateri și soluționare a acestei probleme. Din punctul de vedere al României, acum este esențială folosirea acestui cadru, a altor organisme existente, pentru a se trece, așa cum a cerut în repetate rânduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, de la vorbe la fapte. Și în această direcție exemplul țării noastre — care a luat unele măsuri concrete de reducere a bugetelor militare pe anii 1979 și 1980 în vederea sporirii alocațiilor pentru copii — este deosebit de elocvent.

România socialistă, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au desfășurat o activitate neobosită, extrem de bogată în conținut, cu idei și contribuții originale, în domeniul extrem de complex al lichidării subdezvoltării, al reducerii decalajelor dintre țările sărace și cele bogate, al edificării unei noi ordini economice internaționale. Lucrările președintelui țării în acest domeniu dau dimensiunile și valoarea conceptului românesc privind instaurarea noii ordini economice, condiție fundamentală a stabilității economice și politice a întregii lumi.

În concepția sa realistă, profund echitabilă, cu privire la noua ordine, președintele României împletește rolul hotărâtor care revine efortului propriu al fiecărei țări, al fiecărui popor, pentru lichidarea stării de subdezvoltare, cu modificarea calitativă, revoluționară, a raporturilor economice dintre state. Această modificare trebuie să pornească de la realitățile politice, economice și sociale ale lumii contemporane, să conducă la dezvoltarea accelerată a tuturor statelor și, în primul rând, a celor rămase în

CONTACTE INTENSE, BAZĂ TRAINICĂ COLABORĂRII PRIETENEȘTI CU TOATE ȚĂRILE ȘI POPOARELE LUMII

- Tovarășul Nicolae Ceaușescu a avut în ultimii cinci ani peste 100 de întâlniri și convorbiri cu șefi de state din Europa, Asia, Africa, America de Nord și America de Sud sau cu ocazia unor reuniuni internaționale.
- Cu prilejul convorbirilor la nivel înalt au fost încheiate circa 120 de documente de amplă semnificație: tratate, declarații solemne, comunicate comune, acorduri de colaborare pe termen lung.
- Ca expresie a politicii sale realiste și constructive de colaborare cu toate statele lumii și de participare activă la diviziunea internațională a muncii, România întretine în prezent relații diplomatice cu 135 țări, iar raporturi comerciale cu peste 140 țări.

urmă, să înlesnească accesul larg al tuturor țărilor la cuceririle științei și tehnologiei moderne, să ducă la stabilirea unor raporturi echitabile între prețurile materiilor prime, petrolului, produselor manufacturate și produselor agro-alimentare, să asigure astfel stabilitatea ansamblului economiei mondiale.

Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu celei de-a V-a Conferințe a Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare (Manila, 1979), document programatic major, sintetizează propunerile concrete ale României privind căile și metodele practice de înfăptuire a obiectivelor fundamentale ale noii ordini internaționale. În acest context, țara noastră acordă o deosebită importanță pregătirii temeinice a sesiunii speciale a Adunării generale a O.N.U. din toamna acestui an, consacrată acestor probleme, sesiune convocată ca urmare a inițiativei României și a altor țări în curs de dezvoltare. Totodată, România militează pentru întărirea unității de acțiune și consolidarea solidarității dintre țările în curs de dezvoltare și statele

Marcel DINU

(Continuare în pag. 27)

Plan ● angajamente

PRODUCȚIA FIZICĂ — exigențe ale realizării prevederilor de plan

FABRICAREA și livrarea la termenele stabilite a tuturor produselor fizice cuprinse în plan, în contractele economice încheiate între furnizori și beneficiari, constituie o sarcină centrală a unităților economice, pentru a cărei îndeplinire exemplară se cere acționat cu eforturi sporite în fiecare întreprindere.

Privite din acest punct de vedere, rezultatele înregistrate în lunile ianuarie-februarie din acest an în unitățile din Centrala industrială de montare și materiale electrotehnice la indicatorul producție fizică ilustrează că, la majoritatea grupelor de produse, planul a fost realizat și, în unele cazuri, depășit. Îndeosebi la mașini și aparate electrice de uz casnic — frigider, echipamente electrice, piese de schimb (Electromureș — Tîrgu Mureș, Electromotor-Tișișoara I. F. Găești), A.E.A. Sfîntu Gheorghe ș.a. eforturile organizatorice, tehnice și umane desfășurate pentru realizarea integrală a planului fizic (tabelul) au permis fabricarea ritmică și livrarea la termen a produselor către beneficiarii interni și externi, satisfacerea unor cerințe suplimentare în această perioadă.

Din tabel s-ar părea că la pozițiile 2,3 și 9, la grupele de produse la care s-a înregistrat îndeplinirea și chiar devansarea sarcinilor nu ar fi probleme. Totuși, ele există și — ca și la celelalte grupe unde planul nu a fost realizat — se manifestă prin apariția unor greutăți deosebite, asupra cărora ne vom opri în cele ce urmează.

1 **Aprovizionarea nesatisfăcătoare cu materiile prime și materialele necesare desfășurării unei producții ritmice.** Unele întreprinderi furnizoare din ramura industriei chimice din cadrul Centralei de prelucrare a cauciucului și maselor plastice nu asigură în cantități suficiente cutii și monoblocuri din P.V.C. și ebonită. La jumătatea lunii martie restanțele acestora se ridicau la 13 mii bucăți monobloc, aproape 18 mii cutii și 155 mii capace din ebonită etc. Ca urmare, la grupa de elemente și baterii de acumulare cu plumb pentru autovehicule, la întreprinderea „Acumulatorul”, deși planul este realizat pe primele două luni ale anului, se înregistrează totuși restanțe față de unii beneficiari și, mai ales, nu se pot acoperi cererile peste prevederi ale acestora deși ar exista posibilități tehnice și umane la producător. Pe de altă parte, nesigurarea unei importante cantități de cupru electrolitic de către furnizorii din cadrul Ministerului Industriei Metalurgice a făcut ca la nivelul unităților producătoare din centrală sortimentele din categoria conductorilor de bobinaj emailați să înregistreze până în prezent o importantă restanță.

Pentru recuperarea „golurilor” în aprovizionare apare necesar ca furnizorii să-și respecte mai riguros obligațiile. Totodată, este necesar ca centrala să întreprindă acțiuni de economisire severă a produselor deficitare, de încadrare în normele de consum, de depistare, recuperare și reintroducere în circuitul productiv a oricăror resurse posibile și, împreună cu M.I.C.M., să facă noi demersuri, mai insistente pentru ca Ministerul Industriei Chimice, M.I.M., și „Chimimport” să-și respecte în timpul cel mai scurt posibil obligațiile asumate privind livrarea materiilor prime respective.

2 **Neacoperirea din timp cu contacte de desfacere a producției planificate.** Această acțiune are o mare importanță, de ea depinzînd pregătirea și programarea din vreme a producției, aprovizionarea cu materiale și S.D.V.-uri pentru fabricarea tuturor sortimentelor în cele mai bune condițiuni. La poziția a 3-a, ca și la a 9-a (vezi tabelul) de altfel, se resimte de pe acum lipsa acoperirii cu contracte la nivelul planului pentru unele sortimente de generatoare, echipamente electrice și altele. De ce? Pe de o parte, ele apar din cauza faptului că centrala nu a depus toate eforturile pentru prospectarea și cunoașterea din vreme

a cerințelor tuturor piețelor și beneficiarilor, iar, pe de altă parte, deoarece unii beneficiari (întreprinderile de autocamioane Brașov, autoturisme Pitești și Cimpulung Muscel, „Autobuzul”-București) își modifică des cerințele inițiale.

Astfel de situații neprevăzute din timp sau care apar pe parcursul derulării producției au și pot avea implicații însemnate în neutilizarea capacităților existente sau a celor care se vor pune în funcțiune, deci în realizarea planului fizic al unor unități, cum este cazul în special la întreprinderea de aparataj electric auto din Sf. Gheorghe. Pentru a preîntîmpina asemenea dificultăți, centrala — cu sprijinul M.I.C.M. — va trebui să desfășoare, în principal prin unitatea sa de comerț exterior „Electroimport”, acțiuni mai complexe de prospectare și dimensionare a cerințelor beneficiarilor pentru a putea să-și regleze prompt capacitățile și producția în funcție de posibilitățile

Realizarea planului la producția fizică pe grupe de produse (în lunile ianuarie—februarie 1980)

Grupa de produse	%
Mașini și aparate electrice de uz casnic inclusiv frigider	106,0
Elemente și baterii de acumulare cu plumb pentru autovehicule	100,0
Cabluri de energie armate și nearmate	100,0
Cabluri telefonice	89,7
Conductori electrici izolați	99,6
Conductori bobinaj emailați	75,3
Motoare electrice fracționare (sub 0,25 kW)	83,7
Motoare electrice de și peste 0,25 kW	99,7
Echiptament electric pentru autovehicule și tractoare	102,9
Ascensoare pentru mărfuri și persoane	100,0
Piese de schimb	102,6

reale de desfacere. Se impune, totodată, mai multă atenție la ministerele și centralele tutelare ale tuturor unităților beneficiare în urmărirea respectării raporturilor contractuale de către propriile unități, combătînd practica neeconomică a modificării prea dese a cererilor sau chiar a anulării contractelor cu unitățile furnizoare.

3 **Intirzieri în punerea în funcțiune a unor noi capacități și întreruperi neprogramate în utilizarea unor mașini și instalații din dotare.** Pentru realizarea producției planificate de cabluri telefonice (unde se înregistrează un minus de 10% față de prevederi) ar fi trebuit ca, încă la sfîrșitul anului trecut, să fie pusă în funcțiune la I.C.M.E. București o nouă capacitate de producție. Or, aceasta nu s-a integrat în circuitul productiv decît cu o producție de 500 km pentru că, pînă în prezent, furnizorul nu a reușit încă să pună în funcțiune, la parametrii contractați, liniile de extrudare a metalului pentru cabluri. De asemenea, la întreprinderea de conductorii electrici emailați din Zalău, nu poate fi realizată aproape un sfert din cantitatea de produse prevăzute la acest sortiment pentru că laminorul de cupru care trebuie să asigure materia primă pentru consum propriu cît și pentru I.C.M.E. București intirzie din motive similare să fie racordat producției. Dificultăți mari sînt întîmpinate și în fabricația de motoare unde sînt în restanță, față de termenele prevăzute, capacități de producție însemnate (la „Electroprecizia” — Săcele și la I.A.E.A. Sf. Gheorghe) de motoare electrice deoarece furnizorii din țară („Electrotimiș”-Tișișoara) și din afară au livrat cu intirziere liniile agregat pentru prelucrarea automată a unor repere și subsansamble de motoare electrice.

O mare însemnătate, pe lîngă punerea la timp în funcțiune a capacităților de producție, o are și **întreținerea și folosirea judicioasă a utilajelor în exploatare.** Pentru aceasta există norme și programe alcătuite, dar care, din păcate, nu se respectă întocmai, de unde și existența unor întreruperi neprogramate în funcționarea utilajelor. Este cazul preseii de aluminiu pentru cabluri telefonice de la I.C.M.E. București, la care nu s-au asigurat în timp util piese de schimb și nu s-au efectuat la termen reparațiile necesare și, ca urmare, acest utilaj se află din anul trecut în stare de nefuncționare provocînd, la rîndul lui, dificultăți în realizarea producției fizice prevăzute. Pentru remedierea unor astfel de dificultăți se impune ca centrala, întreprinderile sale, cu sprijinul mai substanțial al ministerului de resort, dar și al furnizorilor de materii prime, de utilaje tehnologice și al constructorilor, să participe mai intens la grăbirea realizării, punerii în funcțiune și atingerii parametrilor proiectați la noile capacități prevăzute în planul de investiții — cerință esențială a realizării tuturor prevederilor din planul fizic.

Gh. DRAGHICI

Acțiuni eficiente pentru reducerea costurilor de producție

U NA DIN PROBLEMELE de cea mai mare importanță în dezvoltarea dinamică și eficientă a economiei naționale o constituie reducerea sistematică a costurilor de producție pe fiecare unitate de produs. Pe drept cuvânt costul produselor este considerat criteriu definitoriu al eficienței economice, pivotul principal al noului mecanism economic și financiar. „O atenție deosebită va trebui acordată — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la marea adunare populară din Capitală din 6 martie 1980 — creșterii eficienței întregii activități economice, realizării producției nete, reducerii cheltuielilor de producție, îndeosebi a cheltuielilor materiale“.

În acest an, îndeplinirea întocmai a prevederilor de plan va trebui să asigure — față de realizările anului 1979 — prin reducerea costurilor de producție, economii totale de peste

34 miliarde lei, din care circa 26 miliarde lei în industria republicană. Este totodată de menționat că peste 64% din sporul de beneficiu prevăzut a se realiza în 1980 față de 1979 va fi obținut prin reducerea costurilor de producție, din care 50% prin diminuarea cheltuielilor materiale. Realizarea nivelurilor planificate pentru 1980 și pe întregul cincinal va contribui la pregătirea corespunzătoare a sarcinilor viitorului cincinal. Orice rămânere în urmă față de sarcinile stabilite prin planul anului 1980 înseamnă o amplificare a efortului pentru perioada imediat următoare. Prin reducerea accentuată a costurilor de producție se asigură condiții favorabile creșterii venitului național, a avuției socialiste, baza dezvoltării continue a societății, cit și pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Prioritate elementelor ce condiționează nivelul costurilor de producție

COSTURILE DE PRODUCȚIE reflectă sintetic nivelul productivității muncii, calitatea și randamentul utilajelor de producție, eficiența folosirii mijloacelor de muncă, aportul progresului tehnic la economisirea obiectelor muncii, modul de organizare a producției și a muncii, structura sortimentală a producției, gradul de valorificare a materiilor prime, combustibilului și energiei etc. Ca urmare, reducerea costurilor de producție, element de bază pentru creșterea venitului național și a venitului net al societății, este în funcție de factorii ce determină acest proces. De aceea, la fundamentarea și aprecierea nivelului costurilor de producție trebuie să se pornească de la consumurile specifice de materii prime, resurse energetice și forță de muncă pe unitatea de producție, aportul progresului tehnic, structura fizică a producției și gradul de înnoire a acesteia, gradul de valorificare a resurselor de obiecte ale muncii, fără să se afecteze calitatea produselor, modul de folosire a mașinilor și utilajelor etc.

Pentru 1980, la fundamentarea sarcinii de reducere a costurilor de producție s-a avut în vedere ca 50% din economiile prevăzute să fie realizate prin diminuarea consumurilor specifice, reciclarea materialelor recuperabile, utilizarea înlocuitorilor și creșterea gradului de valorificare a materiilor prime, materialelor și combustibilului, iar 35% pe seama creșterii productivității muncii.

Nivelul costurilor pe 1980 și economiile prevăzute a se realiza prin reducerea acestora față de 1979 au la bază programe de măsuri elaborate în concordanță cu sarcinile la indicatorii ce condiționează cheltuielile de producție (producția, productivitatea muncii, valorificarea materiilor prime, norme de

consum etc.). Acestea, ca sinteză a celorlalte programe speciale din întreprinderi și centrale, reprezintă evaluarea măsurilor și soluțiilor tehnice și organizatorice din toate celelalte domenii care condiționează îndeplinirea costurilor de producție planificate.

Astfel, la fundamentarea volumului și structurii producției, este necesar a se avea în vedere, pe lângă satisfacerea necesităților economiei naționale și a cererilor la export — obiective prioritare — și aportul acestora la diminuarea cheltuielilor de producție fie direct prin structura sortimentală, fie prin realizarea unor produse cu randamente superioare și consumuri specifice reduse.

Una din problemele cu care se confruntă un număr de întreprinderi și centrale este aceea a modului cum se efectuează cooperarea în producție. Teoretic și practic extinderea cooperării în producție presupune specializarea pe serii mari de fabricație, cu consecințe favorabile asupra nivelului costurilor. Ca atare cooperarea în producție constituie un factor de reducere a costurilor la unitățile producătoare. Beneficiarii la rândul lor ar trebui să participe la procesul de cooperare numai dacă s-au asigurat că nivelul prețului la care se aprovizionează nu depășește costul intern pe care l-ar avea în condițiile unei producții integrate. Sînt din păcate și exemple de întreprinderi care nu fac cooperarea în condiții de eficiență, încălcînd exigențele acestui concept. De exemplu, în 1979, la întreprinderea „Înfrățirea“ din Oradea s-au majorat costurile de producție cu peste 15 mil. lei prin livrarea de către întreprinderea mecanică Alba Iulia a unor piese turnate din fonta FCX în loc de fonta FC așa cum cerea contractul de cooperare. Astfel de influențe în costuri au suportat și întreprinderea „SARO“—Tirgoviște, întreprinderea de mecanică Sibiu și altele.

Sînt și cazuri cînd unele subsansamble și accesorii, deși au fost integrate în

fabricație de întreprinderile care realizează produsul final, sînt transferate să fie executate la alte unități la prețuri de producție și de livrare ce depășesc cu mult costurile cu care se realizau în condiții integrate. În 1979, de exemplu, au fost transferate subsansamblele „cap frezat“ de la întreprinderea de mașini unelte din Bacău la întreprinderea de mașini unelte speciale Iași, unde costul de producție este mai mare decît la prima întreprindere cu 41%.

Creația tehnică este de asemenea unul din factorii cu aport fundamental la reducerea costurilor de producție. Planurile tehnice din întreprinderi, care cuprind principalele acțiuni pe linia creației tehnice, trebuie să prevadă măsuri și soluții care să conducă la reducerea mai accentuată a normelor de consum, valorificarea superioară a resurselor autohtone, îmbunătățirea calității produselor, randamentele superioare etc. Promovarea de noi tehnologii, asimilarea de produse cu performanțe ridicate și consumuri reduse, reproiectarea produselor aflate în fabricație pentru modernizarea lor pentru a corespunde exigențelor tehnicii moderne sînt cîteva căi prin care creația tehnică își va putea amplifica aportul la reducerea costurilor de producție. Punerea în funcțiune de pildă, a instalației de măcinare a degresantului la Combinatul siderurgic din Galați va determina utilizarea într-o proporție mai mare a cărbunilor energetici produși în țară, eliminînd corespunzător importul și va reduce costul unitar al cocsului metalurgic cu 3%. De asemenea, la Combinatul de celuloză și hîrtie din Drobeta Tr. Severin, punerea în funcție a instalației de valorificare a fibrei recuperate de la stația de epurare fizico-mecanică și utilizarea acesteia la fabricarea cartoanelor „Duplex“ va contribui la o economie de 500 tone/anual de material fibros, cu consecințe pozitive în balanțele materiale și în costurile de producție. Așadar, soluțiile și măsurile tehnice reprezintă baza pentru asigurarea reducerii costurilor de producție,

procesele de fabricație fiind cele care generează costuri, optimizarea lor trebuie să aibă ca funcție și obiectiv minimizarea cheltuielilor.

Deși cele arătate constituie considerații endogene disciplinei costurilor, evocarea lor este făcută tocmai pentru faptul că în practică nu se întâlnește pretutindeni această înțelegere a modului de abordare a problematicii costurilor de producție și a cheltuielilor materiale. Considerăm că asupra joncțiunii dintre aportul celorlalte secțiuni ale planului întreprinderilor, centralelor industriale, în fundamentarea costurilor planificate trebuie acordată o atenție mai mare și verificată situația de către consiliile oamenilor muncii.

Mobilizarea largă a rezervelor existente

VOLUMUL DE ECONOMII ce trebuie atins în acest an, pe total economie reprezintă circa 34 mld. lei, din care numai industriei republicane îi revine un aport de peste 75%. În aceste condiții, eforturi însemnate pentru reducerea costurilor de producție revin ramurilor industriale care valorifică superior baza de materii prime și materiale (industria construcțiilor de mașini, industria chimică, industria metalurgică, industria ușoară) etc. Desigur, și unitățile cu activități economice din celelalte ramuri ale producției materiale (agricultură, construcții, transporturi, circulația mărfurilor etc.) este ne-

cesar să-și aducă o contribuție corespunzătoare în economisirea muncii sociale. Nu trebuie uitat că există factori permanenți de reducere a costurilor cum este creșterea volumului și îmbunătățirea structurii producției sau activității în cauză, creșterea productivității muncii pe baza promovării progresului tehnic și organizării științifice a producției și a muncii, dar există și factori specifici activităților diferitelor ramuri ale economiei ce urmează să fie mobilizați într-o măsură mai mare pentru a spori venitul net.

Noul mecanism economico-financiar așază în centrul activității **exigențele promovării pe o scară mult mai largă a proceselor intensive în dezvoltarea economico-socială**. În acest context se impune și o abordare în chip nou a categoriilor legate de acțiunea legii valorii în socialism, considerarea corespunzătoare a relațiilor valorice în general, dând prioritate **aportului propriu** în procesul de creare a venitului național, folosind pîrghiile economico-financiare prin planul național unic pentru o dezvoltare susținută. În acest sens, **cunoașterea indeaproape a evoluției costurilor de producție este o necesitate de prim ordin pentru cadrele din întreprinderi, centrale și ministere** — fiind, în același timp, o condiție pentru reușita aplicării oricăror măsuri legate de îmbunătățirea eficienței producției și creșterea rentabilității întreprinderilor.

Realizările în domeniul costurilor solicită o analiză sistemică structurală, dat fiind natura complexă a indicatorului „costuri la 1000 lei producție marfă”. Acest indicator reflectă atât influențele volumului și structurii pro-

ducției și evoluția prețurilor, cât și nivelul costurilor ca atare pe unitatea de referință. **Reducerea costului ca atare pe produs constituie, după părerea noastră, un obiectiv esențial în activitatea tehnico-economică a unităților economice**. Din păcate această activitate nu se ridică încă la nivelul exigențelor etapei pe care o parcurgem. Sînt numeroase unități care nu acordă suficientă atenție factorilor care conduc la economisirea resurselor materiale, la reducerea cheltuielilor în general, care influențează nivelul costurilor de produse. De exemplu în 1979, Centrala exploatarei lemnului a obținut rezultate bune de ansamblu în domeniul reducerii costurilor, îndeplinind planul și reducînd suplimentar cu 1,7 lei nivelul costurilor la 1000 lei producție marfă. Analiza economică arată însă că structura producției și prețurile de valorificare au contribuit la reducerea suplimentară față de plan cu 2,8 lei, în timp ce costurile pe produs au crescut cu 1,1 lei, fenomen negativ ca atare. Iată de ce se impune analiza critică a nivelului costurilor de producție în orice situație.

Costurile de producție și în special cele materiale, condiționînd hotărîtor producția netă, trebuie să devină obiectiv major al conducerii întreprinderii. În acest context, calculațiile de costuri trebuie integrate într-un „sistem al conducerii” ca factor endogen al promovării proceselor intensive în economia națională.

dr. Gheorghe I. ȘICĂ

director în

Comitetul de Stat al Planificării

Amplitudinea socială a dezvoltării economice

(Urmare din pag. 12)

unui specialist în agricultură, dezvoltată tot mai pregnant intensiv. Fără îndoială, adaptarea în general la modul de viață urban, integrarea profesională ridică un mare număr de probleme. Acest proces însă se desfășoară, fără antagonisme, datorită măsurilor de stimulare materială și morală. Faptul că atât pe poartile noilor uzine cât și în cvartalele noi de locuințe au intrat simultan orășeni și săteni, tineri și vîrstnici, muncitori și intelectuali a atenuat inadvertențele, creînd un climat nou, specific, favorabil adaptării și integrării.

În același timp, cercetările întreprinse evidențiază faptul că, spre deosebire de actualele țări industrializate, unde sătenii s-au îndreptat mai întîi spre orașe satelit sau localități limitrofe marilor aglomerații urbane, la Iași forța de muncă din rural s-a îndreptat direct în inima municipiului. Mai mult, în timp ce în alte state, forța de muncă din rural s-a îndreptat mai întîi spre sectorul secundar, spre industrie și de aici, după saturare, spre sfera serviciilor și sectorul quaternar, la Iași orientarea a fost simultană spre toate sectoarele. Este aici pusă în valoare specificitatea socialis-

mului, cu implicațiile planificării și ale participării maselor la stabilirea și aplicarea politicii economice a statului.

Amplificarea procesului de participare și de implicare a oamenilor deopotrivă în stabilirea și adoptarea deciziilor cu caracter decisiv și antrenarea la realizarea lor maselor, creația preocupărilor, responsabilităților și satisfacțiilor, exprimă caracterul umanist al întregii producții materiale. Rezultatul firesc al acestor procese complexe este exprimat de rodnicia activității economico-sociale. Creșterea productivității muncii de peste 3,5 ori în ultimii 15 ani dovedește valențele, efectele pozitive ale procesului de industrializare, ca și realizarea aspirațiilor oamenilor muncii. Concludent în acest sens este faptul că în ultimul deceniu peste 75 la sută din sporul producției industriale se realizează pe seama creșterii productivității muncii.

Amplasarea unui număr de capacități de producție în interiorul județului, atât în Iași, cât și în celelalte orașe, cât și într-un număr de localități rurale programate a deveni centre de polarizare urbană, conturează un nou proces, de o pregnantă esență calitativă, de omogenizare economică în interiorul zonei,

care asigură afirmarea oamenilor în procesul muncii și al creației. Asemenea dimensiuni vor fi amplificate și mai mult în viitorul cincinal, cînd la nivelul zonei Iași urmează ca, pe baza unui volum de investiții de circa 30 de miliarde lei, producția totală a zonei să se ridice la 70 de miliarde lei, cadru în care producția industrială trebuie să crească de la 28 de miliarde lei în 1980 la peste 51 de miliarde lei în 1985. Asemenea creșteri economice vor fi însoțite de sporirea numărului de locuri de muncă cu o dotare tehnică tot mai ridicată, a gradului de echipare edilitară, de modernizarea tuturor localităților. În același timp cu creșterile din viața materială, ample transformări se înregistrează în viața spirituală, fiecare zonă, fiecare localitate cunoscînd importante transformări sociale, culturale de care vor beneficia nemijlocit oamenii muncii.

Umanismul profund al societății noastre socialiste își evidențiază valențele și superioritatea prin faptul că întregul ansamblu al activității economice și sociale, materiale și spirituale, organizaționale și ideologice are drept scop nu numai dezvoltarea bazei materiale și a bazei economice, ci și îmbogățirea sistemului de valori. Această îmbogățire este proiectată nu numai la nivelul societății în general, ci și la nivelul fiecărei localități, al fiecărui locuitor.

Cercetare — dezvoltare — producție

Stimularea creației originale pentru raționalizarea importurilor

DIN INIȚIATIVA Comitetului municipal de partid — București la 1 martie 1980 s-a deschis în pavilionul central al Complexului din Piața Științei o expoziție dedicată accelerării introducerii progresului tehnic, în general și raționalizării importurilor, în special, care reunește realizările în această direcție a peste 140 de întreprinderi bucureștene din ramurile construcțiilor de mașini, industriei ușoare, chimiei, economiei forestiere, materialelor de construcții, transporturilor etc.

Prin organizarea expoziției s-au urmărit 2 obiective principale:

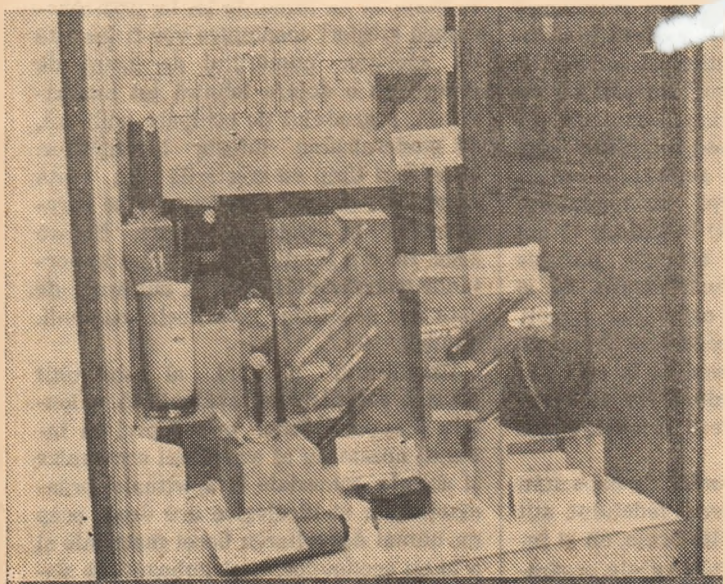
1. **INFORMAREA ASUPRA NOILOR PRODUSE CE CONTRIBUIE LA RAȚIONALIZAREA IMPORTURILOR** realizate sau în curs de realizare de întreprinderile expozante, în ideea identificării de noi beneficiari pentru respectivele produse, extinderii utilizării lor în alte ramuri;

2. **SCHIMBUL DE EXPERIENȚĂ PRIVIND CĂILE DE ABORDARE A PROBLEMEI INNOIRII PRODUSELOR ȘI RAȚIONALIZĂRII IMPORTULUI:** prin noi produse concepute în institute de cercetări și proiectări, prin cercetări uzinale proprii, prin refolosirea de materiale secundare, prin recondiționări de piese și grupe de piese ș.a.m.d.

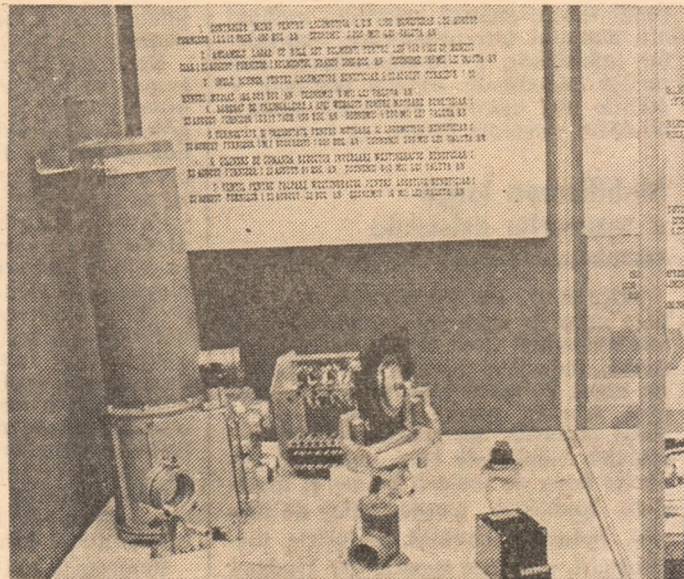
În standurile expoziției nominalizate pe întreprinderi sînt expuse peste 2 000 de produse noi ce contribuie la raționalizarea importurilor, realizate de întreprinderi bucureștene în 1979 sau care urmează a fi introduse în fabricație anul acesta. Prin machete, grafice, scheme de funcționare de principiu, se prezintă, de asemenea circa 150 de tehnologii de recondiționare de piese și grupe de piese, ca și circa 100 de soluții de valorificare de materiale secundare, rezultate din prelucrarea unor materii prime deficitare sau din import. În același timp expozanții au indicat unele necesități de aprovizionare a producției cu unele repere pentru care nu au găsit încă soluții, așteptându-se ca în cadrul acestei expoziții să se formuleze propuneri de asimilare.

Desigur că prin anvergura și eficiența soluțiilor oferite, în cadrul expoziției s-au impus în primul rînd marile unități de cercetare, proiectare și inginerie tehnologică, semnificînd astfel că de ritmul și direcțiile innoirii depind în primul rînd rezultatele preocupărilor de raționalizare a importurilor.

Chimia, ramură dintre cele mai dinamice sub aspectul innoirii producției, cu implicații de mare anvergură în economia națională și-a asigurat prin forța de concepție proprie a unităților din cadrul ICECHIM soluții tehnologice originale pentru 86% din noile capacități și instalații realizate în actualul cincinal.

Prin aplicarea celor peste 650 de tehnologii originale ce se vor elabora de ICECHIM în următorul cincinal, se va obține o producție de circa 90 miliarde lei în industria chimică, cu economii de peste 3,5 milioane tone combustibilii convențional.

Ca urmare a indicațiilor trasate de secretarul general al partidului, la întreprinderea „23 August” a fost organizată o amplă acțiune de raționalizare a importului, reușindu-se asimilarea unor componente de bază pentru fabricarea locomotivelor și motoarelor Diesel mari

nal. Numai în primii 4 ani ai cincinalului au fost asimilate 1 900 de produse și materiale care contribuie cu circa 4 miliarde lei valută la reducerea importurilor.

În standul Institutului central de cercetări chimice sînt prezentate cîteva din cele 119 procese tehnologice realizate în 1979, care contribuie substanțial la creșterea exporturilor și raționalizarea importurilor, la care se adaugă alte 14 procese tehnologice de valorificare a unor produse secundare. De menționat că 13 tehnologii și 15 produse noi sînt realizate pe bază de brevete proprii ale institutului.

Dintre cele 29 de produse noi realizate în 1979 de Institutul central de fizică am reținut exponatul „aparat de măsurare a conținutului de cenușă din cărbune”, realizat pe baza unui brevet de invenție românesc care singur aduce anual o economie valutară de 48 milioane lei valută. În anul 1979 Institutul central de fizică a elaborat 71 de noi tehnologii, iar în 1980 urmează a se realiza alte 68. Acestea vor permite aplicarea a 23 din cele 28 de invenții brevetate în ultimul an.

Eforturile de creație tehnică ale Institutului de cercetări pentru tehnologia construcțiilor de mașini se concretizează în dotarea în tot mai mare măsură a noilor obiective de investiții cu utilaje produse în țară. Astfel, la utilaje pentru turnătorie, față de actualul cincinal în care dotarea se face în proporție de 90% din țară, în anii 1981—1985 în condițiile creșterii nivelului tehnic de execuție se vor asigura utilaje din țară în proporție de 95%; la utilaje de forjă dotarea cu utilaje din țară se dublează de la 40% la 80%, la cuptoare creșterea va fi de la 85% la circa 92%, la tratamente CIF crește de la 70% la 85%. În obținerea unor asemenea rezultate desigur că un rol foarte important joacă cele 184 de invenții la care institutul a devenit titular în 1979, din care 121 au fost deja aplicate. În acest fel contribuția sa la raționalizarea importurilor pe ultimii 2 ani ai cincinalului actual va fi de peste 100 milioane lei valută.

Institutul de proiectări de tehnologii pentru industria ușoară (IPIU) este prezent cu numeroase tehnologii noi, contribuind în mod substanțial la diminuarea efortului valutar necesar dezvoltării noilor capacități în industria ușoară. În 1979, prin proiectarea a 12 tipuri de utilaje de concepție proprie, pentru noile obiective puse în funcțiune, s-au realizat economii valutare în valoare de peste 14 milioane lei valută; este vorba de utilaje ca: mașina de condensat rășini pe șesături; instalația de vopsit termosol; linia de fabricat talpă artificială din materiale recuperabile și refolosibile. Valoarea economiei valutare pe care își

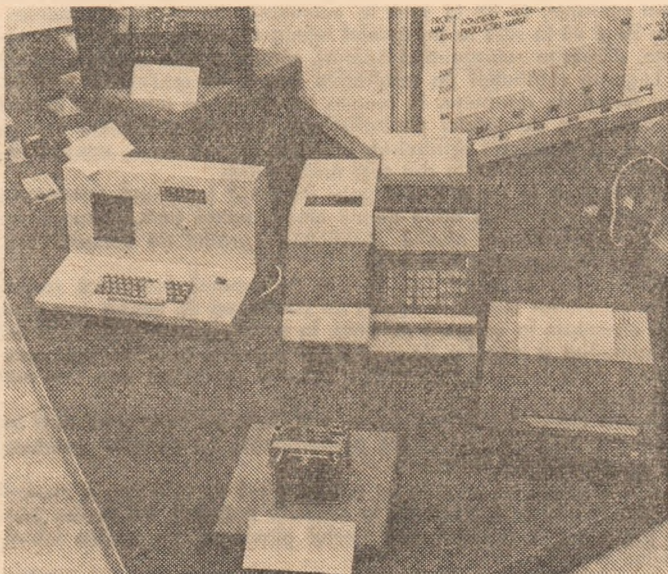

Institutul central pentru tehnologia construcțiilor de mașini, titular a 181 de invenții în 1979, care s-au concretizat în 121 de proiecte de echipamente și tehnologii, își propune să realizeze în 1980 economii de circa 69 milioane lei valută

propune s-o realizeze IPIU în 1980 va fi aproape dublă — circa 26 milioane lei valută — prin asimilarea a alte 10 tipuri de utilaje pentru dotarea noilor capacități de producție, cu termen de intrare în funcțiune în 1980. Între acestea vor fi: instalația de spălat continuu de țesături de lână, instalația de albit continuu, instalația de apretat covoare.

Am recurs la înșiruirea acestor tipuri de utilaje, întrucât se constată că pentru o serie de echipamente sau subansamble asimilate chiar de unități din industria ușoară se continuă importul de către alte unități mai puțin preocupate de autoutilare sau de căutarea unui furnizor intern. Spre exemplu întreprinderi ca „Industria Bumbacului” — București sau cea de confecții și tricotaje — București au realizat prin autoutilare valuri în valoare de aproape un sfert de milion l.v./buc., care conduc anual alături de alte echipamente și reperi la importante economii valutare. Cu toate acestea nu toate întreprinderile textile sînt informate asupra acestor realizări, sau dacă le cunosc nu apelează la aceste soluții. Se pune firește întrebarea de ce nu se trece la producția de serie a produselor asimilate?

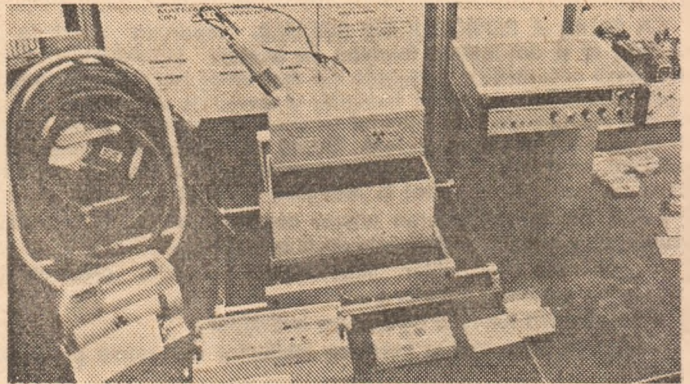
Alături de industria ușoară, sînt și alte sectoare care au asimilat numeroase reperi care înlocuiesc importul cum sînt: cuplajele și frinele electromagnetice, echipamentul electronic, cel de înaltă tensiune, elementelor de etanșare din cauciuc și cu toate acestea reperele respective nu se produc la nivelul cererii.

Una din noile produse ale Întreprinderii de elemente periferice IEPER — transpunere practică a unor invenții concepute în cadrul ITC, ce vor conduce la milioane de lei valută economii pe an

Pe linia dezvoltării cadrului stimulativ pentru asimilarea de produse noi care înlocuiesc importul s-ar înscrie o mai mare suplețe, receptivitate în soluționarea formalităților de introducere a acestor noi produse în plan și respectiv asigurarea fondurilor necesare realizării lor. Desigur că pentru o serie de reperi, dispozitive de serie mică, ce nu-și justifică economic asimilarea în marile unități industriale poate fi promovată cu mai multă fermitate soluția realizării lor în institutele de cercetări în cadrul microproducției proprii.

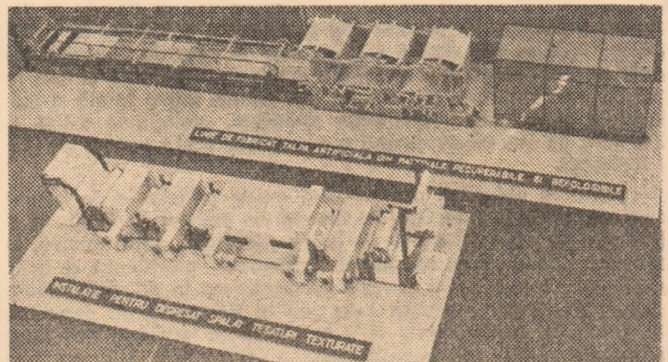
O primă sinteză asupra necesităților de asimilări de noi produse care să înlocuiască importul identificate cu prilejul expoziției permite constatarea următoarei ordini de prioritate în cerințe: 1. componente electronice; 2. produse ale chimiei de mic

Valorificare practică a licenței Institutului de fizică și inginerie nucleară — aparatul de măsurare a conținutului de cenușă din cărbuni

tonaj; 3. elemente de etanșare din cauciuc; 4. armături industriale pentru condiții de exploatare speciale; 5. execuția de aparate pentru condiții speciale (antiexplozivă, tropicalizată, etc.).

Este firesc ca orientarea spre tehnologii moderne, bazate pe promovarea automatizării și cibernetizării producției să conducă la o cerere ridicată de diferite componente electronice. Întreprinderi de diferite componente electronice, întreprinderi ca cea de aparate electronice de măsură și industriale (IEMI) sau de elemente periferice (IEPER), caracterizate printr-o dinamică accentuată de înnoire a producției în actualul cincinal —

Două din noile tehnologii moderne, elaborate în cadrul IPIU, ce conduc la importante economii valutare.

peste 80% își aduc o contribuție substanțială, an de an, la reducerea importului la beneficiari cu sute de milioane de lei valută. Acțiuni de genul acestui schimb de experiență pun direct în legătură cu producătorii de componente și aparatură electronică cu beneficiarii lor din diferite ramuri, permițând canalizarea cu mai mare promptitudine a eforturilor de cercetare-dezvoltare spre nevoile imediate ale economiei.

O observație ce trebuie făcută, în special pentru echipamentul electronic de joasă tensiune, aparatele de măsură și control etc. este menținerea importurilor de completare pentru un număr mare de reperi în condițiile realizării lor de bună calitate în țară, datorită unei insuficiente preocupări pentru obținerea atestărilor de conformitate de la o serie de instituții de control de calitate externe, atestări solicitate pe unele piețe de export. În asemenea cazuri eforturile făcute pentru realizarea produselor respective nu pot fi valorificate pe piața externă și conduc la

Serban MIHĂILESCU
Ioan GEORGESCU

(Continuare în pag. 25)

8

REPARTIȚIA DUPĂ MUNCĂ – LEGE ECONOMICĂ A SOCIALISMULUI

Continuăm publicarea consultațiilor pentru candidații la examenul de admitere în învățământul economic superior, elaborate pe baza Programei Ministerului Educației și Învățământului, de către cadrele catedrei de Economie politică de la Academia de Studii Economice din București, sub conducerea prof. univ. dr. N. N. Constantinescu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România.

CA SFERĂ A REPRODUCȚIEI SOCIALE, repartiția cuprinde în structura ei și distribuția fondului de consum individual, destinat satisfacerii necesităților personale ale membrilor societății. Natura și forma specifică a repartiției bunurilor și serviciilor de consum personal sînt determinate de conținutul relațiilor de proprietate dominante într-o anumită orînduire socială. Odată cu instaurarea proprietății socialiste, produsul muncii aparține membrilor societății, dar, **obiectiv**, acesta nu poate fi repartizat în întregime și direct oamenilor muncii.

Astfel, pentru satisfacerea tuturor necesităților sociale, produsul rezultat din producția socială este destinat pentru :

- acoperirea cheltuielilor materiale de producție efectuate în procesul de producție anterior ;
- constituirea fondului de consum individual ;
- lărgirea producției și formarea fondurilor de rezervă și de asigurare ;

- constituirea fondului de consum social în vederea satisfacerii unor nevoi generale ale societății - învățămînt, cercetare, ocrotirea sănătății, cultură, artă, sport-turism, administrație de stat, apărarea țării, etc. ;

Partea din produsul muncii concretizată în fondul de consum individual se repartizează direct membrilor societății pentru satisfacerea nevoilor lor personale, materiale și spirituale.

În socialism, repartiția fondului de consum individual se înfăptuiește în funcție de contribuția efectivă a fiecărui om al muncii la producția socială, în raport direct cu cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii prestate. Acest mod de repartiție este determinat de un ansamblu de condiții obiective și subiective : gradul de dezvoltare a forțelor de producție și nivelul productivității muncii, particularitățile diviziunii sociale a muncii, nivelul diferit de conștiință al oamenilor. Realizarea obiectivelor Congresului al XII-lea al P.C.R. se va concretiza în dezvoltarea mai accentuată a forțelor de producție, asigurîndu-se mai deplin satisfacerea nevoilor de bunuri și servicii, atenuarea deosebirilor esențiale dintre munca fizică și cea intelectuală, transformarea muncii din agricultură într-o formă a muncii industriale și ridicarea conștiinței socialiste, creîndu-se astfel condiții pentru ca munca să devină o necesitate vitală pentru toți membrii societății.

Necesitatea obiectivă a distribuirii masei principale de bunuri și servicii de consum individual în funcție de aportul fiecăruia la producția socială este reflectată de **legea repartiției după muncă**, lege economică specifică socialismului. Utilizarea constientă a acțiunii acestei legi economice își găsește concretizarea în **principiul socialist al repartiției**, a cărui esență este „de la fiecare după capacitățile sale, fiecărui după munca sa”. În aplicarea acestuia se respectă următoarele cerințe : la muncă egală - retribuție egală ; retribuția diferențiată în funcție de **calitatea** muncii prestate, de calificarea lucrătorilor, de importanța economico-socială a muncii, de **condițiile** în care se desfășoară munca.

Repartiția după muncă constituie **principala cale de înfăptuire a cointeresării materiale personale**, reprezintă o pirghie importantă pentru armonizarea intereselor generale ale societății cu cele personale ale oamenilor muncii. Cu ajutorul ei se asigură stimularea și răspunderea materială a lucrătorilor pentru dezvoltarea și perfecționarea producției, sporirea eficienței economice, singurele în măsură să permită creșterea sistematică a nivelului de trai al întregului popor. Cel care muncește este remunerat potrivit activității depuse și rezultatelor obținute, evitîndu-se astfel nivelarea retribuției, cit și apariția unor decalaje disproporționate între veniturile oamenilor muncii. Stimularea materială implică și **răspunderea materială**. Retribuirea fiecărui om al muncii se face în funcție de îndeplinirea sarcinilor de producție și de serviciu ; în schimb, neîndeplinirea lor atrage diminuarea retribuției. Pentru producerea de daune, persoanele vinovate sînt obligate să despăgubească unitatea sau instituția unde lucrează.

Sistemul socialist de retribuire a muncii

REPARTIȚIA fondului de consum individual se realizează prin forme specifice fiecărei orînduiri sociale, determinate de natura proprietății dominante. Astfel, în orînduirea capitalistă repartiția se înfăptuiește, în principal, prin intermediul **salariului**, care reprezintă **expresia bănească a valorii mării forță de muncă, respectiv prețul ei**. În socialism, repartiția principalei părți a fondului de consum individual se realizează prin **retribuția pentru muncă**. **Retribuția pentru muncă reprezintă o parte a venitului național (valoarea nou creată) care se repartizează oamenilor muncii în raport cu cantitatea, calitatea și importanța economico-socială a muncii prestate**. Munca depusă de oamenii muncii din întreprinderile și instituțiile de stat, precum și cooperativele meșteșugărești și de consum este retribuită sub formă de bani.

Retribuția după muncă este privită sub două aspecte : **retribuția nominală netă și retribuția reală**. **Retribuția nominală netă** reprezintă suma de bani pe care o primește chenzinal sau lunar personalul muncitor, potrivit muncii prestate. **Retribuția reală** reprezintă cantitatea de bunuri și servicii ce poate fi obținută în schimb retribuției nominale nete. Mărimea retribuției reale depinde direct proporțional de nivelul și dinamica retribuției nominale nete și invers proporțional cu nivelul și dinamica prețurilor și tarifelor la servicii.

La sfîrșitul anului 1980 retribuția medie netă va fi cu 40,3 la sută mai mare decît în 1975, iar cea reală cu circa 32 la sută. Acest ritm înalt de sporire a retribuției nominale nete și retribuției reale se fundamentează pe realizarea unor ritmuri superioare de sporire a productivității muncii sociale, condiția hotărîtoare a majorării lor. În mod legic, productivitatea muncii trebuie să crească într-un ritm superior creșterii retribuției medii nominale.

Diferențierea retribuției după muncă, în funcție de cantitatea, calitatea și importanța socială a muncii se înfăptuiește prin **sistemul socialist de retribuție după muncă**. În legătură organică cu acesta, societatea elaborează și sistemul de normare a muncii. Sistemul de retribuire a muncii cuprinde următoarele componente : sistemul tarifelor ; formele de retribuție ; sistemul de sporuri ; participarea la beneficii ; sistemul de premii.

Pe baza **sistemului tarifelor** se determină nivelul retribuției în toate ramurile economiei naționale și pentru toate categoriile de personal muncitor. Partea principală a retribuției o constituie retribuția tarifară, ponderea ei ridicîndu-se la circa 90 la sută la muncitorii și personalul operativ, la 88 la sută la muncitorii din construcții-montaj și între 90 și 95 la sută la personalul tehnic-economic și de altă specialitate, diferența reprezentînd sporuri, premii și alte drepturi bănești.

Legarea retribuției de rezultatele muncii se realizează prin anumite forme de retribuție, în funcție de specificul diferitelor sectoare de activitate, de gradul de înzestrare tehnică a muncii. În țara noastră se practică : retribuirea în regie, retribuirea în acord ; retribuirea pe bază de tarife sau cote procentuale.

Retribuirea în regie (pe unitate de timp) înseamnă remunerarea personalului muncitor după timpul efectiv lucrat (oră, zi, lună), luîndu-se în considerare nivelul calificării, gradul de complexitate a muncii și răspunderea în muncă.

Retribuirea în acord (pe unitate de produs) înseamnă remunerarea oamenilor muncii în raport cu cantitatea de bunuri sau operațiuni executate în unitatea de timp. În practică, în funcție de specificul ramurilor și locurilor de muncă, de interesul stimulării mai accentuate a unor laturi ale activității, acordul se aplică prin mai multe modalități :

Acord direct, cînd retribuția se stabilește pe baza unui tarif constant, mărimea ei fiind direct proporțională cu numărul produselor sau al operațiunilor executate.

Acord progresiv, cînd la un anumit nivel de realizare a sarcinilor de plan tariful se majorează, în anumite proporții, fie pentru partea de producție care depășește nivelul planificat, fie pentru întreaga producție obținută.

Acordul global, cînd o formație de lucru își desfășoară activitatea pe baza unui contract-angajament, mărimea retribuției depinzînd de gradul de îndeplinire a sarcinilor asumate.

Acordul indirect, practicat pentru remunerarea personalului care servește pe muncitorii retribuiți în acord, mărimea retribuției fiind proporțională cu nivelul mediu de realizare a normelor de către muncitorii de bază.

Retribuirea pe bază de tarife sau cote procentuale se utilizează în comerț, în activitatea de achiziții sau prestări de servicii, mărimea retribuției fiind direct proporțională cu gradul de realizare a sarcinilor. În comerțul cu amănuntul, alimentația publică și unitățile hoteliere se aplică retribuția prin remiză.

Potrivit hotărârilor Plenarei C.C. al P.C.R. din 22-23 martie 1978, în afara retribuției de bază, personalul muncitor va primi **venituri suplimentare din beneficiile realizate** de întreprinderi, în raport cu contribuția fiecăruia la dezvoltarea întreprinderii, cu activitatea depusă și vechimea în unitate.

Participarea la beneficii, constituie o formă superioară de stimulare a oamenilor muncii, ea fiind o expresie a aplicării consecvente a principiilor eticii și echității socialiste. **Fondul de participare a oamenilor muncii la beneficii** se constituie, în diferite proporții, din următoarele surse: beneficiul planificat și beneficiile peste plan obținute pe seama reducerii cheltuielilor de producție a depășirii producției nete și alte căi. Acest fond se repartizează anual de către adunarea generală a oamenilor muncii, partea principală fiind destinată sporirii veniturilor bănești ale întregului personal.

Stimularea materială personală se asigură și prin utilizarea **sistemului de sporuri și diferite premii**. În sistemul de sporuri, locul principal îl ocupă **sporul de vechime**, care se acordă în cote procentuale în funcție de vechimea neîntreruptă în aceeași unitate. De asemenea, în raport cu rezultatele obținute, oamenii muncii primesc și **premiu**: pentru realizări deosebite în muncă; pentru economii de materiale și forță de muncă; alte premii.

Retribuția după muncă în cooperativele agricole de producție

ÎN AGRICULTURA COOPERATISTĂ, îndeplinirea cerințelor legii repartizării după muncă se realizează prin modalități specifice, determinate de particularitățile proprietății cooperatiste. Specific sectorului cooperatist al agriculturii este faptul că nivelul retribuției diferă de la unitate la unitate, în funcție de gradul de dezvoltare a fiecăreia, de mărimea venitului global obținut; mărimea retribuției pe care o primește un cooperator depinde, pe de o parte, de efortul personal depus în cadrul cooperativei agricole, iar pe de altă parte, de efortul comun al masei de cooperatori. Potrivit Legii retribuției în unitățile agricole cooperatiste, sistemul de retribuire cuprinde: retribuția de bază; retribuția suplimentară; sporul de vechime.

Retribuția de bază constituie partea principală a retribuției totale, nivelul acesteia stabilindu-se diferențiat pe activități, în funcție de importanța lor, iar în interiorul lor, pe categorii sau grupe de lucrări. Retribuția de bază se realizează prin următoarele **forme de retribuire**: acord global, acord direct; tarife pe norme de muncă; în regie (sau în timp); cote procentuale.

Acordul global, constituie forma principală de retribuire a cooperatizatorilor, prin care mărimea veniturilor lor se află în raport direct cu rezultatele obținute în muncă. Retribuția în acord global se practică prin două forme: **acord global cu tarif constant** pe unitatea de produs sau la 1 000 lei producție obținută și **acord global cu tarif constant** pe unitatea de produs sau 1 000 lei producție pînă la nivelul producției planificate pentru surplusul obținut utilizându-se retribuția suplimentară.

Acordul direct se folosește pentru retribuirea cooperatizatorilor care activează în sectoarele de producție industrială, de construcții și prestări de servicii.

Retribuirea pe baza tarifului pe normă de muncă se practică pentru lucrările ce nu pot fi executate în acord global, mărimea ei determinându-se în funcție de nivelul tarifelor pe normă de muncă rezultat din planul de producție și financiar al cooperativei agricole.

Retribuirea în regie se utilizează pentru retribuirea cooperatizatorilor

care execută produse sau lucrări de serie mică, unicate, în cadrul sectoarelor de producție industrială, de construcții sau prestări de servicii.

Retribuirea prin cote procentuale din producție sau din valoarea acesteia se practică pentru retribuția cooperatizatorilor care participă la lucrările de întreținere și recoltare a finetelor naturale și cultivate, a diverselor culturi intercalate etc. precum și celor din sectoarele neagricole, care primesc o anumită parte din valoarea prestațiilor de servicii.

Asigurarea cooperatizatorilor cu venituri permanente și sigure se realizează printr-o formă specifică de retribuire — **venitul garantat**, care se aplică la întreaga unitate sau numai pe anumite sectoare de activitate, culturi, categorii de animale. Plata venitului garantat este condiționată de îndeplinirea sarcinilor de producție planificate, nivelul acesteia depinzând de importanța sectorului de activitate.

Remunerarea cooperatizatorilor pentru munca prestată se face în **bani sau în bani și natură**. În cooperativele sau sectoarele de activitate unde se aplică numai forma bănească, pentru satisfacerea nevoilor de cereale ale cooperatizatorilor, unitatea poate vinde acestora, la preț de contractare, anumite cantități de grâu și porumb.

Retribuirea cooperatizatorilor se face lunar, sub formă de **avansuri bănești**, în proporție de 80-90 la sută din mărimea retribuției cvenite, cu condiția îndeplinirii integrale a sarcinilor de producție planificate. După recoltarea produselor se acordă **avansuri în natură**, în proporție de 50 la sută din drepturile stabilite. Diferențele de venituri — în bani și în natură — se achită la sfârșitul anului, după stabilirea fondului total de retribuire realizat și a volumului total de muncă efectuată.

Din depășirea producției planificate cooperatizatorii care lucrează în producția agricolă, cei care îndeplinesc funcții de conducere și de execuție tehnică, economică și de altă specialitate și care sînt retribuiți prin acord global cu tarif constant pînă la nivelul producției planificate, pe bază de tarife, pe norme de muncă și în regie, primesc o parte din surplusul de producție sau de venituri sub formă de **retribuție suplimentară**. Fondul pentru retribuția suplimentară se constituie din cel mult 50% din producția sau valoarea producției obținute peste plan.

Cointeresarea materială personală a cooperatizatorilor se realizează și prin practicarea **sporului de vechime**. De asemenea, cooperatizatorii care îndeplinesc funcțiile de președinte, vicepreședinte scos din producție, șef de fermă sau brigadă, primesc de la stat o **indemnizație lunară**. Mărimea acesteia depinde de gradul de organizare a unității și de puterea ei economică, de răspunderea lor pentru îndeplinirea sarcinilor de producție, de realizarea obligațiilor la fondul de stat.

În conformitate cu Programul de creștere a nivelului de trai pe anii 1976-1980, în 1980 veniturile reale ale țărănimii urmează să crească, comparativ cu 1975, în medie, pe o persoană activă, cu circa 30 la sută. Totodată, venitul garantat va spori cu 24-23 la sută.

prof. dr. Sandu COSTACHE

ÎNTREBĂRI :

1. Enumerați principalele destinații ale produsului muncii în socialism.
2. Enumerați cerințele aplicării principiului socialist al repartizării.
3. De ce repartizării după muncă reprezintă principala formă de îndeplinire a cointeresării materiale personale?
4. Ce se înțelege prin retribuție pentru muncă?
5. Ce se înțelege prin retribuție nominală netă și retribuție reală?
6. Explicați conținutul formelor de remunerare a muncii practicate în țara noastră.
7. Cum se realizează participarea oamenilor muncii la beneficii? Care sînt sursele și destinațiile fondului de participare a oamenilor muncii la beneficii?
8. În ce constă esența acordului global în cooperativele agricole de producție? Enumerați formele de retribuire prin care se realizează retribuția de bază în cooperativele agricole.
9. Explicați esența venitului garantat în C.A.P. și condițiile de aplicare a acestuia.

Stimularea creației originale

(Urmare din pag. 23)

cheltuieli nerăționale pentru importuri de completare nejustificate.

Concluzia ce se poate desprinde din această acțiune deosebit de utilă — utilitate apreciată fie și numai prin faptul că din cele câteva mii de repere fără executant la deschidere, circa 400 și-au găsit pînă acum soluții și producătorii, este că deși problema raționalizării importurilor prezintă o importanță cel puțin egală cu cea a exportului, totuși ea este privită cu o atenție foarte diferită de la o întreprindere la alta, de unde și rezultatele foarte diferite.

Deși sînt multe produse asimilate în fapt, se continuă importul fie pentru că nu sînt introduse în producție în cantitățile necesare, fie că nu au certificarea institutelor de specia-

litate din străinătate, fie pur și simplu pentru că nu toate întreprinderile sînt informate de execuția produsului în țară.

Pe de altă parte, la concentrarea atenției asupra acestor probleme poate contribui în mod hotărîtor pierghiile economice create în acest scop pe linia cointeresării materiale a autorilor. Credem că aparatul financiar-bancar trebuie să acorde mai mare atenție modului de utilizare a acestor valoroase instrumente economice, apărării legalității în acest domeniu, solicitînd în treprinderilor acordarea de stimulente conform prevederile legale pentru reducerea importurilor, chiar cînd întreprinderii omît să facă uz de prevederile legale respective în scopul stimularii acestor realizări.

În același timp includerea între indicatorii principali ai trecerii socialiste, alături de aportul valutar obținut din depășirea planului de export, a aportului valutar obținut din economii la planul de import poate genera o emulație pe linia raționalizării importurilor.

Pe marginea celei de a noua sesiuni

a Conferinței O.N.U. asupra dreptului mării

PENTRU O EXPLOATARE ECHITABILĂ ȘI RAȚIONALĂ A BOGĂȚILOR BIOLOGICE MARINE

LA NEW YORK se desfășoară în prezent cea de-a noua sesiune a Conferinței O.N.U. asupra dreptului mării. Lucrările sale, la care participă reprezentanții a 163 de state vor dura pînă la 4 aprilie a.c. și vor fi reluate în perioada 28 iulie – 29 august la Geneva. Sesiunea constituită pentru toți participanții un prilej de a-și reinnoi eforturile în scopul finalizării procesului complex de elaborare a unei convenții care să trateze toate aspectele – dintre care unele sînt complet noi – privitoare la dreptul mării, avînd în vedere că problemele spațiului oceanic sînt strîns legate între ele și trebuie soluționate în ansamblul lor.

În spiritul politicii sale de participare activă la dezbaterile tuturor problemelor care preocupă lumea contemporană, România acționează consecvent pentru ca reglementările la care se va ajunge în domeniul maritim să se integreze eforturilor de edificare a unei noi ordini economice internaționale, de democratizare a relațiilor internaționale, prin asigurarea unor condiții echitabile de acces pentru toate țările la resursele marine și folosirea rațională a mediului marin potrivit cerințelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării economiei mondiale. Așa cum sublinia președintele României, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, în rezolvarea acestor probleme trebuie „să se pornească de la principiul că mările și oceanele sînt aparținînd în continuare patrimoniului internațional al umanității, să servească intereselor tuturor popoarelor, cauzei colaborării și păcii”¹⁾. De

aceea, țara noastră insistă asupra necesității ca viitoarea convenție să conțină soluții general acceptabile, care să reflecte corespunzător interesele tuturor statelor participante, ca o premisă a asigurării universalității, viabilității și eficacității ei. În acest context România a subliniat între altele, cerința rezolvării în mod satisfăcător a intereselor țărilor dezavantajate geografic, în special în curs de dezvoltare, situate în regiuni sau subregiuni sărace în resurse naturale, așa cum este și cazul țării noastre. De altfel, întreaga regiune Mediterana – Marea Neagră se caracterizează printr-o productivitate redusă, potențialul piscicol acoperind mai puțin de 35% din consumul țărilor riverane, iar în perspectiva creșterii demografice la nivelul anului 1985, numai circa 25% din cerințele consumului uman. De aceea, poziția țării noastre cu privire la dreptul de acces al țărilor geografic dezavantajate la resursele piscicole din alte regiuni decît cele în care sînt ele situate, cel puțin din cele învecinate, vizează o problemă de principiu, care urmărește evitarea unei discriminări, în special al țărilor în curs de dezvoltare, în domeniul pescuitului oceanic. Acordarea unui regim preferențial acestor țări în toate domeniile relațiilor economice internaționale este un principiu general recunoscut de toate statele și el trebuie să-și găsească aplicarea corespunzătoare și în domeniul accesului la resursele biologice marine, a căror importanță economică are o tendință de creștere în contextul actualei crize alimentare mondiale.

Una dintre cele mai mari avuții ale planetei noastre

OCUPIND circa 70% din suprafața globului pămîntesc, mările și oceanele lumii reprezintă o zonă vastă și deosebit de bogată în resurse biologice, energetice și minerale. Exploatate rațional, aceste resurse pot asigura în condiții satisfăcătoare necesitățile economice ale țărilor lumii, pot oferi soluții unor importante probleme economice cu care acestea sînt confruntate. În acest sens, pe bună dreptate se afirmă că „Oceanele sînt importante și vor deveni tot mai importante pe măsură ce căutăm noi căi de rezolvare a unora dintre problemele noastre de pe uscat. (...) Oceanele constituie ultimele și, în unele privințe, cele mai mari resurse ale planetei noastre”²⁾.

Evident, simpla existență a acestor resurse nu este suficientă pentru o rezolvare rapidă și completă a problemelor cu care sînt confruntate statele lumii în ceea ce privește aprovizionarea cu resursele cerute de dezvoltarea economică, fiind necesară continuarea preocupărilor pentru elaborarea și punerea la punct de tehnologii rentabile de explorare și exploatare.

Paralel cu rezolvarea problemelor teh-

nologice puse de valorificarea resurselor naturale ale oceanelor, este însă necesar ca – pentru evitarea exploatării iraționale, prădalnice, în interesul numai al citorva țări cu industrie dezvoltată, a acestor bogății – să se ajungă la o largă colaborare internațională în domeniu, bazată pe principiile dreptului internațional. Această colaborare internațională trebuie, pe de o parte, să potențeze eforturile proprii ale țărilor în curs de dezvoltare riverane în ceea ce privește punerea în valoare a resurselor naturale aflate sub jurisdicția lor, iar, pe de altă parte, să conducă la exploatarea echitabilă a acestor bogății în interesul tuturor popoarelor, în conformitate cu cerințele realizării unei noi ordini economice internaționale.

Oceanul planetar reprezintă sursa cea mai puțin explorată și exploatăată de materii prime diverse necesare dezvoltării. Cea mai mare parte a acestor resurse se găsesc în zonele de coastă, care formează spațiul marin adiacent statelor riverane; astfel, toate rezervele certe de țigăi „off-shore”, toate mineralele exploatabile în prezent în largul coastelor, precum și marea majoritate a rezervelor de pește sînt situate în acest spațiu. Pentru multe țări riverane, în special în curs de dezvoltare, aceste resurse sînt deosebit de importante pentru dezvoltarea lor economică și socială pe termen mediu și lung.

O alternativă viabilă pentru soluționarea problemelor alimentației

DINTRE RESURSELE biologice marine, cele mai larg cunoscute și mai intens exploatate sînt cele piscicole (pește, crus-

tacee, moluște etc.). Circa 85–95% din aceste resurse se găsesc în zonele de coastă care formează spațiul marin adiacent statelor riverane³⁾.

Exploatarea resurselor marine piscicole a cunoscut o dezvoltare accentuată începînd în special din anii '30, cînd, din punct de vedere tehnologic, au apărut posibilități de construire a unor flote de pescuit cu rază mare de acțiune. Un accent mai mare pe utilizarea acestor resurse s-a pus după cel de-al doilea război mondial, în perioada trecerii la luarea în considerare a caracterului limitat al resurselor, cînd oceanul a început să fie tot mai mult apreciat ca o importantă sursă potențială de asigurare a unor resurse alimentare. Producția piscicolă obținută în zone maritime a crescut, astfel, de la circa 20 milioane tone în 1946 la 40 milioane tone în 1960 și la peste 61 milioane tone în 1970; ritmul anual rapid de creștere a producției, de aproximativ 6%, a permis sporirea spectaculoasă a cantității de proteine necesare asigurării alimentației populației. Începînd însă din anul 1970, producția mondială aproape a stagnat, în general nedepășind nivelul de 63 milioane tone (62,7 milioane tone în 1977⁴⁾).

Resursele piscicole ale mării și oceanelor reprezintă o importantă sursă de aprovizionare, mai ales în contextul problemelor care se pun în legătură cu alimentația pe plan mondial, în special în țările în curs de dezvoltare. În prezent, circa 3% din consumul alimentar mondial și 11% din consumul de proteine animale sînt acoperite prin produse piscicole.

Pe de altă parte însă, activitatea de punere în valoare a resurselor piscicole este în funcție directă de gradul de dezvoltare a flotelor naționale de pescuit. Or, înzestrarea nesatisfăcătoare a majorității țări-

¹⁾ Nicolae Ceaușescu, România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, vol. 14, Ed. politică, București, 1977, p. 209.

²⁾ „Restructurarea ordinii internaționale” (coordonator Jan Tinbergen), Editura Politică, București, 1978, p. 93–99.

³⁾ „A Guide to the New Law of the Sea”, U. N. Department of Public Information, Reference Paper no. 18, martie 1979, p. 16.

⁴⁾ „1977 Yearbook of Fishery Statistics”, vol. 44, FAO, 1978.

lor în curs de dezvoltare — principalele țări care ar trebui să-și acopere marile nevoi de produse alimentare cu astfel de produse — cu nave de pescuit și cu tehnica ajutoare — explică de ce, la nivelul anului 1977 de exemplu, între primele cinci țări în ceea ce privește activitatea de pescuit în zone maritime nu se află decât o singură țară în curs de dezvoltare. Aceste țări, care obțin sau împreună, în 1977 circa 45% din producția piscicolă mondială, sînt: Japonia (cu o producție de 10,5 milioane tone), U.R.S.S. (8,6 milioane tone), Norvegia (3,6 milioane tone), S.U.A. (circa 3 milioane tone) și Peru (2,5 milioane tone)⁵).

Importanța resurselor piscicole marine face necesară o mai rațională gestionare, astfel încît să se asigure, pe de o parte, mai buna valorificare a propriilor resurse de către statele riverane, iar pe de altă parte, o colaborare în condiții echitabile și reciproc avantajoase a statelor în acest domeniu.

În concepția României, noua instituție a zonei economice pînă la limita a 200 mile de la țărm, asupra căreia s-a convenit anterior în cadrul conferinței, ar urma să asigure, în primul rînd, apărarea intereselor țărilor în curs de dezvoltare împotriva unei exploatare excesive, neraționale a bogățiilor biologice din zonele respective și, prin aceasta să contribuie la reducerea decalajelor economice existente în lume.

În acest scop, statului riveran trebuie să

⁵ Idem.

și se recunoască drepturi suverane în ceea ce privește explorarea și exploatarea, conservarea și administrarea resurselor biologice și o serie de competențe în domeniul cercetării științifice și al combaterii poluării. Totodată, acestor state le revine obligația de a coopera, pe baze echitabile, cu alte state în exploatarea și conservarea resurselor vii din zonele respective, în baza unor acorduri bilaterale, subregionale sau regionale. Încheierea unor asemenea acorduri nu trebuie să fie însă la discreția statului riveran ci o obligație stipulată în noua convenție privind dreptul mării. Aceste acorduri vor trebui să precizeze condiții rezonabile (taxe, cantități autorizate etc.) pentru statele care capătă acces în zonele respective.

Este deci necesar ca zona economică să nu aparțină în mod absolut celui care o declară, pentru a nu se ajunge la o nouă împărțire teritorială a spațiilor maritime ale globului care să devină astfel teritorii ale statului riveran, cu atît mai mult cu cît, concomitent chiar cu dezbaterile asupra problematicii dreptului mării, asistăm la o intensificare fără precedent a acțiunilor de reimpărțire a oceanului planetar, de natură să avantajeze, în primul rînd, țările mari, puternic dezvoltate. De aceea România insistă ca în Convenție să se prevadă îndatorirea statului riveran de a garanta accesul la resursele piscicole din zona economică pe bază de acorduri cu celelalte state, în special cu cele fără litoral sau

care nu au resurse biologice suficiente în zonele proprii.

În afara resurselor piscicole, spațiul marin adiacent statului riveran mai cuprinde și alte resurse biologice, mai puțin cunoscute și utilizate pînă în prezent, însă cu largi perspective de valorificare în viitor. Este vorba de o serie de specii ale faunei și florei subacvatice, cu utilizări posibile multiple în industria alimentară, în industria chimică și farmaceutică etc. Sînt de amintit, în primul rînd, o serie de alge bogate în substanțe nutritive, care, prelucrate, ar putea fi utilizate în proporții însemnate în alimentația umană. O serie de proiecte au în vedere, în acest sens, chiar organizarea unor culturi speciale la adîncime, unde productivitatea biologică ar fi mai mare în comparație cu cea realizată în apele de adîncime redusă, ca urmare a influenței curenților marini în sporirea cantității de oxigen și de substanțe nutritive.

Existența unor bogate resurse biologice, energetice și minerale, problemele complexe pe care le implică utilizarea lor determină interesul cu care popoarele lumii urmăresc desfășurarea lucrărilor Conferinței O.N.U. asupra dreptului mării și finalizarea acestora într-un instrument juridic internațional care să constituie o contribuție la valorificarea în folosul întregii omeniri a „continentului albastru”.

Adrian CONSTANTINESCU

Institutul de Economie Mondială

IDEALURILE DE PACE ȘI COLABORARE

(Urmare din pag. 18)

nealiniate, în eforturile lor comune pentru realizarea dezideratului noii ordini economice internaționale. În același timp, România se pronunță pentru ca statele socialiste să joace un rol mai activ în acest important domeniu, considerînd că lupta pentru o nouă ordine economică internațională, pentru consolidarea independenței economice a țărilor în curs de dezvoltare, constituie o continuare firească a luptei de eliberare națională, antiimperialistă și anticolonialistă, a luptei pentru dobîndirea independenței politice. **„Trebuie să se înțeleagă bine — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la marea adunare populară, cetățenească, din Capitală din ziua de 6 martie 1980 — că politica de destindere presupune respectul independenței fiecărui popor, neamestecul în treburile interne ale altor state, al dreptului popoarelor de a-și cuceri și consolida independența națională, de a realiza transformările revoluționare, sociale pe care le doresc. Nimeni nu poate pretinde să oprească popoarele de a lupta pentru cucerirea independenței, pentru transformarea revoluționară a societății”.**

Democratizarea relațiilor internaționale, crearea condițiilor necesare participării tuturor statelor — mici, mijlocii și mari — la dezbaterile și reglementarea marilor probleme internaționale, constituie, de asemenea, o componentă de bază a concepției tovarășului Nicolae Ceaușescu în legătură cu edificarea unei noi ordini internaționale. Conceptul românesc despre democratizarea raporturilor interstatuale se bazează pe afirmarea hotărîtă a noilor principii ale relațiilor internaționale, pe garantarea dezvoltării libere, independente a fiecărei națiuni, pe creșterea rolului O.N.U. în viața internațională.

PARTICIPAREA AMPLĂ A ROMÂNIEI la dezbaterile problemelor cardinale ale umanității, dezvoltarea conlucrării pe plan internațional a României cu celelalte state, creșterea fără precedent a prestigiului său își au izvorul în politica de largă deschidere internațională promovată de țara noastră de cînd în fruntea partidului și statului se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, în adîncirea, intensificarea și diversificarea continuă a raporturilor sale bilaterale. Un rol deosebit în dinamizarea raporturilor bilaterale l-a jucat activitatea politică deosebit de intensă a președintelui țării. Vizitele tovarășului Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu într-un mare număr de state din Europa, Africa, America Latină și America de nord, Asia și Orientul Mijlociu,

primirea în România a șefilor de stat din numeroase țări, ca și întîlnirile și convorbirile avute cu șefi de guverne, președinți de parlamente, șefi de partide de guvernămînt sau de opoziție, alte personalități ale vieții politice, economice, sociale, culturale și științifice din lume, au permis ajungerea la concluzii comune și convenirea de acorduri și înțelegeri care au conferit stabilitate, durabilitate și perspectivă conlucrării pe plan bilateral.

Consecvență liniei politice definite de Congresele partidului, cu contribuția nemijlocită a secretarului său, general, România dezvoltă neabătut raporturile de prietenie și solidaritate cu toate țările socialiste, colaborarea multilaterală cu acestea, situînd la un loc de frunte întărirea relațiilor cu statele socialiste vecine. Experiența acumulată de țara noastră demonstrează că întărirea continuă a colaborării pe baza principiilor socializmului științific, ale independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, corespunde intereselor fiecărei țări socialiste, cauzei generale a socializmului, păcii, destinderii și colaborării internaționale.

Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu și la impulsul său dinamic, încă din primii ani de cînd s-a aflat în fruntea partidului și statului, raporturile dintre România — ea însăși o țară în curs de dezvoltare — și celelalte țări în curs de dezvoltare au cunoscut o amplificare și diversificare remarcabilă. Dezvoltarea lor continuă devenind una din orientările de bază ale politicii externe a României socialiste.

În spiritul principiilor coexistenței pașnice, România a continuat să dezvolte raporturi cu țările capitaliste, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduirea lor socială. În acest spirit, au fost amplificate raporturile economice cu țările Pieței Comune, a fost extinsă cooperarea cu țările nealiniate și neutre din Europa, au fost dezvoltate în continuare relațiile cu celelalte țări europene și din America de Nord.

Profunda cunoaștere și înțelegere a evenimentelor, fenomenelor și relațiilor internaționale, consecvența și fermitatea cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu promovează pe plan extern interesele fundamentale ale poporului român, amplul dialog politic cu șefi de state și guverne, cu alte personalități, capacitatea deosebită de analiză a secretarului general al partidului și de formulare a opțiunilor celor mai adecvate țării noastre, au asigurat o creștere fără precedent a prestigiului de care se bucură astăzi țara noastră în lume, concomitent cu o largă putere de înțurire. Spre mîndria întregului nostru partid, a întregului nostru popor, președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu este considerat pe toate meridianele ca unul dintre marii conducători politici din lume, ca una dintre cele mai proeminente personalități ale vieții internaționale.

TENDINȚE-CONJUNCTURI

Dinamica prețurilor internaționale ale produselor de bază
in luna februarie 1980

INDICELE SINTETIC I.E.M. IN ANII 1978-1979
SI IANUARIE-FEBRUARIE 1980

Categorii de produse	Anul	1970-1972=100	
		Indici anuali	ian. febr.
INDICE GENERAL	1978	247,7	224,7
	1979	336,6 ^{a)}	285,1
	1980		385,5 ^{a)}
1. Produse alimentare	1978	191,8	180,2
	1979	225,2	205,5
	1980		245,0
- cereale	1978	187,7	169,4
	1979	231,1	201,4
	1980		242,3
- semințe oleag.	1978	201,6	171,0
prod. deriv. grâ.	1979	237,0	220,3
anim. și veg.	1980		220,4
- anim., carne și prod. ani-	1978	175,5	171,9
maliere	1979	200,1	189,4
	1980		226,2
- zahăr și produse tropicale	1978	228,8	236,2
	1979	270,0	220,1
	1980		339,3
2. Combustibili	1978	442,0	416,0
	1979	759,7	546,3
	1980		916,2 ^{a)}
- cărbuni și cocs	1978	356,2	338,0
	1979	402,2	393,9
	1980		442,0 ^{a)}
- țithei	1978	548,0	551,1
	1979	839,3	576,4
	1980		1292,6
- produse petroliere	1978	470,6	436,7
	1979	1049,6	668,2
	1980		1196,6
3. Materii prime industriale	1978	211,5	185,5
	1979	258,2 ^{a)}	238,8
	1980		282,5 ^{a)}
- minereuri	1978	137,1	132,5
	1979	160,1 ^{a)}	145,9
	1980		176,8 ^{a)}
- metale	1978	202,8	170,4
	1979	250,8	234,9
	1980		270,4 ^{a)}
- cauciuc	1978	279,2	240,1
	1979	337,9	301,9
	1980		428,8
- lemn și produse din lemn	1978	249,9	232,1
	1979	304,2 ^{a)}	275,0
	1980		344,8 ^{a)}
- fibre anim. și veg.	1978	215,1	193,0
	1979	232,1	228,5
	1980		263,3
- piele	1978	247,7	208,8
	1979	389,7	318,4
	1980		334,9

a) Date provizorii pentru: ulei de ricin, vite vii, porci vii, carne de vită, miere, huiță, cocs de furnal, minereu de fier, cromită, minereu de mangan, feromangan, fosforiliiu, oțel comercial, țablă groasă, țablă subțire, sîrmă neagră, țevi din oțel, laminate de cupru, cherestea de rășinoase, cherestea de foioase, celuloză, hirtie, lută.

Sectorul de conjunctură economică internațională și marketing — I.E.M.

Orientări în dezvoltarea economică

Irak — eforturi pentru industrializare

INSEMNAȚELE venituri petroliere realizate de Irak în perioada 1973-1978, au permis autorităților să adopte un amplu program de dezvoltare și diversificare a bazei industriale a țării, oglindit și de actualul plan cincinal (1976-1980) care pune un accent deosebit pe dezvoltarea industriei, agriculturii și infrastructurii.

Astfel, numai în anul 1980 urmează să se concretizeze cheltuieli pentru dezvoltare de 5.240 milioane dinari. Se are în vedere, printre altele, majorarea capacității de rafinare a țării de la 9,4 milioane tone pe an la 35 milioane (urmînd a fi construită o nouă rafinărie la Baiji), construirea unei uzine de lichefiere a gazelor în valoare de 120 mil. dolari, dezvoltarea complexului siderurgic de la Khor al Zubair (400 mii tone/an), extinderea complexului chimic de la Qaim etc., instalații pentru producția de betoane și de case prefabricate. Sint avute în vedere noi investiții pentru exploatarea de materii prime (țithei, gaze naturale, minereu de fier, fosfați și calcar).

În agricultură, care deține, de asemenea, un loc important în dezvoltarea economică a țării, cea mai mare parte a investițiilor este destinată extinderii suprafețelor irigate, construirii de ferme pentru creșterea de animale și păsări precum și construirii de silozuri și instalații frigorifice, lucrărilor de electrificare rurală.

Preocupările din domeniul social se regăsesc în ritmul de creștere a alocațiilor pentru educație, pregătirea cadrelor și cercetarea științifică (+38,8%), ocrotirea sănătății (+17%) și construcții de locuințe (+14%), în anul 1979 față de anul 1978.

Directiile de dezvoltare au în vedere creșterea investițiilor în următorul cincinal, în special în industria petrolieră și petrochimică (23%), transporturi (19%), construcții de locuințe (13,3%), industria prelucrătoare (9,5%).

Relațiile economice dintre România și Irak se desfășoară în cadrul creat de Acordul comercial. Acordul de cooperare economică și tehnică și Acordul de cooperare economică și tehnică privind dezvoltarea industriei naționale petroliere din Irak. Cooperarea dintre cele două țări s-a concretizat între altele în executarea de către țara noastră a fabricii de ciment de la Umm-Qasr, a abatorului de la Bagdad, a unor lucrări de prospecțiuni și foraj, construirea de drumuri, școli etc. Exporturile noastre includ, pe lângă utilajele legate de construirea obiectivelor menționate și fire și fibre sintetice, cherestea, locomotive hidraulice, confecții etc. Importul a fost constituit în principal de țithei.

A. GRIGORESCU

EVOLUȚII MONETARE

SĂPTĂMÎNA 10-14 MARTIE 1980 a fost caracterizată prin continuarea reprecierii în ritm accentuat a dolarului S.U.A. față de majoritatea valurilor occidentale. Și în acest interval accentuarea tendinței creșterii dobânzilor pe piața internă din S.U.A., materializată prin creșterea cu încă 0,75% la 18,5% a dobânzii preferențiale „prime rate” a constituit principalul suport al creșterii dobânzilor pe piața euro-depozitelor și de repreciere pe piețele de schimb valutar. De semnalat că și autoritățile monetare din alte țări au acționat în sensul majorării dobânzilor pe piața internă, ca o măsură de contracarare a deprecierei monedelor lor față de dolarul S.U.A.

Lira sterlină a avut în prima parte o revenire la circa 2.236 dolari/1 liră urmată de un recul cu circa 1% față de închiderea de referință la cursul de circa 2.2035 dolari cu care a terminat intervalul. Francul elvețian a continuat să aibă o tendință slabă practic față de majoritatea valurilor occidentale înregistrînd, pe fondul unui nou deficit comercial lunar record de 1,1 miliarde franci pe luna februarie, la închiderea de circa 1.7650 franci/1 dolar o depreciere de 2,6%. Marca vest germană a evoluat în perspectiva deteriorării în continuare a balanței comerciale. La închiderea, marca a cotelat la circa 1.8385 mărci/1 dolar, cu circa 2,3% sub cursul de referință. Francul belgian a continuat să înregistreze dificultăți în cadrul sistemului monetar vest european beneficiind pe linga intervențiile uzuale și

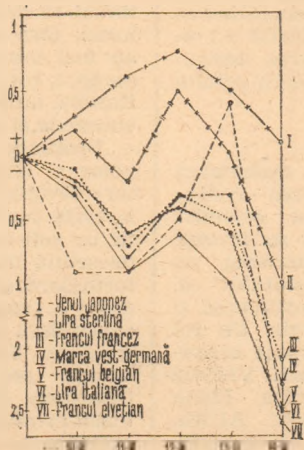
de asistenta Băncii Naționale care a luat măsuri pe linia costului creditului la intern. La închiderea de 29,89 franci/1 dolar, moneda belgiană înregistra o depreciere de circa 2,5% față de închiderea anterioară. Francul francez a terminat intervalul la circa 4.2985 franci/1 dolar în timp ce lira italiană a cotelat la închiderea la circa 855,20 lire/1 dolar. Yenul japonez a reușit să evolueze în acest interval peste închiderea de referință atîngînd un maxim de 246,75 yeni/1 dolar după care la închiderea de circa 249,40 yeni/1 dolar s-a situat cu circa 0,1% peste cursul anterior.

Piața eurodepozitelor a înregistrat o creștere accentuată a dobânzilor, la perioadele de șase luni înregistrîndu-se nivele de circa 19,0625% la eurodolarii, 7% la eurofrancii elvețieni și circa 9,75% la euromărcile vest-germane.

Piața aurului a înregistrat noi scăderi masive ale prețului care a atins la primul fixing din 14 II 1980 502,75 dolari/uncie, nivel minim al intervalului.

Paul DUMITRAȘCU
Gheorghe MUNTEAN

Evoluția principalelor valute occidentale în raport cu dolarul S.U.A. în perioada 10-14.III., luîndu-se ca bază cursurile din 7.II. a.e.

R. P. UNGARĂ

Valorificarea judicioasă a resurselor energetice

U NA DIN PROBLEMELE DE BAZĂ de a căror soluționare depinde dezvoltarea în continuare, în ritmurile prevăzute, a economiei Ungariei o reprezintă aprovizionarea echilibrată cu energie și materii prime. Așa cum se subliniază în Proiectul de Directive ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar pentru cel de-al XII-lea Congres al partidului, această aprovizionare urmează să fie asigurată în viitor cu prețul unor eforturi materiale sporite, fie că este vorba de producția internă, care anul trecut acoperea 48,5 la sută din consumul de energie al țării, fie că este vorba de import, și el din ce în ce mai costisitor. În același timp, avînd în vedere înregistrarea modestă cu resurse energetice a Ungariei, precum și actuala structură a balanței energetice (vezi tabelul), proiectul

Structura consumului de energie primară

	1960	1970	1978
Petrol brut și produse petroliere	18,6	29,4	40,0
Cărbune	72,4	49,8	30,0
Gaze naturale	2,6	13,6	24,7
Alți purtători de energie	6,4	7,2	5,3

Sursa: Statistical Pocket Book of Hungary, 1979, p. 243

de Directive prevede ca o sarcină de bază a cincinalului 1981—1985 valorificarea mai rațională, mai economicoasă a resurselor energetice, atât a celor proprii, cât și a celor procurate din import.

SITUATIA energetică dificilă a Ungariei a făcut ca producția de energie să devină de mai mulți ani ramura cea mai importantă a economiei naționale, seria nu demult în ziarul „Népszabadság” academicianul Otto P. Gestli. În anul 1978 Ungaria a produs 25,7 milioane t de cărbune (mai ales lignit), volumul extracției rămînînd însă în ultimul deceniu și jumătate sub nivelul record înregistrat în 1965, de 31,4 mil. t. Aproape trei cincimi din consumul de cărbune al țării este realizat în industria energiei electrice. Ținînd seama de prognoza creșterii pînă la sfîrșitul secolului de 4—5 ori față de nivelul actual a consumului de energie electrică, de necesitatea reducerii ponderii hidrocarburilor în consumul de energie (care anul acesta depășește încă 63 la sută urmînd a coborî la 59,3 la sută spre sfîrșitul cincinalului viitor), precum și de faptul că rezervele de cărbuni ale țării, la nivelul actual al extracției, sînt apreciate ca suficiente pentru 130—140 de ani, pentru anii următori se are în vedere dezvoltarea accelerată a producției de cărbune, atât în subteran, cât și în carieră. Astfel, în următorul deceniu, volumul extracției de cărbune se va dubla.

Petrolul, principala resursă din balanța energetică a țării, provine în bună măsură din import: în 1978 Ungaria a produs 2,2 mil. t de petrol brut, importînd 9,96 mil. t și consumînd 10,5 mil. t. Menținerea la 2 mil. t a volumului extracției, prevăzută pentru anii următori, va necesita intense lucrări de prospecțiuni, paralel cu sporirea factorului final de recuperare a petrolului din zăcăminte. Așa cum declara de curînd Pal Simon, ministrul industriei grele, într-un interviu acordat Agenției M.T.I., partea principală a nevoilor crescînde de petrol ale țării va trebui acoperită și în viitor pe seama extinderii importului, inclusiv din Orientul Mijlociu, scop pentru care a fost dată în exploatare recent conducta petrolieră „Adriatică”, construită prin eforturile comune ale Ungariei, Cehoslovaciei și Iugoslaviei.

Capacitatea de rafinare a țării depășește 10 mil. t pe an. Avînd în vedere creșterea capacităților lor de producție, între-

prinderile industriei petroliere din Dunaujvaros și Komarom vor prelucra în acest an 1 milion t de petrol pentru firme occidentale.

Volumul extracției de gaze naturale va fi menținut în cincinalul viitor la nivelul de 6 miliarde metri cubi pe an, existînd posibilitatea înlocuirii parțiale deocamdată cu gaze naturale (extrase în țară sau importate) a petrolului utilizat drept combustibil în termocentrale, în scopul utilizării lui cu eficiență sporită ca materie primă în industria chimică.

În vederea sporirii contribuției hidroenergiei, totuși foarte limitată în condițiile de relief ale Ungariei, în balanța energetică a țării se prevede construirea pînă în anul 1990, în colaborare cu R. S. Cehoslovacă, pe sectorul comun al Dunării, la Nagymaros-Gabcikovo, a unui complex hidroenergetic cu o putere instalată totală de 840 MW, care va permite în același timp îmbunătățirea condițiilor de navigație, precum și protecția zonei împotriva inundațiilor.

În perspectivă însă, se apreciază în Ungaria, necesarul crescînd de energie electrică al țării nu va putea fi acoperit fără recurgerea la energia nucleară. La Paks, pe cursul inferior al Dunării, se află în construcție primul grup de 400 MW al primei centrale nucleare din țară, centrală care în final va dispune de o putere instalată de 1 600 MW. Se estimează că la nivelul anului 1990 centralele nucleare vor asigura cel puțin 20 la sută din totalul producției de energie electrică.

O mare atenție urmează să se acorde în viitor utilizării energiei geotermice, care constituie dealtfel o temă prioritară de cercetare, Ungaria fiind o țară bogată în ape termale. O însemnătate tot mai mare va căpăta și utilizarea energiei solare, care la sfîrșitul secolului ar putea acoperi pînă la 6 la sută din necesarul de energie electrică. O minicentrală solară funcționează de cîțiva ani cu succes în pitorescul oraș Szentendre, de pe malul Dunării. Nu sînt neglijate nici posibilitățile legate de captarea și utilizarea energiei secundare, menționîndu-se de exemplu că valorificarea unor asemenea surse de căldură în serele de la Gyongyos a permis reducerea la jumătate a costului de producție al tomatelor.

REALIZAREA sarcinilor menționate în domeniul dezvoltării bazei energetice presupune desigur un important efort financiar. Ponderea cheltuielilor pentru energie în valoarea producției depășește în Ungaria 10 la sută și se așteaptă ca ea să crească în continuare. În investițiile pentru dezvoltarea industriei în cincinalul 1976—1980 dezvoltării energeticii i-a fost alocată o pondere de 40 la sută, față de 30 la sută în cincinalul precedent. Importul de combustibil și energie electrică conta în 1978 cu 12,6 la sută în valoarea totală a importurilor țării, iar perspectiva prețurilor în acest domeniu este în continuare de creștere.

Răspunzînd exigențelor gospodăririi raționale a energiei, consumul specific de energie la 1 000 forinți producție obținută s-a redus cu 30 la sută în cursul ultimului deceniu. Pentru mobilizarea rezervelor existente încă în acest domeniu, proiectul de Directive al celui de al XII-lea Congres al P.M.S.U. vizează realizarea consecventă a programului pe termen lung de economisire a materiilor prime și energiei. În acest cadru se prevede ca obiectiv imediat următor atingerea unui ritm mediu de creștere a consumului de energie care să nu depășească 3 la sută pe an (5 la sută în cazul energiei electrice), respectiv de două ori mai redus decît în perioada anterioară.

Pentru realizarea obiectivului menționat, proiectul de Directive prevede că în cincinalul viitor se vor dezvolta acele ramuri industriale, în special din industria prelucrătoare, care necesită mai puține materiale și energie, care fac posibilă rentabilitatea exportului sau reducerea importului, care creează un venit național mai mare. Punînd un mare accent pe soluțiile de raționalizare a consumului de energie care nu necesită cheltuieli materiale (cale pe care se apreciază că s-ar putea economisi anual o cantitate de energie reprezentînd echivalentul a 200 000 t petrol), statul își p. opune totodată, să acorde sprijin și credite pentru aplicarea în practică a unor propuneri și soluții de raționalizare a consumului, cheltuielile făcute în acest scop fiind mai reduse decît cele pentru producerea sau importul de energie suplimentară. Pe ansamblul economiei se apreciază că pînă în 1985 s-ar putea economisi în acest mod echivalentul a 1—1,2 mil. t de petrol pe an.

În sfîrșit, cooperarea internațională poate aduce roade și în domeniul schimbului de experiență privind măsurile de economisire a energiei. Așa cum ne împărtășea cu satisfacție în acest context dr. Papp Istvan, directorul Institutului de energetică din Budapesta, schimbul de experiență cu energeticienii români își dovedește din plin utilitatea și în acest domeniu.

Dinu DRAGOMIRESCU

Perenitatea penuriei alimentare

DIFERITE STUDII, elaborate indeosebi în ultimii ani, evidențiază lentă creștere, stagnarea sau chiar o anumită reducere a resurselor alimentare în țările în curs de dezvoltare, în pofida faptului că problema subnutriției a sute de milioane de oameni se află de mai mult timp în centrul atenției opiniei publice mondiale. Un asemenea studiu recent, care urmărește evoluția produsului național brut și a producției agroalimentare în țările în curs de dezvoltare pe o perioadă de trei sferturi de

Producția alimentară în țările în curs de dezvoltare (1958—1962 = 100)

Anii *	Africa	America	Asia	Total
Producția globală				
1900	45,9	31,7	46,5	43,8
1936	58,8	57,7	65,5	63,6
1950	73,5	73,1	70,5	71,3
1960	100,0	100,0	100,0	100,0
1970	127,2	137,4	131,9	132,8
1975	133,6	159,4	152,0	150,0
Producția pe locuitor				
1900	89,5	104,2	94,2	93,8
1936	87,8	101,7	101,6	98,9
1950	91,0	96,1	87,5	89,2
1960	100,0	100,0	100,0	100,0
1970	97,7	103,2	102,8	102,6
1975	89,9	104,4	105,2	102,3

*) Medii cincinale, centrate pe anii respectivi.
Sursa : „Revue Tiers Monde”, nr. 80/1979

veac, vine să confirme aceste constatări, chiar dacă datele relative la deceniile anterioare au deseori valoarea unor estimări.

După cum se vede din tabelul de mai sus, între anii 1900 și 1975 producția alimentară globală a țărilor nesocialiste în curs de dezvoltare a sporit de circa 3,4 ori, rezultate ceva mai bune (o creștere de cinci ori) fiind înregistrate de țările asiatice, iar ceva mai slabe (spor de circa 2,9 ori) — de cele africane. De menționat că, în toate cazurile, dinamica producției alimentare s-a accelerat întrucâtva în cursul ultimului sfert de veac.

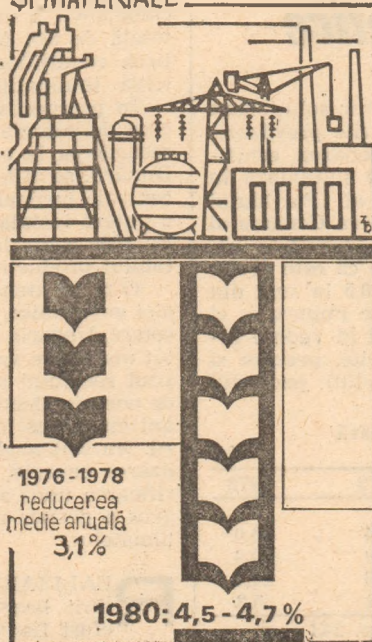
În ceea ce privește producția alimentară raportată pe locuitor, nivelul acestuia a regresat începând din deceniul al doilea al secolului, redresându-se apoi în ultimul sfert de veac, fără să revină — atât pe ansamblul țărilor în curs de dezvoltare, cât și în cazul Americii și al Asiei — la situația de la sfârșitul primului deceniu.

R. D. Germană : economisirea resurselor materiale

ÎN R. D. GERMANĂ, politica de economisire este promovată cu fermitate în toate domeniile de activitate, consti-

tuind și un important indicator de plan. Pe anul în curs, de pildă, este prevăzută sarcina ca întreprinderile din sectorul socialist al economiei naționale să reducă costurile lor de producție, față de nivelul anului 1979, cu un total de 4 miliarde mărci.

REDUCEREA CONSUMURILOR SPECIFICE DE MATERII PRIME ȘI MATERIALE

Sursa: «Sozialistische Finanzwirtschaft»

Cea mai mare parte a acestor economii urmează să se realizeze pe baza reducerii consumurilor specifice de materii prime, materiale și energie. După cum rezultă din graficul alăturat, pentru 1980 se prevede o accelerare a reducerii consumurilor specifice de materii prime și materiale în raport cu anii precedenți, scontându-se ca patru cincimi din economiile respective să fie obținute pe baza aplicării cuceririlor științei și tehnicii.

Tehnologiile moderne : condiții și etape ale succesului

ESTE CUNOSCUT faptul că transferul de tehnologie nu poate contribui de la sine la rezolvarea problemelor subdezvoltării ; succesul său depinde de o serie de factori cum sînt : capacitatea țării primitoare de a o adapta la posibilitățile sale, calitatea materiei prime de care dispune aceasta, condițiile climatice respective, legislația națională, tradițiile și obiceiurile locale ș.a. Pentru a se preîntîmpina eventuale eșecuri ale introducerii unor tehnici sau tehnologii în țările în curs de dezvoltare,

din cauza lipsei unor premise obiectiv necesare, se impune — scrie revista **Indian and Eastern Engineering** — realizarea unei strînse colaborări între toate părțile interesate, precum și respectarea etapelor succesive ale acțiunii.

Astfel, transferul și aplicarea tehnologiei într-o țară în curs de dezvoltare trebuie precedate de determinarea necesităților și posibilităților viitorului beneficiar (obiectivele prioritare de dezvoltare, capacitatea de absorbție a pieței interne și șansele de export, existența materiilor prime, a unor capacități de producție și a unor cadre calificate etc.), precum și de analiza condițiilor locale de producție. După încheierea acordului privind colaborarea, se trece la adaptarea tehnologiei respective la condițiile și nevoile specifice ale țării primitoare și la organizarea producției cu titlu experimental. Etapa următoare — înfăptuirea producției de serie — este deosebit de importantă întrucît vizează concomitent toate laturile esențiale ale aplicării noii tehnologii (montajul instalațiilor, pregătirea cadrelor tehnice, planificarea și organizarea întregului proces de producție și desfacere ș.a.). În sfîrșit, pe baza experienței acumulate de întreprinderea autohtonă, a efortului propriu de cercetare și dezvoltare, se poate trece la etapa lărgirii sortimentului produselor fabricate.

Apa minerală — articol de export

FRANȚA, unul dintre cei mai de seamă producători de ape minerale din lume și cel mai fervent consumator al acestora (51 de litri per locuitor, în medie pe an), este pe cale de a deveni și un mare exportator de apă minerală îmbuteliată. Cele mai importante firme franceze angajate în acest domeniu (Perrier, Vittel, Evian ș.a.) au fost determinate să se orienteze către export sub presiunea scăderii și apoi a stagnării consumului intern de apă minerală. În schimb, între anii 1973 și 1978 volumul vinzării peste hotare a sporit de peste două ori (ajungînd să reprezinte 12% din întreaga producție), iar tendința s-a menținut și în cursul anului trecut, cea mai spectaculoasă pătrundere fiind efectuată pe piața Statelor Unite.

În vederea întăririi pozițiilor lor și creării de noi debușee în perspectivă, firmele franceze de specialitate își diversifică activitatea externă, prin oferirea de asistență tehnică și de tehnologii privind exploatarea surselor de apă minerală din alte țări, prin participări la capitalul firmelor autohtone profilate pe acest domeniu de activitate sau prin încheierea de contracte cu autoritățile locale pentru exploatarea directă a unor surse noi ș.a.m.d.

Conferințe bancar-științifice

ADMINISTRAȚIA pentru cooperarea tehnico-științifică internațională din Republica Socialistă Serbia, împreună cu Consiliul Executiv Federal al guvernului iugoslav, cu băncile din Iugoslavia și cu Institutul de economie și politică internațională de la Belgrad au luat în 1977 inițiativa organizării unor conferințe internaționale de specialități care să discute una din cele mai dificile probleme ale lumii contemporane și îndeosebi ale țărilor în curs de dezvoltare: finanțarea internațională a dezvoltării economice. Rezolvarea acestei probleme constituie și unul din principalele obiective ale noii ordini economice internaționale.

Prima reuniune a avut loc la Dubrovnik în perioada 31 octombrie — 5 noiembrie 1977. Ea a întrunit 580 de specialiști din 48 de țări, între care și România, precum și un mare număr de reprezentanți ai unor instituții economico-financiare cu vocație mondială sau regională. Ca urmare a metodei de lucru adoptate și a reprezentării unor țări de pe toate continentele și cu sisteme social-economice diferite, Conferința de la Dubrovnik a luat caracterul unei noi forme de cooperare internațională în acest domeniu, fiind singura cu un asemenea profil din lume.

Conferința de la Dubrovnik a prilejuit un schimb de opinii cu privire la tendințele economice și monetare internaționale, la rolul instituțiilor financiare internaționale, inclusiv al băncilor regionale de finanțare, în domeniul finanțării internaționale a dezvoltării economice. La

piata internațională și contribuția ei la dezvoltare, la cooperarea dintre bănci în finanțarea dezvoltării etc. La reuniune au fost prezentate 44 de comunicări.

A doua Conferință bancar-științifică internațională se va ține în perioada 26—31 mai 1980, de asemenea în Iugoslavia. Ea are loc în condițiile unei evoluții politice și economice deosebit de complexe. Dificultățile se acumulează și multe din previziunile pesimiste făcute în cursul primei reuniuni s-au adevărit. În același timp — și nu întâmplător — sporesc eforturile pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale, pentru punerea în mișcare a mecanismelor și instituțiilor care vor trebui să contribuie la apropierea nivelurilor de dezvoltare ale țărilor, precum și la crearea condițiilor pentru o creștere economică mai echilibrată.

În programul reuniunii din Iugoslavia au fost înscrise în acest an teme cum sînt: nevoile de capital extern ale țărilor în curs de dezvoltare în deceniul 80; metode și mecanisme ale finanțării internaționale a dezvoltării; legătura dintre acumularea internă și cea internațională; sistemul monetar internațional actual și finanțarea internațională a dezvoltării economice; cooperarea interbancară în domeniul finanțării dezvoltării; noua ordine economică internațională, mecanismele și instituțiile care vor asigura în cadrul acestei ordini rezolvarea problemelor dimensiunilor și metodelor de finanțare internațională a dezvoltării economice

C. K.

Explorarea viitorului

Ileana Iliescu, București — Așa-numita „primă conferință globală asupra viitorului” prevăzută a avea loc între 20 și 25 iulie la Toronto, în Canada, reprezintă de fapt cea de-a treia adunare generală a Societății privind viitorul lumii (World Future Society) din S.U.A. combinată cu reuniunea anuală a Societății canadiene privind viitorul (Canadian Futures Society). Tema acestei reuniuni, la care se anunță de pe acum o bogată par-

ticipare internațională — „În anii '80: a gândi global — a acționa local” — a fost aleasă pentru a sublinia faptul că deciziile ce vor fi luate în deceniul în care am intrat vor avea un rol important asupra determinării evoluțiilor vieții economico-sociale la începutul secolului viitor.

Primele patru zile ale conferinței se vor concentra asupra „perspectivelor globale”, „perspectivelor umane”, „perspectivelor conducerii”, și „imperativelor pentru anii '80”, urmînd ca ultima zi să se ocupe de „posibilități în anii '80”. Un Forum al lumii a treia va fi consacrat în întregime examinării problemelor și aspirațiilor țărilor în curs

de dezvoltare în deceniul al nouălea.

În tematica conferinței figurează asemenea aspecte ca tranziția energetică și implicațiile ei asupra economiei mondiale, lichidarea subdezvoltării, tulburările de pe piața financiară internațională, perspectivele întreprinderilor mici, tehnologiile adecvate, comerțul mondial, viitorul civilizației tehnologice, societatea cibernetică, industrializarea spațiului cosmic, apărarea păcii într-o epocă a inarmărilor, urbanizare contra ruralizare, industria și mediul inconjurător, învățarea pe parcursul întregii vieți, modificări necesare în sistemele de valori, metodologia

cercetării viitorului, moduri de viață alternative, indicatorii sociali ai dezvoltării, previziunea tehnologică, politica științei în anii '80, turismul ca „industrie de creștere” și multe altele.

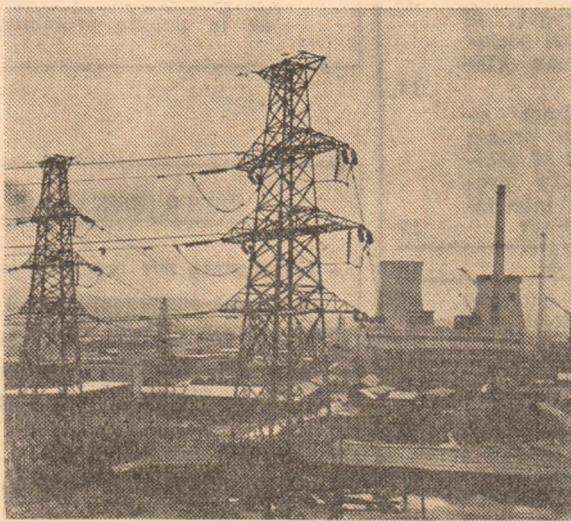
La conferință au fost invitate să participe numeroase organizații guvernamentale și neguvernamentale, grupuri sau organisme de cercetare cum sînt Clubul de la Roma, Federația mondială pentru studierea viitorului, Institutului Hudson, grupul Futuribles, precum și alte 250 de centre de cercetare a viitorului, din diverse țări ale lumii, inclusiv din țări socialiste și în curs de dezvoltare.

Hydrocentrală

Mihai Băltărețu, Slobozia — 1) În prezent cea mai mare hidrocentrală din China este cea denumită Cheile Liujia din provincia Gansu, din nord-vestul țării. Pe fluviul Changjiang (Yantze), cel mai lung din China, lângă orașul Yichang din

cluze, printre cele mai mari din lume, care vor facilita mult traficul pe cursul superior și mijlociu al fluviului Changjiang, fluviu pe care se efectuează 80% din transportul fluvial intern al Chinei.

2) Principalul mijloc de transport din R.P. Chineză îl reprezintă cel feroviar, atît în ce privește traficul de mărfuri cît și mai ales cel de pasageri.

O nouă centrală termoelectrică construită în provincia Hubel din centrul Chinei

centrul țării, se află în construcție un prim complex hidroenergetic și de navigație, cu 21 turbine avînd o putere instalată totală de 2 700 MW, care vor furniza 13,8 miliarde kWh pe an, respectiv dublul producției hidrocentralei Cheile Liujia și mai mult decît triplul producției de energie electrică a Chinei din anul 1949. Barajul în lungime de peste 2,5 km aflat în construcție va crea un lac de acumulare lung de peste 100 km, care va determina o ridicare a nivelului apei pe peste 20 m pe cursul superior. Barajul va fi prevăzut cu trei e-

De la proclamarea R. P. Chineze și pînă în prezent au fost construite peste 30 000 km linii noi de cale ferată. Actualmente toate provinciile, municipiile și regiunile autonome sînt legate prin căi ferate, cu excepția regiunii autonome Xizang (Tibet), a cărei linie ferată se află în construcție. Se desfășoară într-un ritm accelerat dublarea unor linii, printre care linia Beijing-Guangzhou, în lungime de 2 300 km, și Tianjin, din nordul Chinei, pînă la Pukou, oraș situat pe fluviul Changjiang.

Valorificarea cărbunelui

Petre C. Petre, București — Ca urmare a reducerii disponibilităților și creșterii prețului la petrol și gaze, comerțul mondial cu cărbune urmează să sporească pînă la sfîrșitul secolului de la 200 milioane tone în prezent la circa 1 miliard tone, potrivit unui recent colocviu organizat de C.E.E./O.N.U. la Katowice, sau chiar la 1,4 miliarde tone, conform unei prognoze a Agenției Internaționale pentru Energie.

Actualmente principalii exportatori mondiali de cărbune sînt Polonia, S.U.A., Africa de Sud și Australia. În ce privește Polonia, care exportă anual între 38 și 42 milioane tone, cărbunele furnizează o cincime din încasările valutare ale țării, acoperind în același timp trei sferturi din consumul total intern de energie și întregul necesar de combustibil al centralelor sale termoelectrice.

Potrivit ziarului **Zycie Warszawy** care furnizează aceste cifre, Polonia dispune de zăcămintele de cărbune pentru încă 200—250 de ani și se prevede ca, cel puțin pînă la sfîrșitul secolului nostru, cărbunele să rămînă unul din stîlpii economiei poloneze.

Între 1976 și 1979 extracția de cărbune a crescut de la 171 mil. t la 201 mil. t. Potrivit hotărîrilor celui de al VIII-lea Congres al P.M.U.P., în următorii șase ani producția de cărbune trebuie să ajungă la 232—235 mil. t.

Deoarece extracția cărbunelui necesită mari investiții de capital, ziarul citat mai sus relatează că Polonia a propus unora dintre importatorii de cărbune polonez să participe la acoperirea costului construcției de noi mine, urmînd ca rambursarea să se facă prin livrări garantate de cărbune. Se are de asemenea în vedere dezvoltarea carbochimiei, pe noi baze tehnologice, pentru producerea de combustibili sintetici.

Revista ECONOMICA

Editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 12 din 21 martie 1980

ROMÂNIA — PROGRES ● BUNĂSTARE ● PACE

- 15 ani de progres impetuos al României socialiste sub impulsul gândirii și activității creatoare ale tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU**
  - Originalitate și cutezanță în concepție și acțiune (prof. dr. **Mihai Chioreanu**) 1
  - Contribuții esențiale la dezvoltarea gândirii economice (prof. dr. **Gheorghe Crețoiu**) 4
  - Anii cei mai fertili din istoria patriei 6
  - Dezvoltarea armonioasă a teritoriului — expresie a echității socialiste (prof. dr. **Mircea Bulgaru**) 7
  - Un proces de ample și dinamice remodelări în structura economică teritorială a României 8-9
  - Amplitudinea socială a dezvoltării economice (dr. **Alecu Al. Florescu**) 11
  - Ani ai înfloririi tuturor localităților patriei. 13
  - Promotor consecvent al adâncirii democrației socialiste (prof. dr. **Ioan Florea**) 14
  - Președintele României — militant de frunte pentru idealurile de pace și colaborare, personalitate prominentă a vieții internaționale (**Marcel Dinu**) 17

ECONOMIE NAȚIONALĂ

- Producția fizică — exigențe ale realizării prevederilor de plan (**Gh. Drăghieci**) 19
- Acțiuni eficiente pentru reducerea costurilor de producție (dr. **Gheorghe I. Sică**) 20
- Stimularea creației originale pentru raționalizarea importurilor (**Șerban Mihăilescu, Ioan Georgescu**) 22

ÎN SPRIJINUL CANDIDAȚILOR LA EXAMENUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL ECONOMIC SUPERIOR

- Repartiția după muncă — lege economică a socialismului (prof. dr. **Sandru Costache**) 24

ECONOMIE MONDIALĂ

- Pentru o exploatare echitabilă și rațională a bogățiilor biologice marine (**Adrian Constantinescu**) 26
- Tendințe — conjuncturi 28
- R.P. Ungară. Valorificarea judicioasă a resurselor energetice (**Dinu Dragomirescu**) 29
- Mondorama 30

ÎN SUPLIMENTUL NUMĂRULUI

Relații financiar-valutare și comerciale internaționale

IN THIS ISSUE

- 15 years of impetuous progress of Socialist Romania, under the incentive of the creative thought and activity of comrade **NICOLAE CEAUȘESCU**
  - Originality and daresness in conception and action, (**Prof. Dr. Mihai Chioreanu**) 1
  - Essential contribution to the creative development of the economic thought

(Prof. Dr. **Gheorghe Crețoiu**) 4

● The President of Romania — an eminent militant for the ideals of peace and collaboration, a prominent personality of international life (**Marcel Dinu**) 17

— For an equitable and rational exploitation of the marine biological wealth (**Adrian Constantinescu**) 26

— The Hungarian People's Republic: judicious valorisation of the energy resources (**Dinu Dragomirescu**) 29

DANS LE NUMERO

- 15 ans de progrès impétueux de la Roumanie socialiste sous l'impulsion de la pensée et de l'activité créatrice du camarade **NICOLAE CEAUȘESCU**
  - Originalité et hardiesse dans la conception et dans l'action (prof. dr. **Mihai Chioreanu**) 1
  - Contributions essentielles au développement créateur de la pensée économique

(prof. dr. **Gheorghe Crețoiu**) 4

● Le président de la Roumanie socialiste — militant marquant pour les idéaux de la paix et de la collaboration, personnalité préminente de la vie internationale (**Marcel Dinu**) 17

— Pour une exploitation équitable et raisonnable des richesses biologiques marines (**Adrian Constantinescu**) 26

— La République Populaire Hongroise. La mise en valeur judicieuse des ressources énergétiques (**Dinu Dragomirescu**) 29

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

- Пятнадцать лет стремительного, прогресса социалистической Румынии под импульсом созидательного мышления и деятельности товарища **НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ**
  - Самобытность и дерзание в концепции и в действии (проф. др. **Михай Киоряну**) 1
  - Существенный вклад в творческое развитие экономического

мышления (проф. др. **Георге Крецюю**) 4

● Президент Румынии — видный борец за идеалы мира и сотрудничества, выдающаяся личность международной жизни (**Марсел Дину**) 17

— За справедливую и рациональную разработку морских биологических богатств (**Адриан КонстантINESКУ**) 26

— Венгерская Н.Р. Целесообразное использование энергетических ресурсов (**Дину ДрагомИРЕСКУ**) 29

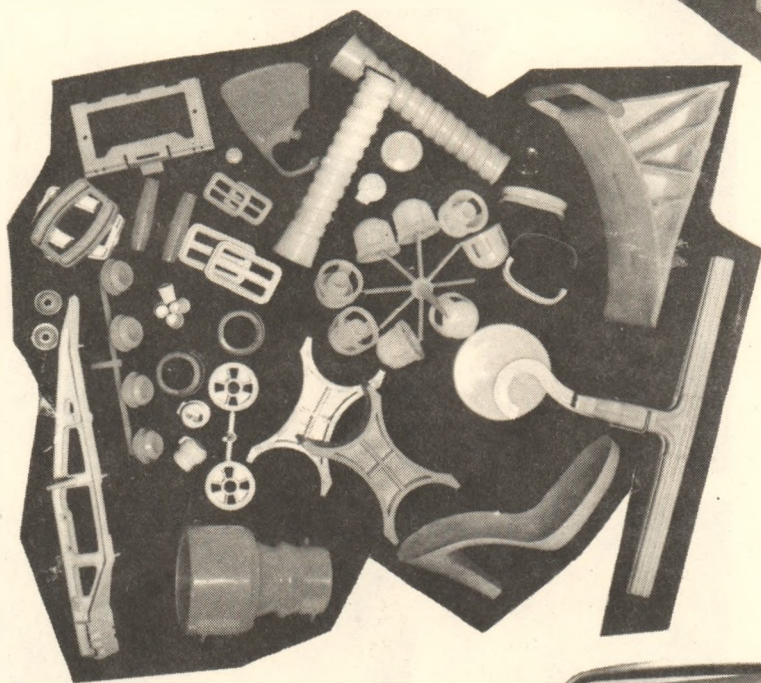
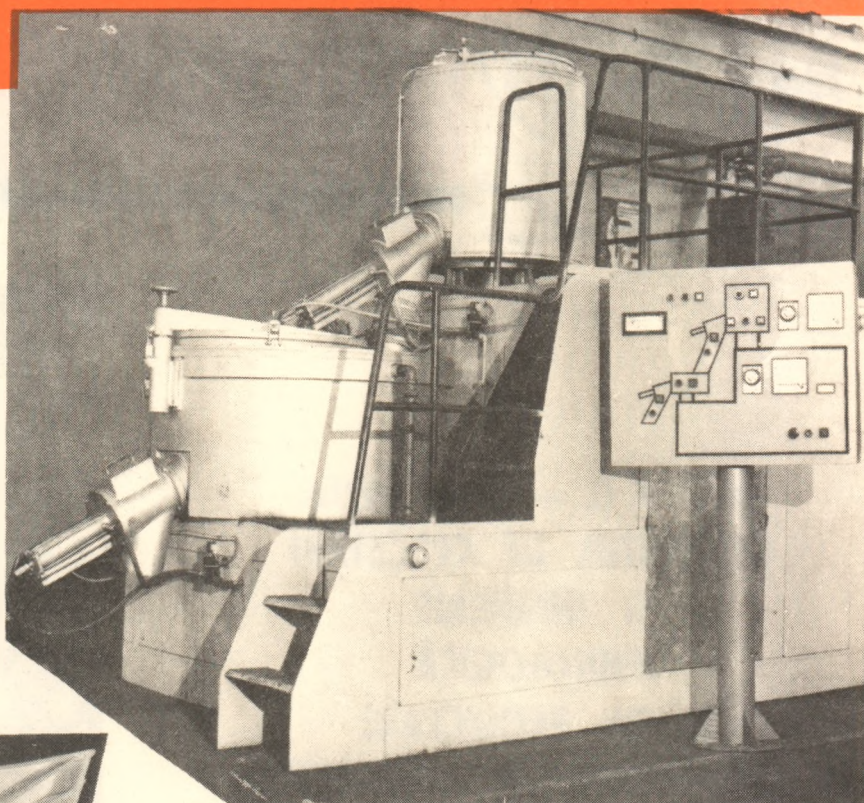
Abonamentele se incheie la oficiile postale, factorii postale și difuzorii voluntari de presă din întreprinderi și instituții. Prețul unui abonament (inclusiv suplimentul săptămânal): pentru întreprinderi și instituții — 260 lei anual; pentru cursanții tuturor formelor de învățământ politic și profesional, elevi, studenți — 130 lei pe an, 65 lei pe 6 luni, 32,50 lei pe 3 luni. Termen limită de încheiere a abonamentului: 20 ale lunii anterioare perioadei de abonare.

Redacția și administrația: Calea Dorobanților nr. 11—25, 71131 București, telefon 12 66 10. Cont I.S.I.A.P.: nr. 6451.502.28 B.N.R.S.R., — filiala sect. 1, București. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Științei”.

UN PRODUS MARCAT „PRODCOMPLEX“ —
TG. MUREȘ, UN PRODUS PENTRU FIECARE CASĂ!

„PRODCOMPLEX“ — Tg. Mureș.

str. Gh. Doja nr. 177,
tel. 3 01 07 — telex 6 52 42

produce o bogată și variată gamă de produse destinate diverselor ramuri:

- mașini de sudat saci din material plastic
- prese pentru vulcanizat
- malaxoare
- diverși recipienți sub presiune
- Produse pentru industria electrotehnică și telecomunicații
- cordoane pentru aparate telefonice
- cordoane pentru aparate de radio și televizoare
- cordoane pentru diverse aparate electrocasnice
- conducte flexibile pentru conexiuni în execuție plată, pentru producția de radio și TV, panouri de comandă ș.a.
- Produse prelucrate din polietilenă, polistiren, PVC și produse armate cu fibre de sticlă
- dibluri CFR
- cutii farmaceutice
- dopuri pentru industria alimentară și farmaceutică
- bănci și scaune pentru mijloacele de transport în comun
- apărătoare noroi
- uși
- ansamble, subsansamble și părți de caroserii pentru industria de transporturi
- Produse din cauciuc
- benzi transportoare
- garnituri tehnice
- tălpi pentru industria de încălțăminte
- covorașe auto
- Diverse alte produse destinate industriei bunurilor de larg consum.
- sticlărie pentru ambalaj
- sticlărie artizanală
- flacoane din sticlă pentru industria de cosmetică
- covoare lucrate manual
- țesături din bumbac pentru fețe de masă, șervetele și rucsacuri

**M. M. P. G. — C. M. DEVA
INSTITUTUL DE CERCETĂRI
ȘI INGINERIE
TEHNOLOGICĂ
ȘI DE PROIECTARE
A LUCRĂRILOR DE CONSTRUCȚII
ȘI INSTALAȚII
PENTRU MINEREURI DEVA**

str. Horea nr. 201 tel. 12 730,13 646 Deva, jud. Hunedoara

Execută studii, proiecte, cercetări și documentații tehnico-științifice pentru exploatarea și prepararea zăcămintelor de minereuri neferoase, feroase și auro-argintifere :

● Metode de exploatare ● Perforare, impușcare, explozivi minieri ● Săparea și susținerea lucrărilor miniere ● Aeraj minier ● Stabilirea gradului de prăfuire și combaterea prafului, microclimat (în subteran, uzine de preparare a minereurilor) ● Medicină minieră ● Mecanizarea lucrărilor miniere și de preparare ● Automatizarea unor faze tehnologice în subteran și în uzinele de preparare ● Prepararea substanțelor minerale utile în condiții de laborator, micropilot, pilot și semi-industrial ● Acordă asistență tehnică privind îmbunătățirea fluxurilor tehnologice, modernizarea instalațiilor în subteran și în uzinele de preparare ● Epurarea chimică a apelor de mină și reziduale de la uzinele de preparare ● Documentații tehnico-economice de investiții pentru obiective miniere ● Cercetări și proiectări privind cooperarea în domeniul minier, de preparare și asimilări de utilaje miniere ● Analize chimice și fizice prin metode spectrale, polarografice, fotometrice, ș.a., analize și studii mineralogice, analize de reactivi ● Prototipuri ale unor aparate din domeniul exploatarei și preparării substanțelor minerale utile.

